

SOKOL AMERICKÝ

ENTERED AS SECOND-CLASS MATTER JAN. 14TH, 1904, AT THE POST-OFFICE AT CHICAGO, ILL.

Ročník XXVI.

CHICAGO, 15. KVĚTNA 1904.

Číslo 5.

REDAKČNÍ ÚVAHY.

Veliký lidumil a myslitel ruský Tolstoj jest rozhodně, jako člověk, proti každé válce. V tom souhlasiti s ním musí každý pokrokový člověk, ale podiví se mu, že každého, kdo nečte evangelium považuje za barbara a vymoženosti vědy, umění a práce nazývá rovněž barbarstvím. Starý pán, škoda ho.

Sbor "Slovanská Lípa" v Chicagu má u stře!u svém 50 členů záslužných a sice takých, již ku jednomu a témuž sboru patří až 35 let, stavše se členy záslužnými jak víme po dvaceti letech. Takovým počtem členstva záslužného, jež tak dlouho trvalo u jednoho sboru v práci sokolské, nemůže se honositi žádná jiná jednota ve Spoj. Státech.

Jak směšné připadá vám, když lékař vytáhlý, vyzáblý a vychrtlý sám, nezdravý skrz naskrz radí vám ten a ten lék, aby jste ztraceného zdraví nabyli, jak podivnou se vám zdá rada některého architekta, aneb stavitele, jehož barák je na spadnutí a zanedbán, aby jste ty a ty podnikli opravy na domku vašem a k popukání směšné bylo by, kdyby také "sokol", který neví ani co je činka, chtěl povídati vám o potřebách vašich v sokolně.

Veliký učitel národů Komenský v mnohých spisích svých upozorňoval na důležitost cviků tělesných. Komenský předstihl svou dobu více, nežli o tři sta let, neboť jeho vychovatelské názory jsou právě ideály Sokolstva a co činí to Sokolstvo, aby vhodně uctívalo památku tohoto velikána Čecha? Neměli bychom vzpomenouti prací jeho a činnosti učitelské v den jeho narozenin, připadajících na 28. březen a uspořádati si vždy vhodný večer? Letos se tak nestalo, pokud víme ve sborech našich nikde.

V St. Charles, Ark. zuřila minule plemenná válka a třinácte černochů bylo zabito. Dva černoši a jeden běloch, jeden horší druhého byli zodpovědni za krvavý ten spor. Běloši pak jsouce u většině zabili jednoduše i jiné černochy, jim nepohodlné, bez soudu a bez zákona. A to se stalo v Arkansasu, v části jeho obydlené, honosící se civilisací, železnicemi, obchodem a nejvíce kostely u poměru s obyvatelstvem. Zdalíž není horší to případ Kišiněvu a přec my Američané jsme lepší těch ruských "barbarů."

Carnegie věnoval pět millionů dollarů na zřízení fondu pro ty, již nějakým hrdinským skutkem se významali, aneb pro pozůstalé, kdyby byl hrdina v konání dobra na prospěch svého spolučlověka zahynul.

Není pochyby, že fond taký prokázati může mnoho dobra, ač mnoho ještě, díky skromnosti, jest těch, kdož denně konají dobré s nasazením vlastního života, aniž dali by o sobě troubiti o tom do světa a doufejme, že i bude jich. Podotýkáme jen, že "mecenáš" Carnegie nikterak nevyminil si a není fondu toho pokladníkem.

Řikává se: Všemohoucí dollar! A již tomu tak a hodně d'lehu ještě bude. Člověk, budník, který těch zeleňáků má dost, jest v obci své vážen, každé sebe pitomější slůvko které pronese, zdá se těm druhým jeho spoluobčanům vyznívati hudbou andělskou a třeba ta harfa jejich mnohou strunu měla potrhanou, pokud poctivého vedení obchodu se týče a chování vůbec. Na druhé straně chud'as v prosté haleně jest méně budníka, rozumná slova jeho méně tlachu zbohatnuvšího blbce a pak se divíme, že peníze světem vládnou, že koupíte za ně i veřejné mínění jako nevěstku.

Česká Obec Sokolská ku sletu našemu v St. Louis, Mo., u příležitosti výstavy světové pozvána byla V. V. v měsíci únoru, avšak až dosud ani "Sokol" pražský ani "Věstník", orgán téže obce o "českém dnu" a zamýšlené manifestaci soustavného tělocviku českého nemá ani zmínky, neví se o nás, aneb věděti se nechce? Či bylo by pravdou, že bratři naši v Čechách vědí o nás jen tehdy, když na něco sbírky se konají, když chtějí naše dollary, aneb my ta česká, však rozhodně čerstvá haluz tu za oceánem méně jsme přátel Sokolstva ve Francii, Slovinců a tak dále?

K výpravě do Arrasu, Francie, vysláno bude českou Obcí Sokolskou jedno družstvo závodní, které se-staveno jest po výsledku konkurenčních závodů v Praze, jež k cíli tomu zvlášť se pořádaly. Sokolstvo kromě závodů účastní se cvičení reprezentačního na vysokých bradlech a společných cvičení s kůžely a to z toho důvodu, že cvičení na vysokých bradlech jsou u jednot francouzských dosud neznáma a kůžele nejsou jimi také pěstovány. Súčastníci se Č. O. S. tak zvaných Olympiád o světové výstavě v St. Louis dosud nevíme, ačkoliv jsme příslušné kruhy dotyčného odboru výstavního v čas uvědomili.

Podle našeho soudu jedna veliká, obrovská manifestace národní v den český na výstavě světové v St. Louis, Mo., po příkladu oné své doby v Chicagu byla by rozhodně více vydala a dle počtu účastníků zájem rozhodně musel by býti větší, vystoupení důstojnější a mravní toho výsledky dalekosáhlejší, nežli, když budeme míti celý týden slavností: jubileum Č. S. P. S.

zvlášť, český den zvlášť, slet, závody zvlášť, čeští pěvci zvlášť a konečně ještě všeslovanský a žurnalistický sjezd v září, tedy opět zvlášť. Těch hostů a účastníků, kteří mohou, aneb budou chtít zůstat v St. Louisu: k vůli slavnostem celý týden a více, bude asi málo. Kéž bychom se mylili!

J. A. Oliveriusa není více, zemřel minulého měsíce v stáří 65 let na ochrnu mozku ve vlasti staré, po níž za pobytu svého v Chicagu byl vždy tak toužil. Třeba nemohli jsme se nikdy s názory jeho různými spráteliti, tož tolik příznati musíme, že Oliverius byl nepřitelem svérázným, jenž bojoval vždy s hledím otevřeným! Tim řečeno jest dosti. Týž roku 1871 dal podnět v "Občanských Listech" k obnovené činnosti prvního sboru sokolského v St. Louis a byl po delší dobu pak jeho starostou. Pro "Matici Ústřední" v Čechách vykonal mnoho a jako předseda výpravy "divadelní lodi" do vlasti získal si zásluhy, jako mnohého výstředností svou překvapil, zejména v dobách posledních.

Národ český stihla ztráta veliká, nenahraditelná. Veliký genius hudební, skladatel prvního řádu, jehož jméno razilo cestu české písni v kraje cizí a působnost jeho světového byla rázu vůbec, prof. Ant. Dvořák není více mezi živými, bytž ve stáří třiašedesáti let raněn mrtvicí. Kdož z nás neznal by Dvořáka, kdož nevěděl by o činnosti jeho doma i za hranicemi, zvláště pak i v zemi této, když profesorem byl na konservatoři v New Yorku, kdož nevzpomínal by těch velebných chvílí, kdy u příležitosti světové výstavy v Chicagu o dnu českém dirigoval hudbu a sbory té písni naši nejkrasší a kdo nevzpomněl by Dvořáka v Omaze u středu lidu svého, jenž tak rád vždy a všude vzdával mu povinný hold! Jak těšili jsme se na něho v St. Louis! Skvostné práce jeho a skladby monumentální tu zůstaly a s nimi věčná památka genia, českého člověka, srdce zlatého.

Kdyby nám někdo řekl, že založí nějakou českou národní banku, které hlavní vkladatel, protože má nejvíce, bude pokladníkem, žena jeho účetníkem a děti od nejstaršího k nejmladšímu, když ne v říditelství, tož aspoň v úřadě, nazvali bychom to nejméně šilenstvím, kdyby vklady své jsme svěřovali měli takové "podivné instituci." Když ale máme instituci, kde "boss" je pokladníkem, otec společníka jeho místopředsedou a přítelíček, právník obou účetníkem, tedy samé kmotrovství, samé strýčkování, samé přítelíčkování a při tom samý bombast na vrub účele posvátného, který zahalen v plášť frází a třepení "národních" dollarů, to jde, toho nevidíme, jako tak mnohou samolibost lidíček, o nichž platí staré: "Jména hloupých stojí na všech sloupích." Jde tu o prospěch celku a ne o osobnosti a jich slavomam! Jde tu o to, aby co lidu jest, lidu se dalo. Strýčkování z dob patriarchálních musí odpadnouti.

Proslulý malíř Vasil Vereščagin zahynul na lodi Makarova u Port Arthuru. Stál na můstku a kreslil strašné výjevy válečné, ty výjevy, které štetec jeho u-

váděl na plátno způsobem takovým, že Vasila v ohledu tom nepředčil nikdo. Realistické práce jeho ten dvoji měly účel, že na jedné straně byly pravými vzory umění a na straně druhé předváděly oku diváka hrůzy válečné, aby vedly jej k přemýšlení, k poznání, že všeobecné vraždění se lidu navzájem není lidské a nesrovnává se s pokrokem doby nové. Šlechtného toho muže, muže statečného a na prospěch lidu pracujícího není více. Ten Vasil, jenž vydával se nebezpečí života u Plevna, jako na Kavkazu, na Filipínách a jinde, jen aby to nebezpečí tím spíše mohl zachytit pro uvarování se druhých, zahynul, když dovednou rukou třímal tužku svou na lodi proti Japoncům vypluvši. Ztráta muže tohoto pro umění ruské, umění vůbec jest nenahraditelná a práce jeho na dlouho nejlepšími budou pomníky v srdcích lidu, jenž měl by se vlivem jich státi lidštějším.

Nuž všichni ti, kdož na posledním sjezdu N. J. S. toužili po zmohutnění naší jednoty, toužili po bratrském stisknutí ruky všech sokolů bez rozdílu, zapomenutí neblahých sporů místních na prospěch věci naší společné, na prospěch celku, všichni ti, jimž kroj ani snahy pokrokové nikterak nezdály se býti na závažu společnému vzdělávání lidu svého na těle i duchu, všichni ti po přečtení odpovědí došlých od jednot nezdužených, litovati budou, s námi litovati budou, že shody nemožné. Nám však zůstane to vědomí, že dali jsme ústy V. V. našeho na jevo dobrou vůli. A při této dobré vůli trvajice i na dále, doufáme, že snad přece někdy se vyjasní, že v mnohém se pochopíme a stejnou cestou na prospěch náš a lidu našeho ubíratí se budeme, k vývinu těla a ducha přispívajice i k uplatnění se volného člověka. Že pak ta dobrá vůle naše nebyla nadarmo, že nejsou všichni ani u nás, ani na straně druhé zarputilí nejlépe vysvitá ze slov br. Stuchlíka v posledním čísle "Besídky Sokolské", slova zlatá proto, že až příliš pravdivá.

Poněvadž nám záleží pouze vždy a všude na prospěchu věci a nějaké ty osobní krámy musí zůstatí stranou, ať již se to někomu líbí, aneb ne, dovolujeme si vysloviti pochybnost o zdaru tam, kde zdá se, že táhne jeden v pravo a druhý v levo. Aspoň vypadá tak podle zápisu z jedné z minulých schůzí dotyčného výboru na český den v St. Louis. Čteme totiž s opravdovou litostí řádky o různých neshodách ve výboru, pracech nevykonaných atd. Nám, kteří jsme mimo města výstavního takovéto a podobné zvěsti na nadšení mnoho nepřidají, již proto, že věřice ve společnou akci, kde se jedná o celek, víme, že výbor zápasiti musí s mnohými nepředvídanými překážkami, mnohými nesázami a proto nových u středu svém řídělavati by si nemuseli. Víme ale také co zkusil na příklad své doby výbor chicagský, to bylo nějakých posudků a rad ze všech možných končin, týž však pevnou rukou uchopil se otěží práci přesně a soustavně si rozdělil, dle plánů rozvožených a dnes jen s pýchou výsledků krásných té práce jeho rádi vzpomínáme.

Příznáváme se, že rádi čítáme dopisy našich sokolů a sokolek. Ne snad proto, že bychom byli příliš

žádostivi dozvědět se, s jakým úspěchem setkal se ples, divadlo neb výlet — ale hlavně proto, že právě dopis pomáhá nám nahlédnouti do vnitřních poměrů jednotlivých sborů. V minulém čísle zmínili jsme se o dopise sokolky Šimůnkové z New Yorku — v posledním čísle dala nám opět k úvaze trochu látky sokolka Kalíkova z Chicaga. Nad čím jsme se v jejím dopise nejvíce pozastavili, byla poznámka, že sbor Plzeňských Sokolek čítá 180 údkyň, z nichž ale jenom 24 jich cvičí. Dále praví sokolka Kalíková, že předsedkyně dotýčeného sboru vládne takovou výmluvností, že by i kámen nadchla. My známe sestru předsedkyni a víme, že i ona pevně věří, že tělocvik jest dívkám nanejvýš prospěšným — a jsme také přesvědčeni, že nejednou sokolky vyzývala, aby cvičení tělesná pěstovaly; a když výmluvnost její by byla s to nadchnouti i kámen a Sokolky Plzeňské na vzdor tomu tělocvičny se tak vzdalují, přijítí musíme s litostí k tomu závěrku, že jsou vůči tělocvikovi zatvrzelejší nežli ten kámen.

Časopis "Borec", orgán sokolské župy "Fuegner-Tyrš", má ten maler, že si ve svých polemikách často až nepříjemně odporuje. V posledním čísle opět v odpovědi na náš článek praví, "že nevěří tomu, že vzdušná a prostorná tělocvična bude spásou sokolstva" — a dále praví, že "svaly své utužují jenom pro ideal jejich, "neboť: ve zdravém těle zdravý duch". Jak se ale nedostatečná tělocvična srovnává s tím zdravým tělem, ví snad jen redaktor "Borce". Od té doby, co povolane kruhy lékařské počaly se zájmatí o tělocvik, kladou nejhlavnější váhu na to, že má-li mít člověk z cviků tělesných nějaký prospěch, musí mít na prvním místě zdravý, čistý vzduch — a není-li toho v tělocvičně, že lépe jest, když se na místě cvičení ve zkaženém ovzduší, osvěží nějakým vydatným pohybem ve volné přírodě. Ale bratru redaktoru "Borce" je dokonalá tělocvična věcí vedlejší — on se uskrovní, bude rád cvičiti třeba v místnosti malé, nejhlavnějším předpisům zdravotním nevyhovující, jen když v nečistém ovzduší budou vznášeti se ty jeho prozklulé ideály a na zaprášené zdi bude vyvěšené heslo: "V zdravém těle zdravý duch."

Před lety dali jsme návrh na zřízení českých nadací kolejních, nadací ústavů vzdělávacích zde i ve vlasti. A nyní máme podniky dva! A tak zdá se, že místo práce společné a výdatné vždy musí nastati tříštění sil. Tak sotva založil se fond pro vyšší vzdělání hudební v Omaze, již tu byl podnik jiný, podobný u nás ze Cedar Rapids a tak utěšeně jde dále. Proč tyto oba podniky toužící po vyšším vzdělání české mládeže nespojití v jeden podnik mohutný? Inu, jednoduše proto, že se nechce, nebylo by reklamy — a to dovolueme si tvrditi přímo a nepokrytě, ba můžeme toho snadno dokázati — pro jisté patentní výrobky zakladatele. Považte jen v listě českém oznamuje se s velikým hlukem a bombastem tolik a tolik jistého tak zvaného odkazu na Matici vyššího vzdělání a hned pod tím v témže sloupci, pravíme hnedle v zápětí, čili rádek za rádkem, doporučuje se patentní lék toho a toho druhu vyrabitele a zároveň "mecenáše". Něco podobného

dojista ani sám předseda podniku neví, nemůže vědět, neboť při známé bodrosti své a snaze poctivé, takovouto profanaci krásného a jinak šlechetného podniku 'národního' by netrpěl, aniž podpisem svým schvaloval.

Jestli chcete někdy poznati charakter mnohých tak zvaných "vůdců" a samozvaných spasitelů českého člověka těch kterých osad našich, uděláte dobře, když podíváte se také do schůzí nějakého toho "vzdělávacího" politického klubu neodvislého. Takováto příšera založená jen k vůli tomu, aby sloužila některému Čecháčkoví za žebřík opět a opět k nějakému tomu politickému žlabu, ať již právem či neprávem, zmitá sebou v ovzduší špinavé politiky z jedné strany na druhou, bla-bolí o občanských právech jen těch, kdo nějaký mají majetek a daně platí a jen takovéto občany, jichž rozum právě s majetkem jejich roste za členy přijímá, pomalu se bude vyskytovat leckde. Člověku se udělá při tom věru — na něco, na to něco, jež vrcholí v karabáči volebního práva toho lidu, jenž tu a tam tak ochotně pod knutu těch prohnanejších leze. A to jsme v zemi volné a svolněné! Proto jest záhodno, aby v řadách našich na stráž se stálo, aby vzájemným poučováním a učením se ctnostem občanským vždy v zápětí dovedli jsme prohlédnouti všeliké mašinace i mnohých českých úradolovců, ať si to již zde, aneb onde, abychom učili se ctíti přesvědčení toho druhého a vychovali si muže celé, zásadní, podporující jen co je dobré, člověka povznášející a spravedlivé, muže, již pochopení mají pro pravé bratrství a nedovedou je zneužiti.

Laskavostí přítele listu našeho dostali jsme minule úřední program her olympických na světové výstavě v St. Louis, Mo. Jaké bylo však naše podivení, nahlédnuvše do vlastního pořadu, když tu ani nebylo jedinkého slůvka o nastávajícím sletu Sokolstva amerického a cvičení téhož u příležitosti českého dne na výstavišti. Za to Němci a turnerstvo jejich v mezinárodním tomto zápase jmenováno jest několikráte, cviky stanoveny a pravidla uveřejněna i docela v jazyku německém, nákladem dotýčeného odboru tělocviků, jakž zřízen byl správou výstavní. Sedli jsme proto ihned ku stroji a psali přímo bez jakýchkoli okolků dotýčenému odboru tělocvičnému, jehož chéfem jest James E. Sullivan i dostali jsme téměř obratem pošty odpověď, že z naší strany až dosud dotýčený odbor nedostal uvědomění zcela žádného, aniž jakékoli oznámení, že vůbec cvičiti hodláme, totiž na výstavišti. V listě svém pan Sullivan lituje velice tohoto nedopatření a praví, že byl by rád a s největší ochotou i náš pořad byl uveřejnil v programu, dle dne ustanoveného. Tak a ted' ať mluví někdo jiný, zejména ale ten, který tento přehmat má na svědomí. Což jsme opravdu tak nešťastní, že vždy ty příležitosti nejlepší necháme si utíti? Nikoliv, jako hrozně nedbalí, ať již to kdokoliv z nás. V hlavním pořadu výstavní správou vydaném naše cvičení a pořad jejich u příležitosti dne českého rozhodně nalezati se měly a jak by nás bylo těšilo, kdyby se bylo tak stalo po příkladu turnerů v jazyku našem českém. A pak si namlouváme, že prý proti nám

jest v kruzích amerických předsudek, aby ne, když ne-
dbalostí vlastní si jej sami děláme.

Jest věru podivno, jak nedůslednými stávají se často ti, kdož ustavičně kritizují nás, že nezůstáváme si věrni svému poslání, že jako výhradně tělocvičné sbory jsme úplně bezvýznamnými. Nechceme poukazovati na činnost Sokolstva co spolků národních — řekneme pouze tolik, že co kloudného v našem národním životě vykonáno bylo, sokolové vždy měli při tom hlavní účastenství. Ale připusťme, že bychom byli jenom spolky tělocvičnými — že bychom nekonali nic jiného, nežli starali se o zdravý tělesný vývin mládeže české. Neměli bychom vůbec žádného významu? Jak často čteme stále opakovanou frázi, že z d r a v í j e s t n e j l e p š í m p o k l a d e m č l o v ě k a — jsou beze všeho významu ty spolky, které oberou si za účel, zapopatrovati každého, kdo k nim se hlásí, tímto drahocenným pokladem, opatřiti jej pro životní zápas tou nejvydatnější pomůckou? Ti nejpopolanější pedagogové, fyziologové, první lékaři země volají na školní autority: “staráte-li se příliš o duševní vývin mládeže a zanedbáváte-li tělo, dáváte světu hysterické matky, nervosní otce a jaké bude pak budoucí pokolení?” Nemají tedy pro společnost lidskou významu ty spolky, které duševní výchovu mládeže doplňují výchovou tělesnou? Je-li tedy zdraví mládeže tak důležitou věcí, pak tělocvičné sbory mají svůj význam i kdyby mimo tělocvičku nic jiného nekonaly — a nemají-li významu, pak také nemá žádné ceny to ustavičně vychvalované zdraví.

V Rapallo slavil dne 16. února veliký vědátor Němec Ernst Haeckel své 70-leté narozeniny. Po Darwinu začal Haeckel bořiti a vědecky dovozovati různé úkazy přírodní se stanoviska rozumu i vypěstoval strom, jehož základem byla roku 1866 jeho morfolgie. Studoval přírodu a vědecky doložil pozorování svá, jež ovšem nelíbila se těm, kdož drželi se pouze toho, co kněžstvo o bohu jako moci nejvyšší vyprávělo. Vysmívali se mu, že nemůže pokročiti dále, aby nemusel přiznati: “Ignoramus” — nevíme a “ignorabimus” — nebudeme věděti o světě více, nežli biblí svatá. Ale on neváhal, stavěl a přírodovědecké práce své uplatnil i dokázal, že ještě více se přemýšlelo a čím více se přemýšlelo, tím více bortily se stěny uměle nastavených pohádek kněžstva a náboženství jeho monismus stalo se daleko lepším onoho Hammurabi až k židovi Spinozy. “Impavidi progrediamur”, srdnatě a vždy v před kráčel ve studiích svých, co zatím druzí svých proroků se dovolávali z Mesopotamie, Ninive a Babylonu a jiných říší pohádek. Oblbení lidu, jen ať krok v před, tak různí přáli sobě trpaslící v kutnách, obávající se o dobrý prostý ten lid jen, aby mu mozek nenarostl, rozum se nešířil a oni na statečích svých a vládě netrpěli. Věda, nesmyslná věda říkali, ale Haeckel pravý opak jim dokázal a 70leté narozeniny své zasvětil — prý posledním dílem, velikou studií svou biologickou. Třeba nemohli jsme ve všem s ním souhlasiti, tož musíme přiznati, že právě pracemi svými k volnému přispěl přemítání a jako Darwin zásluhy má nemalé, že nevěrecké hnutí, myšlénka svobodomyšlná

na vědeckých základech zbudovala si chrám nejkrasší, chrám velemocné přírody, kde člověk stává se lidštějším, věří pouze co rozum mu ukládá a sama příroda k věření mu předkládá mocnými úkazy a doklady nezvratnými.

Dovolíme si br. pořadateli “Borce” dáti upřímnou radu. Jelikož sám se přiznává, že není redaktorem z povolání, nebude na škodu, povíme-li mu ve vší upřímnosti, co není důstojno muže, jenž zaujímá zodpovědné místo u listu — jmenovitě listu sokolského, kde z každé řádky vanouti má pravá sokolská mužnost. V posledním čísle uveřejňuje následující poznámku týkající se sokolského sletu v Praze: “Dosud mně zní v uších výrok jednoho zdejšího předáka sokolského: “Celé ty Vaše plány a iluze se Vám shroutí jako domek z karet. Bude-li Nár. Jed. Sokolská si přát, nebudete připuštěni ani ku závodům, ani ku cvičení!” — V jiném článku opět uveřejňuje poznámku následující: “Kdysi pravil nám jeden výtečník od řádů Č. S. P. S.: O Sokolstvu chicagském neslyšíme jen tehdy, když přijdou žebrat a ačkoliv neradí, musíme mu dát za pravdu.” — My se nehněváme ani pro tuto ani pro onu poznámku uvedenou hořeji, obě pokládáme za pouhý klep a nad takovými věcmi se pozastavovati, bylo by pod naši důstojnosti. Jenom tu přátelskou radu chceme dáti “Borci”, aby obyčejné klepy nepoužíval za důvody. Mohlo by se státi, že by se octl v nemilých rozpacích, kdyby měl uváděti jména těch, od nichž takové nesmysle slyšel. Nám podobným způsobem neublíží, neb i byly-li opravdu výroky takové proneseny, pak nám velmi málo na tom záleží, co o nás pronese nějaký kamarád z mokré čtvrtě — ať už se mu potom v našem národním nářečí říká “předák” nebo “výtečník”.

Český den na výstavě.

“Český den na výstavě st.-louiské předčí den chicagský —” s tímto oznámením předstupuje výbor st.-louiský před česko-americkou veřejnost a my k tomu dodáváme: podaří-li se st.-louiským rodákům překonati český den na světové výstavě chicagské, pak budeme první, kteří budeme jim k tak obrovskému úspěchu z plna srdce gratulovati. Český den na světové výstavě chicagské byl tou nejskvělejší manifestací lidu česko-amerického — den český na světové výstavě chicagské zaznamenán byl tiskem anglickým za jeden z nejzdařilejších dnů výstavy a podaří-li se St. Louisu Chicago překonati, bude moci býti na úspěch svůj právem hrdo a radost jejich nad úspěchem tím nebude větší radostí naší.

Žel však, že do té radosti, kterou nám výbor svým předběžným oznámením učinil, přimíchána jest notná porce hořkosti. Leží před námi seznam všech připravovaných důležitějších událostí výstavních — máme před sebou seznam všech národností, které chystají se na výstavě pochlubiti se svým pokrokem ve výchově tělesné — ale o SOKOLSTVU ČESKÉM NENÍ NIKDE ANI ZMÍNKY! Ba co více — na naše četné dotazy u příslušných autorit docházely nás stej-

né odpovědi, že o nějaké manifestaci českých spolků tělocvičných nevědí.

Překoná-li den st.-louisský den chicagský výsledkem, bude nás to nad míru těšit — ale tolik osmělujeme si říci, že v přípravách zůstal pořádající výbor daleko za chicagským, neboť výbor chicagský se o to postaral, aby správa výstavy r. 1893 již v měsíci březnu oznamovala připravované vystoupení českého sokolstva, čímž upozornila na ně odborné kruhy a proto také dostavil se ku dni českému velký počet vzdělanců, kteří o tělesnou výchovu se zajímají a kteří také projevili nám lichotivé uznání.

Kdo nese vinu toho, že dnes o vystoupení sokolstva českého veřejnost ničeho neví? Má účastenství sokolů býti jen jakýsi "side-show", nezasluhující povšimnutí? Čekáme, že nám bratrská jednota st.-louisská podá bližší vysvětlení.

Někteří úzkostliví kritikové stěžují si na nás, že hraje me v tělocvičných anglické hry. Znají oni důležitost her v tělesné výchově? Máme zavrhovati hry jen proto, že jsou anglické? Jsou veškeré hry, které oni pěstují původu ryze českého? Měli bychom zavrhovati tělocvik nárad'ový proto, že je původu německého? Neradi působíme někomu rozpaky, ale za upřímnou odpověď bychom prosili.

Jak povzbuditi činnost v jednotách?

Touto otázkou zabývají se naši sokolové již po několik roků. Chceme-li býti upřímnými, musíme doznati, že tělocvičná činnost naše značně ochabla a stále víc a více ochabuje a proto ustavičně lámeme si hlavy přemýšlením, jak činnost tu opět vzpružiti.

V minulém čísle poukázali jsme na tu pravou příčinu, co naše sokolské sbory dusí. Jsou to ponejvíce nákladné síně a na těchto váznoucí dluhy — ale přes to vše nesmíme zoufale skládati ruce v klín, nýbrž musíme stále zkouseti nové prostředky, jak bychom do toho tělesa našeho trochu nového života vdechli.

Očekávali jsme mnoho od župních kursů — které ale z nevysvětlitelných příčin se neodbývaly. Věříme, a zkušenost nám dokazuje, že cvičitel, který jest stále jen na své vědomosti odkázán, nemající žádných pramenů, z nichž by čerpati mohl, sám časem počne ochabovati — jmenovitě cvičitel takový, jenž úkolu svému věnovati se může jen po denní své práci.

Víme též, že cvičitelů pro družstva členů nám achází — ale že jeví se citelný nedostatek opravdových učitelů tělocviků, kteří by obeznámeni byli se všemi zákony týkajícími se tělocviků dětského, tělocviků ženského.

Jak zde pomoci?

Když již nemáme kursů, ani hlavního, ani župních, což kdybychom zavedli jakousi výroční "inspekci"?

Což kdyby zkušený cvičitel (nejlépe hodil by se úkol ten vrchnímu náčelníku) jednou za rok navštívil některou župu? Za měsíc mohl by navštívit veškeré Jednoty té které župy, v každé Jednotě uspořádati řadu přednášek o různých odvětvích tělocviků, převzítí ří-

zení tělocvičných škol i družstev sokolek a ukázati vždy cvičiteli novou cestu, kterou by se bráti měl. V jakém stavu kterou Jednotu nalezl, jaký pokrok ta neb ona Jednota učinila od poslední návštěvy, kde jest třeba nápravy, bylo by v Sokole zajímavou četbou a zároveň poučením ostatním Jednotám a cvičitelům a povzbuzením k nové práci. Máme dosti cvičitelů, kteří potřebují jen pokyn, ukázkou, radu, aby napotom sami dovedli tvořiti — aby s novou chutí pustili se do práce. Jsme jisti, že jeden měsíc v roce by různým Jednotám velice prospěl a to při poměrně dosti malém vydatí.

Nestálo by to za zkoušku, sokolové?

Truchlivo musí býti každému upřímnému sokolu, když v dopise čte nárek na netečnost vůči cvičení a na konec se oznámí, že — plesy daří se výtečně.

Co našim cvičitelům schází.

V poslední době nalezli jsme opět trochu volného času, že jsme mohli navštívit některé tělocvičny a sledovati způsob vyučování. Nemáme ničeho k namítání proti vedení družstev sokolů, v tom jsme za poslední desíletí učinili velmi potěšitelný pokrok — ale co bilo nám nápadně do očí, byla nedbalost, jaká charakterizuje ve většině našich tělocvičen vyučování mládeže, jmenovitě dívek. Některí cvičitelové nečiní nejmenšího rozdílu ve cvičení nedospělých dětí a dospělých sokolů — nemajíce snad ponětí o tom, že různé cviky měly by býti z tělocviků dětského naprosto vyloučeny — že při podajnosti kostí dítek některá cvičení mají na malé ty cvičence přímo zhoubný účinek. Dále pozorovali jsme, že u děvčat, jimž, mimochodem budíž poznamenáno, dovolují se často nápadně neestetická cvičení, nerůzníci se v ničem od cvičení chlapců, ale vedle toho není hleděno ani těch nejzákladnějších cviků, která právě cvičení dívčích odborů mají charakterizovati. Viděli jsme děvčata při pochodech kráčeti klátivým, neúhledným, těžkopádným krokem — kdežto elegantní, úhledný, lehký krok jest první, co by si každá dívka v tělocvičně měla osvojit.

Čím dále tím více poznáváme, jak mnoho ještě jest mezi námi k vykonání — jak dlouho ještě pracovati musíme, nežli se všechny naše tělocvičny stanou vzornými ústavy pro vydatnou výchovu tělesnou.

Lépe jest vésti tuhý zápas za dobrou věc, nežli hověti si pohodlně v špatnostech.

Jak se myjeme.

"Nu dali jste nám pokoj s tím vaším věčným jak a co a teď spustíte znovu —" řekne si asi čtenář, aneb naše čtenářka, ale když si vzpomene, že již i docela někteří lékaři mytí zavrhuji, tož snad přece se podívá co budeme asi povídati dnes. U nás v té šábensnické Iové máme té koupele zpropadeně málo, mytí dost, ale asi tolik, jako jinde. Plovárny, koupele veřejné a p. na

řekách a jezírkách leckde bys marně hledal a těch našich kluků a holek ještě méně, kteří umí, aneb naučíte se mohou plavat jest po skrovnu. A kdybys v některé té naší velice pokročilé osadě upozornil na důležitost plováren a koupelen mohl bys pomalu tak šikovně dopadnout asi, jako doporučením tělocviku do škol veřejných. Jsme lidé, staráme se o všeobecné blaho, o vše možné na světě a o své vlastní zdraví a zdraví dětí svých nepečujeme nic, to ponecháme křiklavé reklamě všelikých divotvorných vodiček a doktorům, jakož i pánům kazatelům, již o znesvěcení neděle vám mluví budou, kdyby jste se do řeky v neděli šli vykoupati, rádně vymýt a občerstvit. Budou vám povídati o nedělním klíhu a vyzvoní vám jej asi sto zvony najednou, že mnohdy těm vašim ubohým nemocným u kostela bydlícím jest z toho moc pěkně, nemocným, kterým v neděli ani trochu čerstvého ovoce a mléka nekoupíte v té zaslíbené zemi naší svobodné.

Komu by napadlo z nás, aby ku příkladu umyl se v tuhle té bažině, když zde opodál pramen vody, čistý jako křišťál?

Nikomtu, přec snad jsme se ještě všichni nezbláznili, odpovíte mi a přece jen povídám co vy a mnohdy i pisatel snad sám konáme denně. Vyskočili jsme právě z postele, oči máme ještě zalepené podle toho na jaké jsme včera až do dnes byli "vzdělávací" trdlovačce národní. Tu stojí umývadlo a na něm připravený džbán vody od večera. Voda tedy čerstvá není, ale co my se po tom ptáme, nalejeme ji rychle do umývadla a teď začne vlastní procedura: opláchneme si obličej vodou, pak hledáme mýdlo a již třeme znovu, šplícháme a myjeme se podle zvyku denně ráno i prodlením dne několikrát a pořád stejně a hodně rychle, jen abychom již byli v "šapu." Tváře jsme si omyli a myjeme je ještě jednou jenže vodou již špinavou a mydlinkami prosycenou, těmi mydlinkami, které před chvílí vše co na obličejí jsme měli smyto jest, aby znovu a znovu znečistili jsme se proto, že se chceme očistiti.

Dobře praví o věci té Panýrek, že hlavní vinu tohoto nesprávného počínání nese zajisté úplná bezmyšlenkovitost. Nikoho nenapadá, přemýšlet o účelu mytí a jeho významu, o bezcennosti celého počínání, prováděli se tak jak jsme právě naznačili.

Zvyk jest druhá přirozenost, a jako jsme si zvykli žvýkat tabák, poplivat kde co, kouřit v zábavách, divadlech, při tanci a vypít si tak někdy nějakou tu delší přes čáru, vysilovat již tak zubožené tělo hýřením a ubíjet čas karbanem, tak zvykli jsme se mýt, aniž by nás napadlo jen poněkud přemýšlet. Dokud jsme neviděli na farmách umývadla a postavenou vodu v pejlku s ručníkem na pohyblivé tyči zavěšeným a připraveným na každou chvíli, záviděli jsme těm našim na venkově. Jak jinak se mylí oni, dokud nechtěli se podobati nám ve městech. Hoch jednoduše skočil si k pumpě načerpal si čerstvé vody na hlavu, na krk, na šíj i prsa a osvěžil se tak, že jsme mu skoro záviděli. Ale rcete někomu a zvláště tak některé schoulostivěle slečince, že chladná voda osvěží kůži, oběh krve se v ní urychlí a všechn ten prach a pot, který na ni lpěl v záru minulého dne při lopotné práci na houpáku v "parloru", smyjí proudy čisté, jak led studené vody.

Jděte na návštěvu k nějaké bohatší rodině, požádejte o tolik a o tolik džbánů čerstvé vody ráno k mytí, paní se pohněvá, jestli ji to vše v koupelně pošplýcháte, zejména je-li tam vše z bílého mramoru. Škoda jen, že ten mramor někdy jest v záchodě a tento záchod třeba zrovna u jídelny. Jaké vymoženosti to novověkého stavitelství amerického! A řekněte někomu, že v zimě v letě náležitě studenou vodou by se měl pošpláchnouti a i prsa, šíj umýti.

A což, kdyby jste na námitku, že teplou vodou lze špinu lépe omýt, nežli studenou, pověděli mnohému, že tak může zcela klidně udělat, omýt špinu teplou vodou a studenou se pošpláchat, občerstvit a osvěžit hned v zápětí. To bylo by nářku a strachu před nastuzením a jiným. Jenže strach jest prašpatný lékař, jak víme a tu platí totéž neméně. Tam kde nemají pumpy, ale vodu přímo do domů zavedenou, měli by toho dbáti, aby dříve, nežli se začnou mýt vypustili vodu z trubek, vodu která tam stála přes celou noc, aby měli k mytí jako k pití vodu nejčerstvější.

Jak mnohý "hlavobol" po probdělé noci zahnal ráno pořádné umytí, přivedlo nás k sobě, abychom tak děli, ba známe případy, že neuralgické bolesti a bolesti zubů s nimi spojené vyléčilo jen pořádné vyšplouchání v čerstvé vodě a ta okolnost, že po umytí utírali jsme si nejdříve ruce a pak teprve obličej, davše vodě příležitost k proniknutí ku kožním porám a odpaření, v těch místech kde bolest jsme měli, čili v místech chorých nervů.

Ach ano, utírání, na to málem bychom zapoměli. Když jsme si jakž takž opláchli tvář a ruce, sáheme k ručníku. Nebývá právě vždy čistý, aniž čerstvý, zejména jestli jest na známém válečku. Bývají na něm stopy co včera nesmyla voda, a dnes se doň utíráme znovu a za námi všichni členové rodiny často po několik dnů. Jeden po druhém si otíráme a v zápětí hned zase na tváře a ruce natíráme zbytky prachu, mýdla, tuku, který vyměšují žlázy potní a jiné látky z ručníku. Kdyby jsme takovýto ručník prohlédli drobnohledem, to by byla asi krása, zejména, když takhle někdo v rodině trpí nemocí kožní, aneb nemocí jinou druhu vážného, jež snadno způsobem tímto přenést se dá. A což, když i ten malý klučina, který již také sám se umí — vlastně neumí mýt, otre si náhodou i nos do ručníku, aneb tuberkulosní člen rodiny náhle si zachrechlá výchrt na ručníku ani nepozoruje? Již pouhá tato představa způsobí vám ovšem odpor, avšak ve skutečnosti komu napadne, aby každý měl ručník svůj, čistý, nikoliv však drsný. Některý člověk myje se pořádně jednou denně a považuje se za čistotného, aspoň děje se tak u "pánů" a rodin lepších, které sice mají bohatě zřízené koupele, ale koupel jednou týdně, aneb ještě méně jim stačuje. Oni toho přec nepotřebují, aby "dřeli hebkou kůži svou více". A tak ti lepší mohou a nemýjí se dost často a ti chudší nemajíce tak pěkných koupelen a příležitostí myjí se tuze málo, ba jsou i tací o nichž právem říci se může, že pořádně omyjí tělo své pouze jednou týdně, ba mnozí ještě méně. Vody jest všude dost, kus čistého plátýnka a mýdla i v nejnuznější domácnosti najdeme, ale o časté, pravidelné mytí důkladné, o občerstvení vlastní nedbáme a sice to z pouhého nedostatku přesvědčení,

vědomí o nutnosti a prospěšnosti soustavného mytí. Nejsme mu zvyklí a nezvykáme, výchova naše v ohledu tom jest pochybená a poučení málo se nám dostává. Proto jen s potěšením vejdete do sokolny, kde vedle veškerého zařízení moderního najdete vany, sprchy a můžete se po každém cvičení důkladně občerstvit. Již tato okolnost měla by mnohé rodiče k tomu přiměti, aby na prospěch zdraví dítek svých, zejména v dobách letních a horka, posílali je do cvičení a koupelen. Tu zmohutní jejich sval a vytříbí se duch, který netouží po krásné barvě, oslňující bělosti tváře, ale kterému jest svěží, zdravá kůže, třebaš osmáhlá a opálená, stokrát milejší, nežli nezdravá červeň a stejně nezdravá bělost a mozol na ruce čestnější, nežli sebe hebčí rukavička. Jindy povíme si, co kůže jest, jak žije a dýchá, jak může onemocněti, kterak udržíme ji zdravou a předejdeme chorobě její, čili proč se myjeme.

Naše poklesky vryje lidstvo opatrně do ocele, naše do-
bré činy zaznamená jen do písku.

Český národní dům.

Abyste nám nebylo stále vytýkáno, že nemáme vůbec žádných ideálů, spěcháme do sloupců "Sokola" s vyznáním, že také máme — vlastně měli jsme — svůj ideál. Pravíme "měli jsme" — neboť přišli jsme již dávno k náhledu, že na uskutečnění jeho u nás více pomýšletí nelze.

A jaký byl ten náš ideál?

Byly doby, kdy ve větších městech česko-amerických jednalo se o zamýšlené stavbě národní síně. V některých městech — jako na př. v New Yorku — ujal se myšlenky té všechny národní spolky, utvořivše za tím účelem jedno mocné těleso — jinde opět — na příklad v Chicagu — uváděly myšlenky ty v skutek ponejvíce spolky jednotlivé.

Ale, ať už pracovala na myšlence celá česká osada anebo jednotlivý spolek, výsledek byl tentýž.

Hlavními místnostmi ve všech našich síních jsou místnosti zábavní — ostatní pošinuto jest buďto do pozadí, anebo zůstalo úplně pomínuto.

My před lety ještě doufali, že některé město "české" postaví skutečný národní dům, vyhovující veškerým potřebám našim a když jsme se nedočkali po dnešní dobu, už se ho snad vůbec nedočkáme.

A jak jsme si ten národní dům představovali?

Před několika lety navštívili jsme chicagskou budovu zvanou Hull House, která americkými filantropy postavena byla za tím účelem, aby vyhověla veškerým potřebám přistěhovalého, ponejvíce chudého živlu, v okolí žijícího, aby v ní ukazovala se dorůstající mládeži cesta k lepšímu, užitečnějšímu životu — a od té chvíle nemohli jsme se zbavit myšlenky, že u nás jedině budova na takových základech založena mohla by se právem nazývat českým národním domem a že oběti, stavbě takové přinesené, nebyly by přinesené nadarmo, že přinesly by celému našemu kmeni hojně úroky.

A přec tato budova, z níž ostatní města berou si své vzory, přece tato budova stala se dosti často v českých časopisech předmětem ostrých nájezdů a jizlivých poznámek — a proč?

Na to nejsme s to po dnes nalézt odpovědi.

Co všechno uvidíme v Hull Housu?

Nalezneme tam místnosti, v nichž mládež zdarma učí se kreslení, v níž děvčata učí se šití, v níž nadaní hoši vyučování jsou hudbě; pro mládež v okolí žijící pořádány jsou různé ušlechťující zábavy, tak aby místo potulování se po ulicích, shromáždování se na rozích a p., scházeli se tam a zvykali svoji mladou a podajnou mysl na ušlechtilé požitky duševní. I na tělocvik jest tam pamatováno, a takovým počtem mládeže obého pohlaví nemohou se pochlubiti ani všechny naše sině sokolské dohromady. Však není tam postaráno jenom o vzdělávání a ušlechťování mládeže — i na dospělé jest bedlivě pamatováno. Lid v okolí žijící jest chudý — a matky často nuceny jsou též pomáhati zaopatřovati obživu rodině. Aby jim to umožněno bylo, jest v Hull Housu místnost, kde mohou po celý den nechati své maličké pod dozorem zkušené opatrovnice. Některé večery jsou vyhrazeny pro poučné přednášky ženám — jiné opět pro přednášky všeobecné — vůbec snaha správy Hull Housu nesé se za tím účelem, aby lidu v okolí žijícímu ulehčen byl zápas o existenci, aby mysl dorůstající mládeže obrácena byla k lepším snahám a aby trochu toho potřebného vzdělání proniklo i mezi rodiče, aby tito byly poučovani aspoň o tom, jak dítky své vychovávat. I na divadlo bylo pamatováno, ba též o tanec bylo postaráno — jen že tento nezaujímá tam místo nejpřednější.

V domě tom se nikdo netáže na náboženství — nevěrec jest tam právě tak vítán jako věřící — je-li tam dnes místnost propůjčena přednášce náboženské, zítra tam zase má přednášku spolek nevěrecký — a není tomu dávno, co tam chicagští svobodáři oslavovali narození ušlechtilého svobodáře Tomáše Paina.

Jediný důvod, jaký osočovatelé Hull Housu mohli míti, byl asi ten: že tam vábí přistěhovalou mládež, aby ji poameričili, odnárodnili.

Bojíme-li se tedy o tu mládež, proč na místo toho počtu tanečních sálů nepostavili jsme podobný národní dům sami?

A tu přicházíme k tomu našemu dávnému ideálu: viděti takovou českou budovu v našem českém středu.

Co dobra mohla by budova taková vykonati, co mládeže české před zhoubou zachrániti — to by byla ta jediná národní budova, na kterou by každý upřímný Čech mohl býti právem hrd, kam by s pýchou vodil cizince, aby mu ukázati mohl, jak pečujeme o svůj dorost, budova taková byla by tím pravým ohniskem veškerého našeho šlechtného snažení.

Leč pozdě již — my máme své prostorné taneční sály a proč bychom si tedy o ústavu, jakým je Hull House, nemohli na dále brousit svůj vtíp?

Hluboké řeky tiše plují.

Milton.

Mnozí lidé tak rádi pijí na zdraví jiných, až propijí zdraví své vlastní.

SOKOL AMERICKÝ

ČASOPIS NÁRODNÍ JEDNOTY SOKOLSKÉ VE SPOJ. STÁTECH

Published monthly by the NATIONAL PRINTING & PUB. CO.,
566 W. 18th St. Chicago, Illinois

Official Paper of the United Bohemian Gymnastic Associations.

Vychází 15. každého měsíce v Chicago, Illinois

Pořadatelé:

Editors:

Dr. J. RUDIŠ - JIČÍNSKÝ, Cedar Rapids, Iowa
Části, přírodovědecké, zdravotní, atd.
JOSEF ČERMÁK, 1562 W. 16th St., Chicago, Ill. . Části povšechné
A. HALLER, 818 So. Ashland Av., Chicago, Ill. . Části technické

Veškeré dopisy pro "Sokola Amerického" buďtež zaslány hlavnímu pořadateli:
Dr. J. RUDIŠ - JIČÍNSKÝ, Cedar Rapids, Iowa

SUBSCRIPTION - - - - - 75 cents per year
Předplatné 75 centů ročně - - - - - Do Čech \$1.00

Kdo z Evropy zasílá předplatné mezinárodní poštovní poukázkou, sděl tak rovněž i výpravčímu listu našeho, aneb jednateři V. V. Předplatné, jakož i oznámky do listu přijímá jednatel Výkonného Výboru N. J. S., aneb ustanovení jednatelové zoldštní.

JAN ČERNÝ, 437 E. 71st St. New York City, jednatel Výkonného Výboru

Redakce zodpovídá pouze za své vlastní práce. Příspěvky a dopisy do listu, články, ilustrace, návrhy k těmto a jiné musí být v rukou hlavního pořadatele do 1. dne měsíce, v němž mají být uveřejněny a to ještě s výhradou, že práce pilnější a důležitější vždy mají přednost. Rukopisy se nevrací a neschovávají delší, nežli od čísla k číslu.

Přestěhování oznámí výpravčímu každý přesídlivší se sokol sám, a sice možno-li do posledního toho kterého měsíce, s podotknutím, ku kterému sboru náleží. Nově odstouplé a vyloučené členy oznamuje tajemník aneb účetní sborů výpravčímu každý měsíc.

Tiskárna a výpravčí listu:

NÁRODNÍ TISKÁRNA, 566 W. 18th Street, CHICAGO, ILL.

Ještě kousek polemiky.

Neradi pouštíme se do sporu — neradi vyplňujeme sloupce "Sokola" polemikou, zejména když v každém čísle nedostává se nám místa pro četbu užitečnější, ale přiznáváme se, že skoro povděční jsme tomu, že ty neblahé "ideály" hned na počátku našeho působení při listě tomto strhly nás do sporu s "Borcem", ne že bychom si libovali v zbytečném hašteření — nikoliv — ale povděční jsme tomu hlavně proto, že věcná rozprava tato, pokud vedena jest důstojně, bez veškeré jízlivosti, přispěje k objasnění stanoviska obou stran a dnes s potěšením doznáváme, že jsme si s "Borcem" bližšími, nežli jsme z počátku tušili a že to byla právě druhá strana, která ten krok k obapolnému zblížení nás prostřednictvím "Borce" učinila.

Když ona druhá organisace sokolská byla založena, bylo nám dáno nejednou zcela jasně a srozumitelně na vědomí, že jest to hlavně kroj, který nás dělití musí na dva různé tábory — a dnes v odpovědi své orgán organisace té veřejně doznává, "že ten kroj není jejich jediným ideálem, nýbrž jen agitačním prostředkem k dosažení jejich ideálů."

Tu věc tedy pokládáme za vyřízenou — v té věci si již poněkud rozumíme. Kroj jest tedy pouze agi-

tačním prostředkem k dosažení ideálů — a nyní prosíme, aby br. redaktor "Borce" věnoval trochu pozornosti následujícímu, v němž zase my svoje stanovisko objasníme, a bude-li chtít býti jenom trochu upřímným, přizná, že my volíme lepších prostředků nežli oni.

Stanovisko pisatele tohoto jest všeobecně známo: od počátku své působnosti na poli sokolském usiloval vždy o to, aby tělocvičny naše vyhovovaly veškerým předpisům zdravotnickým, aby cvičení v nich mělo skutečně blahodárný vliv na zdravý vývoj tělesný, aby mládež v něm cvičící dýchala čistý vzduch, a ne vzduch obtěžkaný prachem a zápachem plísně. Řekne-li "Borce", že "vzdušná a prostorná tělocvična nebude spásou sokolstva", odpovíme na to my, že vyšší a povolnější autority nežli jsme my i red. "Borce" hlásají, že "prostorné a vzdušné tělocvičny jsou jedině s to státi se spásou lidského pokolení, které stále více a více tělesně zakrňuje."

A co má takovou důležitost pro celou společnost lidskou, má zajisté také důležitost pro jednoty sokolské. My věříme, že nadšený sokol se uskrovní, že jest spokojen s malou tělocvičnou — ale právě proto, že jsme zde bývali tak nadšeni, že jsme v tělocviku stále tak se uskrovněvali, že tančili jsme v nádherných, vzdušných sálech a cvičili jsme ve sklepích — praktičtější česko-americká mládež nebyla s to pro takové naše uskrovněování se nadechnout a houfně vyhledávala si tělocvičny cizí.

A chceme-li to vše nazývat ideály, tu přicházíme k tomu hlavnímu, co bylo vždy našim ideálem a čeho jsme pomocí pěkných a všem požadavkům vyhovujících tělocvičen doufali docílit: my chtěli tuto stále nás se vzdalující mládež zachovati českému Sokolstvu — české národnosti. Tím nejmalebnějším krojem ji nepřivábíme — spíše ji odpudíme — a tu neostýcháme se opakovati, že kdybychom na místo "deklamování o nedozírných výšinách", byli věnovali pozornost zřizování opravdových ústavů tělocvičných — ta mládež, která dnes již plní cizí tělocvičny, by nám byla zachována! My se můžeme v nadšení svém uskrovněovati jak chceme, můžeme se cítit šťastnými a spokojenými v malých, nedostatečných tělocvičnách — ale ta naše spokojenost, ty naše pocity štěstí nás nezachrání před úpadkem, když nebudeme k sobě vábiti zde rozenou mládež, a tu doufáme, že i red. "Borce" mužně dozná, že vzdušné a prostorné tělocvičny jsou tou jedinou spásou sokolstva!

Nuže, kdo volí lepších prostředků k dosažení cílů — ti, kdož volí malebný kroj, anebo my, kteří snažíme se o to, abychom k sobě vábili a národnosti české zachovávali mládež tím, když ji podáme důkaz, že o své zdraví a vývoj tělesný může tak dobře pečovati u nás jako v místnostech cizích?

Poznámky br. redaktora "Borce", že list náš není veden v duchu čistě sokolském, pomíjíme mlčením. Nikdo na světě není tak slepý, jako ten, kdo oči máje viděti nechce, a těžko přesvědčovati toho, kdo také rozuměti nechce. Poznámky o Sokolu Plzeňském mohla si redakce ušetřit — sbor ten neměl a nemá pranic co činiti se sporem, který povstal mezi námi a "Borcem" a zúmyslné zatahování sboru toho do naší polemiky — a to ještě způsobem tak bezohledným, jako to

br. pisatel učinil — jest jako od novináře beztaktní, jako od sokola nedůstojné!

Z dějin magnetičnosti, elektriny a elektrotechniky.

(Pokračování.)

Jestli chceme pozorovati vlastní postup práce, vynálezů a objevů v oborech nadepsaných stačí věru jen podívat se do elektrického paláce na světové výstavě v St. Louis, Mo., jehož vyobrazení přinášíme v tomto čísle. Odborníky a milovníky práce technické upozorňujeme, aby neopomenuli navštívit tento palác, pojedou-li na výstavu. Pořadatelstvo postaralo se nejen o vše nové, ale i znázornění vlastního postupu prací, které bývaly. Tu mimo zmíněných pokusů Querikého, budou i pozorování současníka jeho Pikarda a jiných.

Pikard spozoroval, když potrásl tlakoměrem nedostatečně vyvařeným, při čemž se rtuť o vnitřní stěny skleněné trubky třela, že ve prázdém prostoru tlakoměru nade rtuť zbytky vzduchu a páry rtuťi světélkují, ale nevěděl připsati to elektrině. Ostatně toto světélkování a vyzárování jeví se i v látkách hnijících živočišných a bylinných a v nejnovější době připisuje se i tak zvanému "prvku" radiu, který vysílá paprsky téhož druhu — paprsky jeho gamma zvané — jako jsou ony světla Roentgenova a skoro týchž vlastností. A přece až dosud nenapadlo nám, že připsati vše to lze na vrub energie elektrické. V dubnovém čísle "Iowa Medical Journalu" dokázali jsme, že příbuznost světélkování ve spektru ať radiu, aneb paprsků Roentgenových, světla Finsenova a j. v. jest hodně nápadná a tu že třeba nemusí se mluvit o radiu jako prvku, jako spíše o síle, již zoveme elektrinou, tou elektrinou, o níž víme, že jest tu a všude, víme jak ji vyvoditi a upotřebiti, jak ji měřiti a zužitkovati, ale co jest nevíme, tou spokojující se útechou, že musí být jistou částí světla, jehož účastni jsme od slunce. A hle, tentýž náhled současně pronáší prof. Zenger. Jak zvláštní, zejména když již o světélkování Pikard věděl. O co jsme tedy vlastně dále? Víme, že nevíme. Což tím zajímavějším se jeví, povážíme-li, že našel po Pikardovy záhy R. Boyle, že elektrická přitažlivost panuje také ve vzduchoprázdnu, čili v prostoru, již dnes etérem zoveme a žárovkou Crookesovou snadno si doložíme. A dále dr. Wall viděl, přiblíživ prst ku třenému kroužku jantaru, nejen světélkovati jantar, ale ucítil také bodnutí a slyšel slabé prasknutí elektrické jiskry. Týž mimochodem poznamenal, že uvedený výjev jeví podobnost s bleskem a hromem. Elektrické světélkování plynů více pokusy vysvětlil teprve Havksbee, který žil na počátku 18. století. Týž sestavil si nový přístroj na vývoj elektriny, nahradiv u přístroje Querikova kouli sírovou koulí skleněnou. Výsledek byl příznivý a proto zkoumal dále, i jiné látky zkoušel, ale ani kladné ani záporné elektriny nepoznal, jakož i o vedení jejím ničeho nevěděl. Za pokusy jeho mnohé i mnohá náleží mu zásluha, neboť umožnil Grayovy pokusy se

skleněnou rourkou pokud přitažlivosti se týče. Týž seznal, že i kork přitahuje a odpuzuje, když i nebyl třen a slouže pouze za zátku třené rourky. Tyto pokusy sledoval dále i vstrčil do korkových zátek dřevěné tyčinky na konci kuličkou ze slonoviny opatřené. Později nahradil tyčinky kovovými drátky a kuličky vždy jevíly přitažlivost, když tyč byla třena. Tu shledalo se, že dřevěné tyčinky lépe přitahovaly věci lehké, nežli kovové, čili ukazovalo se, jak elektrina různě vodi. Majíce tyto pokusy na paměti jak mnohé z věcí nových a objevů se nám vysvětlují. Gray dále potom použil delších drátů k podobným pokusům, ale protože se dráty chvěly a překážely nahradil je nitěmi. Na jeden konec skleněné tyče pověsil provázek na volném konci kuličkou opatřený a pustil vše přes zábradlí balkonů svého domu a třel pak druhý konec tyče. K velikému svému potěšení shledal pak, že kulička na niti 20 stop dlouhé jeví elektrinu. Pak zvolil ještě delší nit, ale nemoha délkou její vystačiti, vedl ji nejprve vodorovně a pak ji teprve spustil dolů, při čemž mu ji bylo vésti smyčkou z téže látky, ale kulička na konci nitě upevněná elektrinu již nejevila. Gray sice ihned poznal, že chyba tu vězí v oné smyčce, ale dále nepátral.

Gran Wheler, jemuž se Gray s pokusem svým svěřil, poradil mu, aby užil k upevnění nití pevnějších, ale slabších, to jest hedvábných, které majíce menší průřez méně elektriny odvedou. Gray uposlechl a hle, tu se mu pokus zdařil zcela. Tak pokračoval Gray dále, zkoumal jiné látky a našel mnohé, které byli vodiči dobrými a opět na druhé straně špatnými. Velikou sensaci však způsobil kdys, když elektrizoval hoča vodorovně ležícího na vlasových provázcích, aneb stojičích na kole pryčcovém. Dotýkal se jej skleněnou tyčí třenou a dokazoval, že i na vzdálenost jistou vzbuditi se dala jiskra. Také elektrizoval vodu i dokázal, že elektrizování hmoty není zcela závislým od hmotnosti, alebrž od povrchu téže. Totiž čím větší povrch, čím větší plocha tím větší příležitost k elektrickému proudění, většímu nashromáždění elektriny. Proto také dnes užíváme, od doby té dávné veliké mosazné koule na přístrojích našich statických na obou polech. Jak mnohé podle těchto objevů starých se dnes vysvětliti dá? —

Večer praví, podle záznamů sehnanych, že v téže době co Gray, zabýval se elektrickými výjevy Charles de Cisternay du Fay, neboli zkrátka du Fay — Paříž 1698 —, bývalý voják studiu tomuto se zvláště věnoval, mimo rostlinopis, lučbu a fysiku. As v roku 1733 pak dovodil, že veškeré hmoty se třením zelektrisují, vyjímaje kapaliny a kovy, které proto elektrickými se nejeví, protože dobře elektrinu vodi a stavu elektrického proto neudrží. Jemu také náleží zásluha založení nálezu elektrometru. Zavěsiv různá vlákna přes železnou tyč, která visela na hedvábné niti, seznal, že se vlákna rozestupují, když se k tyči přiblížil třenou tyčí skleněnou. Dále zjistil, že vlákno mokré lépe vodi elektrinu, nežli ono suché. Veliký podiv způsobil, když z těla elektrizovaného chlapce odchytával jiskry elektrické. Své zkušenosti sloučil ve větách:

"Elektrické hmoty přitahují hmoty neelektrické, sdělují s nimi elektrinu a pak je odpuzují; rozeznáváme

dvoji elektřinu; elektřinu skla a pryskyřice, obě jsou si protivny."

Výsledky prací Grayových a du Fayeových vzbuzen byl ovšem zcela pochopitelný zájem o věc i v kruzích nejšířších a tak se právě stalo, že výjevy různé se studovaly a pozorovaly a nové objevy tu i onde se jevily vedle mnohých nových pozorování vůbec. Takto dále proniknouc nauka o elektřině se prohlubovala a rozšiřovala. Každého v pokusech byla snaha hlavní získati co možná nejvíce elektřiny a to lepší jakostí. Liezendorf zavedl skleněnou kouli a k té přidělil Jiří M. Rose první konduktor, který si byl utvořil z válcové roury plechové, kterou zkoumaje dal nejprve držeti hochu stojícímu na pryskyřicovém kole a později zavěsil ji na hedvábné nitky. Tření a vzbuzení elektřiny tehdejší doby jest ovšem ještě dnes základem mnohých přístrojů. Při pokusech se strojem Roseho dospělo se ku známému pokusu, který nazvali "beatifikací" a také i záhy k tomu, že zkusila se síla elektrické jiskry zápalná, neboť podařilo se zapálit střelný prach a zjištit, že hmoty se elektrizováním nestávají těžšími.

(Pokračování.)

Za cílem naším . . .

Poněvadž u nás směrdatným činitelem Národní Jednoty Sokolské jest právem Výbor Výkonný, sledujeme především konání jeho a práci, když ohmatáváme tepnu celého našeho sdružení. A tu jen radostí naplňuje nás každá lepší snaha, každý pokus o zmohutnění jednoty naší, každý krok svědčící o opravdovém porozumění cíle a snah Sokolstva amerického, každý pokus na lepší výchovu tělesnou i duševní lidu našeho a náležitou reprezentaci tam, kde sílu svou a vyspělost ukázati máme kruhům širším. Proto také uvítali jsme pozvání N. J. S. ústy V. V. jednotám nesdruženým ku společné práci a ku společnému vystoupení na sletu u příležitosti výstavy světové v St. Louis, Mo. s radostí, neboť bylo nejen důkazem vůle dobré, ale projevem bratrských snah opravdových, snah jimž podříditi se mají veškeré choutky osobní, malicherné spory, rozdíly přesvědčení, kroj a jiné, když zájem celku toho vyžaduje, celku sokolského, celku českého. Pokus dobře míněný se nezdařil, jak vysvítá z následujícího. Neviníme nikoho a za naším ubírajíce se cílem přímo a svědomitě, tou kojíme se nadějí, že přece jednou snad nadejde chvíle porozumění, že všichni se sejdem do jednoho u mety vytčené . . .

Tak čteme v posledním čísle "Besídky Sokolské", orgánu to jednot dělnických v New Yorku:

"Výkonnému výboru Národní Jednoty Sokolské:

Draží bratři! V odpověď na provolání vaše, v němž žádáte sbory dělnických sokolů a sokolek o přistoupení do svazu Národní Jednoty Sokolské, rozhodl se Ústřední výbor Jednoty dělnických amerických sokolů po všestranné věcné a nijakým vlivem osobní nebo partajní nevraživosti nerušené úvaze, vysloviti souhlas se snahami Vašemi, směřujícími ku sjednocení všeho Sokolstva česko-amerického ve věcech, které mu mají býti povždy společné, totiž: v tělocviku, v udržení národnosti a ve snahách osvětových i pokrokových, a jest ochoten — pokud toho poměry a okolno-

sti dovoluji — za cílem tímto ruku v ruce s Vámi jíti — ale nabídku sloučení s Národní Jednotou přijmouti nemůže.

Jednota dělnických Sokolů, ač v základě má podobné úkoly jako Národní Jednota, liší se přece podstatně od této myšlenkou dělnickou, třídní, jak ona zrači se ve snaze za vymanění pracovního lidu ze jha kapitálu. To jasně vyslovuje článek našich zásad, v němž se praví:

"Jelikož dělnický Sokol sestává povšechně z námezdných dělníků, tu jest naší povinností, bychom co pokročili a uvědoměli mužové zasadili se o úplné vymanění všeho lidstva z nynější nespravedlivé hospodářské i společenské soustavy, která plodí na jedné straně v lenosti a přepychu válejší se boháče, a na straně druhé hladový, vyděděný a bez práce a existenčních prostředků živojící proletariát."

Víme sice, že i Nár. Jed. Sokolská v zásadách svých sympatisuje s lidem dělným v otázkách národohospodářských, a že chová ve svém středu převážnou část dělníků, jimž popřává volnost politického přesvědčení, však to vše děje se způsobem vlašným, který uvědomělému stoupenci směru sociálního nijakž nepostačuje.

Sokolové dělníci mohli by jenom tehdy přistoupeni na návrh Nár. Jed. Sokolské, kdyby organisace ta provanuta byla úplně duchem proletariatu, duchem socialistickým, a v zásadách svých otevřeně se k němu přiznala.

Pokud se tak nestane, není sloučení možné.

Seperatism náš není nějaké tvrdohlavě zaujímavé negativní stanovisko oproti Nár. Jednotě Sokolské, nýbrž vyplývá z třídního uvědomění, čehož důkazem jest i ochota naše sloučiti se kdykoliv s každou jednotou sokolskou, hlásící se k socialismu.

Toť v možné stručnosti hlavní příčina, pro kterouž na návrh Nár. Jednoty Sokolské přistoupeni nelze a jistě že nikdo, kdo sám prodehnut jest upřímnou snahou k odstranění nespravedlivých poměrů mezi prací a kapitálem, zápornou odpověď naši zazlívati nám nebude.

Byla by to dobrovolná sebevražda, kdyby dělnictvo v boji s kapitálem obmezovalo se jen na passivitu nebo platonicke projevení sympathii hloučku za práva lidská zápasícímu. Každý dělník, zvláště ale dělník — Sokol má se činně a veškerou energii účastniti boje, v němž jedná se o člověka důstojné podmínky životní.

Pozvání Nár. Jed. Sokolské ku sletu a k závodům v St. Louisu projednáváno bylo ve dvou schůzích newyorského sboru Děln. Amer. Sokola a mimo to požádán cvičitelský sbor o dobrozdání technické.

Jak již v nahoře uvedené odpovědi praveno, jest Jednota naše ochotna pracovati s Nár. Jednotou na společných snahách Sokolstva pokud tomu poměry její a okolnosti dovoluji. Může tak učiniti tím spíše, že protivy politické nepadají ve věcech čistě sokolských na váhu, a že Nár. Jednota vzdor své vlašnosti k otázkám sociálním stojí přece jen na stanovisku pokroku a pod praporem svobody.

Pohříchu uplatňuje se — shodou různých okolností — stanovená výjimka: "pokud tomu poměry a okolnosti dovoluji" právě v okamžiku, kdy měli bychom dotvrditi dobrou vůli skutkem a závody obeslati.

V poslední době totiž, jeví se v Jednotě naší energická snaha po rušnější činnosti tělocvičné; jedná se o nucenou návštěvu tělocviku členů do jistého stáří, má býti zaopatřen odborně vzdělaný cvičitel a ještě jiné různé reformy jsou navrženy, jimž cele zaujati jsme. Některé z těchto oprav, zvláště vydržování dobrého cvičitele tělocviku, zaujme jistě ve finančním rozpočtu našem ne nepatrnou položku, která již nyní v úvahu vzata býti musí a nutí nás — pro zachování spořádaných poměrů finančních, jež jsou nepopíratelně velikým činitelem v rozkvětu a mohutnění každé organisace — vystříhati se výdajů, které naprosto nutné nejsou. Jež-

to obeslání závodů vyžaduje samo o sobě značný náklad peněžní a užitek z něho plynoucí neodpovídá prospěchu, jaký si slibujeme od naznačených reforem, bylo rozhodnuto, závodů se nesúčastniti, za to ale tím úsilovněji na zdokonalení tělocviku ve vlastní Jednotě pracovati a penězi pro účel tak důležitý, neskrbli.

Rozhodnutím tímto padlo také nejen zastoupení našeho pěveckého odboru "Volnost" na sjezdu českých pěveckých spolků, ale i každá jiná projektovaná representace Jednoty po dobu výstavy v St. Louisu.

Litujíce, že nám na manifestaci Sokolstva česko-amerického podílu možno bráti není, přejeme Nár. Jednotě plný zdar k podniku tak ušlechtilému!

Ústřední výbor Jednoty Děln. Amer. Sokolů."

Používajíc příležitosti tak vhodné a tak řídké jako jest bezprostřední odpověď Nár. Jednotě Sokolské, dovolím si podati zde několik myšlének, které už dávno vzbudil v nás očividně nepřátelský styk sokolských sborů v New Yorku a prosím bratry z obou táborů, aby o nich pro společné blaho naše uvažovali a náprav docíliti se snažili.

V minulém čísle tohoto listu otisknut byl dopis bratra Jos. Kučery, projednávající to samé téma, nímž jsme se právě zabývali, který však obsahem i poněkud výbojným tónem od oficiální odpovědi valně se liší.

Ač má pořadatel volnou ruku odmítnouti dopisy, které by vyvolati mohly zbytečné různice v Jednotě nebo mimo ni, přece zmíněný dopis uveřejnil, a to proto, že chtěl charakterisovati náladu jisté části členstva našeho vůči Těl. Jed. Sokol, potahmo Nár. Jed. Sokolské, a pak proto, že považuje za nepoctivé vzbuzovati u nezasyvěnců illuzorní doměnkou o bratrském styku obou sborů, když ve skutečnosti jsou obapolné vztahy kousavou ironií na sokolskou rovnost, bratrství a lásku.

Ach ano, ta naše láska a bratrství!

Udrží se stále zamrzlé, ledovou korou potažené, jako špička hory sv. Eliáše na Aljašce. — Ni stéblo naděje zelené z ní nevypučelo, ani jediný lahodný plod neuzrál. Roztrpčení, chladnost, nevšímavost, na cti utrhaní, vzájemné podceňování, výsměch byly a jsou do dnes jediným pojítkem obou sborů. Rveme se mezi sebou, kde jen narazíme.

Jak na straně jedné tak i druhé nalézají se členové, kteří by se navzájem ve lžici vody utopili, kteří zavrhnou a odmítají vše, co by snad mohlo vésti k společné práci sokolské a kteří, spatří-li, že sbor jeden jde na pravo, honem volí cestu levou, jen aby se nesetkali.

A při tom nestydíme se mluvití plnými ústy o lásce a bratrství! Ba, jest to láska, ale láska hladového kanibala k tělu soupeře jež hodlá pozřítí.

A tyto poměry trvají více desíti let!

Stopujeme-li je až k samým začátkům — tuším roku 1892 — uzmíme českou osadu v New Yorku rozštěpenou ve dva zuřivě se potírající tábory.

Několik jednotlivců z tak zvané smetánky společnosti, či případněji řečeno, bramborové šlechty, jichž jména by měla býti přibita v dějinách obou sokolských sborů na prahy, rozešťvalo z nízkých pohnutek osobních české dělnictvo do té míry, že vystupovalo proti sobě s příkrostiti podobné fanatismu válčících Janičarů. Persekuce radikálnějšího živlu dělnického, žaloby, zatýkáni, vězení a příkoří nejcitelnějších způsobů, byly na denním pořádku.

Nazval bych dobu tu dobou našich lichtenštejniad.

A za těchto rozháraných poměrů vstoupil do života dělnický Sokol, jako logický výsledek třídního uvědomění. — Soustřediv v sobě celou opoziční stranu, stal se reprezentantem jejím, tudíž přirozeně i odpůrcem Těl. Jed. Sokol, která zosobňovala směr opáčný. Dle toho možno souditi jaký asi byl další styk obou sborů.

Bratrství nerozlučitelně spojené s krásnou ideou Sokolství, doznalo plného úpadku.

Léta minula. —

Stranické náruživosti se vykvasily, ostré hroty otřely a veřejnost přijala na se klidnou tvářnost.

Ne tak ve sborech sokolských. Tam různí činitelé, puzeňi částečně osobním prospěchem, částečně ze vzdoru, dovedli udržeti tradice rozkolu do dnešního dne a zdá se, že požehnání boží leží na ničivé činnosti jejich, an vzdor dosti četným umírněncům v obou sborech, nepodařilo se doposud nic učiniti ve prospěch myšlenky společné práce u věcech sokolských.

Jak vyhlíží vzájemný náš styk v době právě přítomné, ilustrují nejlépe tyto dva příklady:

Před nedávnem obdržely sbory dělnických sokolů z redakce "Sokola Amerického" tisknuté dotazníky, jichž účelem bylo podati široké veřejnosti sumární přehled našeho působení v knize, kterou vydá Nár. Jed. Sokolská k svému 25 letému trvání. Spis pronikne zajisté zde i ve staré vlasti do všech jednot a mohl býti dobrým tlumočnickem snah Sokolů dělnických, jakož i podati účelný obraz Jednoty — ale sbory naše se usnesly žádost o vyplnění dotazníků zamítnouti. Proč? Nevíme! Nejspíše proto, že iniciativu dala Nár. Jed. Sokolská.

Druhý příklad:

Těl. Jed. Sokol pořádala koncem minulého měsíce veřejné cvičení žactva, k němuž pozval cvičitelský sbor její též pořadatele "Besidky Sokolské" zvláštním, bratrským přípisem. Ač v ten samý čas hrál náš dramatický odbor poutavý Zolův kus "Zabiják", šli jsme přece — počtem osmi mužů do Sokolovny a přiznáváme se, nebýti neblahého intermezza, o němž se hned zmíníme, bývali bychom se rozešli s bratry druhého sboru v nejlepší shodě a účtě před skvělým výsledkem práce, kterou jsme měli příležitost posouditi. Však ještě se cvičení neskončilo a již jsme doslechli zvěst, která čest naši jako řádných lidí hluboce ranila. Zlý jazyk rozšířil o nás nepravdu, že prý jsme neplatili vstupné. —

Takovými a podobnými projevy nevraživosti, stranickosti a zlé vůle, bratři milí škodíme jen sami sobě, činíme ze sebe karikaturu sokolských eností, sloužíme za předmět politování lidem, dbajícím mravní dokonalosti a podkopáváme kredit pojmu Sokolství. Kterak možno docíliti dobrých výsledků ve výchově lidu a mládeže, hlavní to úloze naší, když sami špatným příkladem předcházíme?

I v případě nejhorším, necítíme-li totiž k sobě pražádnou lásku, nijakou náklonnost, nemůžeme-li nebo nechceme-li setkat se v družné práci, máme zachovávat mezi sebou spůsoby lidí vzdělaných, které uplatňují se ochotnému plnění služeb celku prospěšných a v přátelském jednání ve stycích konvencionálních.

Kěž tato slova povšimnutí dojdou!

J. Stuchlík.

Světová výstava v St. Louis, Mo.

(Pokračování.)

V sobotu, dne 30. dubna v deset hodin ráno sešli se řiditelové všech odborů výstavních v pracovně předsedy Francise v budově administracní v St. Louis, Mo., načež odebrali se všichni spolu s hosty a zástupci různých vlád a odborníků z ciziny vůbec k pomníku Louisiánskému, kamž dostavili se ovšem i hodnostáři jednotlivých států Unie, guvernerové, jich štáby, atd. a tu očekávali tajemníka válečného odboru Tafta, dále zástupce senátu a poslanců. Předseda Francis uvítal přítomné, po něm mluvili i přednostové některých odborů a poslanci a pak po jednoduchých těchto ceremoniach zahajovacích jako mžikem po stisknutí knoflíku

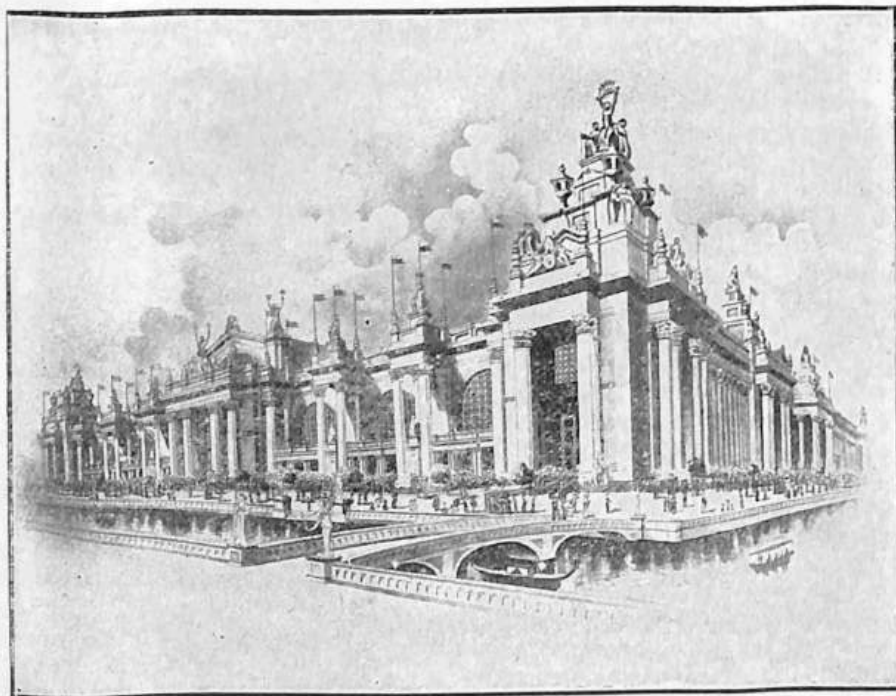
presidentem Spojených Států Theodorem Rooseveltem v Bílém Domě ve Washingtoně veškeré stroje výstavní uvedeny v pohyb. Jak jednoduché a přec tak úchvatné opovědění celému světu vzdělanému, že podnik rozměrů netušených došel uskutečnění, výstava světová, obraz umění, vědy a práce, žef zahájena. Nyní pak, když krásný celek jest doplněn, ta naše procházka výstavou bude již zajímavější.

Pozornost naši dojista upoutá v levo od paláce umění výtvarného palác průmyslový. Týž má průčelí 1200 stop a hloubky jest 525 stop pokrýváje plochu čtrnácti akrů. Náklad na tuto skvosnou budovu obnášel 720.000 doll. V pravo jest budova různých odborů průmyslových, kteráž v rozloze své podobá se rozhodně paláci průmyslovému a také kryje 14 akrů půdy. Jak veliké poskytují obě tyto budovy prostory jest přece jen vidět, že jednotlivé výstavy práce, důmyslu a strojnictví jsou tu dosud ještě stísněny, ano, že je tu vystavených předmětů ze všech končin světa nejen množství

cím, půjde, aby navštívil chrám síly, chrám umění technických, zasvěcený mocné elektřině.

Palác strojnický jest asi 1000 stop při 525 a pokrývá deset akrů půdy, jsa ozdoben dvěma mohutnými věžemi 265 stop výšky. Náklad na tuto budovu obnášel 600.000 doll. — V jednom rohu této budovy jsou umístěny stroje hnací, které uvádí v pohyb celou výstavu a stroje v budovách jiných. Tyto stroje hnací jsou rozměrů nevidaných. Rozumí se, že také poženou stroje druhé v téže budově umístěné. Tu uvidíte různé stroje parní, plynové, stlačeného vzduchu a jiné, tak jako na málokteré výstavě před tím.

Palác dopravní jest 1,300 stop dlouhý a 525 široký. Týž pokrývá 16 akrů a stál 700.000 doll. Na východní a západní straně, čili průčelí nalézají se tři veliké oblouky, každý šedesát čtyři stop široký a padesát dvě stopy vysoký. Těmito oblouky vede čtrnácte kolejí pro stálovou dopravu. Kolejnice tu as na čtyry míle, kdežto mimo vlastní budovu spojení jest

Palác elektřiny.

veliké, ale i různé, podávající nejlepší svědectví o pokroku století našeho.

Druhá budova v levo jest palác vychovatelství, vzdělání a národohospodářství. Týž jest 525 při 750 stopách a stál asi 320.000 doll. Tu uvidíte v pěkném souladu uspořádané práce dítek vašich ze škol veřejných těch kterých států jednotlivých. Různé vzory písma, kresby, malby a jiné předměty shotovené mládeží obého pohlaví, mimo jiných nesčetných cūkazů o pokroku školství veřejného ve Spojených Státech, na Filipínách a jinde v porovnání s tím, co bývalo v dobách minulých. Tu také veškeré prameny vzdělání, pokroku národohospodářského, k poměrům sociálním, čili společenským se vztahujícího najdete i potěšíte se mnohému. Druhá budova v pravo jest palác elektrický. Vyobrazení téhož provází dnešní naši stať, jakž již na místě jiném jsme se zmínili. Rozměr této budovy jest 525 stop při 750 a náklad obnášel asi 400.000 doll. Tu mnohý odborník se pozastaví, aby pokochati se mohl v oboru poměrně největší pokroky jeví-

přímé se všemi drahami. Zde vystaveny budou veškeré prostředky dopravní, jako parostroje, automobily, kočáry, kočárky, vozy, postroje, modely lodí, stanic, modely přístrojů létacích, starých i nových prostředků dopravních a podobně oněch na zemi, na vodě i na vzduchu. Jeden z největších zápasů vzdušných lodí a strojů létacích jaký kdy pořádan byl vůbec, odbývati se bude právě tu a správa výstavní nelitujíc nákladu žádného vypsala ceny v obnosu 200.000 doll. zvláště k cíli tomu. Rozumí se samo sebou, že právě tato okolnost přiměla mnohé vzduchoplavce k nové činnosti a vzpružic je k zápasu, usnadnila jim přihlášku k těmto mezinárodním sletům ve vzduchu.

Asi přes půl druhé míle od síně hudební a slavnostní nalézá se pro nás zvláště zajímavá budova, ač v rozměru jen 70 při 106 stopách. Táž postavena jest v zázším rohu stadia, jakž minule jsme na plánu našem uvedli. Jest to tělocvična, čili budova cvičením tělesným určená, odboru to "Physical Culture" zvaného, jehož přednostou jest James E. Sullivan.

Poprvé v dějinách tělocviku na výstavě světové vykázáno místo, jež mu právem náleží. V této budově mimo výstavy tělocvičné bude se ovšem i cvičiti a zde jednotlivé soustavy tělocvičné probírat se mají, přednášky konati se budou a různá nářadí zkoušeti, mimo her a p. Ve stadiu se budou obdávati hry olympické a zápasy mezinárodní.

V těchto místech u této něžné budovy, podobající se malému a přec tak krásnému hrádku máme se sejiti a bud' zde, aneb na rozsáhlé prostře před síní hudební ukázati svá prostoná, svoje cviky na nářadí i bez. Tu chtěli jsme složití hold před tváří ciziny pokroku doby nové — všichni sokolové američtí, tu rukou v ruce jako členové a členky N. J. S. vedle druhých bratrů a sester změřiti jsme chtěli síly a podati ukázkou vypěstlosti své. Nebude-li tak zúplna, tož bude tak přece a my těšime se, že po řadě let opět jméno sokol na cizích bude rtech uznání a obdivu. Jako kdysi ve starověku ve slunné Helladě spěchal řecký svět v určité dny do Olympie, aby se účastnil her a uměleckých zápasů, tak v roce tomto budou to české dávy v český den poznovu, aby pochlubili se junáctvem sokolským, ženami, dívkami a dětmi jejich, aby pochlubili se jimi na výstavišti světovém. Sejdeme se a u vědomí povinností našich, doufáme, že podaří se nám vzbuditi družnost, s níž rostl by zvýšený zájem v tělocviku a českém rázu jeho, jakž dosud neděje se všude mezi námi, jakoby nebylo ještě pochopení nás úplného

Však vraťme se k další procházce naší. Hle, tu veliký jest palác květin, budova zahradnictví, naležající se v bezprostřední blízkosti druhých velikých paláců. Táž jest v rozměru 800 stop při 400 a obsahuje již nyní skvostné exempláře naší i cizé květeny a což teprve až vše to pokvete co dnes téměř jest jen v rozpuku. Střední část budovy chová výstavku ovocnářskou spolu s mohutnými velikáši různého stromoví. Kolem budovy asi na padesáti akrech půdy jsou různé druhy růží, keře a jiné rostliny. Růžová zahrada má 100 stop v rozměru a 50.000 růží jest tu nasázeno. V tomto růžovém poli nalézají se sluneční hodiny, jichž ciferník a ručičky vesměs zhotoveny jsou z růží v plném květu. Ciferník jest v rozměru sto stop, kdežto ručičky jsou jen asi padesát stop dlouhé. Jaké to "ručičky" a při tom budou ukazovati hodiny zcela správně. Hodiny tyto jsou v noci osvětleny asi 1000 malými elektrickými lampičkami.

Budova lesnictví, rybářství a lovu jest dosti prostorná a pěkně upravená. Vlastní rozměr jest 600 při 300 stopách. — Nalézá se tam šedesát kádí čili aquarií mimo zvláštních jezírek a rybníčků o sladké i slané vodě. Také tato výstava jest bohatší oněch předcházejících v Chicagu a jinde.

(Pokračování.)

Zbabělec umírá stonásobnou smrtí — neohrožený okusí smrti jen jednou.
Shakespeare.

Cvičení s kůžely,

stanovená pro slet a závody sokolůk v St. Louis, Mo., 1904.

Cvičení tato sestavena jsou ze čtyř oddílů. Každý oddíl sestává ze dvou částí A a B. Mezi cvičením sestav v A a B není přestávek žádných. V každém oddílu cvičíme veskrz stejné sestavy kruhů. Cvičení v části B liší se od A pouze tím, že ku cvičení s kůžely připojí se pohyby nohou. V kterém oddílu začíná se kruhy dovnitř neb zevnitř (v II. a IV. odd.), tam pouze sestava se stále opakuje a sice čtyřikrát v A a čtyřikrát v B, celkem tedy osmkrát. Kde začíná se kruhy na levo (I. a III. odd.) tam cvičí se sestavy střídavě na levo a na pravo, celkem též osmkrát. Odporučuje se, by

nejdříve kruhy se nacvičily a pak teprve pohyby nohou se přidaly. — Kdo přál by si v něčem vysvětlení, necht' obrátí se na náčelníka N. J. S.

Základní postavení: Stoj spatný, kůžele skrčmo vztyčené
Ruch: střední.

Časomíra: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7 a 8.

ODDÍL I.

A.

Trčít do vzpažení na l., poloha kůželů strmá.

1. Velký kmih v předu na levo (až do vzpažení).
2. Střední kruhy v zadu (za rameny) na l.
3. Velké kruhy v předu na l. (páže jsou opět ve vzpažení).
4. Střední kruhy v zadu (za rameny) na l.
5. Velký kmih v předu na levo (do připážení) a střední kruhy v předu dole na l.
6. Velký kmih v předu do vzpažení.
7. Malé kruhy v předu na levo (ve vzpažení).
8. Pravou velkým kmih dovnitř (na l. stranu) do vzpažení zevnitř. —

Levou střední kmih v zadu (za rameny) na levo. Páže sejdou se ve vzpažení na pravo.

B.

Stejná cvičení jako A, přidají se však:

- 1—2 Výpad v levo stranou.
- 3—4 Úhyb na pravo.
5. Přisunem levé nohy stoj spatný.
- 6—8 Stoj spatný.

V druhých osmi dobách opáčně.

Vysvětlení. Při kroužení na první dobu trčíme do vzpažení na levo, z něhož vlastní kroužení počíná. Ze vzpažení na levo, oba kůžele pohybují se v předu (čelně) stále rovnoběžně až do vzpažení při pažích napjatých. — 2. Páže se rychle skrčí a opět napnou mezi čímž kůžele do zadu se spustí a soudobně kruhy za rameny opíší. — 3. Stejný pohyb jako na dobu první, pouze že úplný kruh se opisuje. — 4. Odpovídá úplně době 2. — Doby 5. a 6. rovnají se provedení velkého kruhu, uprostřed kteréhož střední kruhy ve stejném poměru se provedou. — 7. Malé kruhy v předu ve vzpažení při pažích napjatých provedem. — 8. Pravou konáme velký kmih dovnitř, levou páži však skrčíme, pudící kůžele s levé strany dolů spustíme za l. rameno, při čemž rukou za hlavou s levé na pr. stranu přejdeme; kroužení pr. i levou rukou konáme současně, takže obě paže v stejném okamžiku ve vzpažení na pravo se sejdou. Po provedení celé sestavy cvičí se opět to samé v stejném pořádku, však na pravo. Celkem cvičí se celá sestava A na l., na pr., na l., na pr. a hned bez přestávky v B. přejdeme. Cvičení v B obsahuje stejný pořad kroužení, však přidáme k němu pohyby nohou a sice na 1. konáme výpad v l. stranu — na 2. kdy konáme stř. kr. za rameny, vydržíme ve výpadu v l. str. — na 3. konáme velké kruhy na l., při čemž levou nohu napneme a pravou pokrčíme = úhyb v pr. — na 4. opět stř. kr. za rameny konáme a v úhybu v pr. setrváme — na 5. levou nohu k pr. přisuneme a zbývající doby kroužení ve stoj spatný se konají. Druhých 8 dob opět s výpadem v pr. stranou se začíná. Na dobu poslední (64tou) přejdeme tuto i ve všech následujících oddílech opět v základní postavení.

ODDÍL II.

A.

Trčením vzpažit dovnitř, poloha kůželů strmá (páže jsou skřížené, pravá před levou).

1. Velké kruhy v předu dovnitř.
2. Střední kruhy v zadu (za rameny) dovnitř.

3. Velké kmihy v předu dovnitř do upažení.
4. Střední kruhy v zadu (za rameny) dovnitř.
5. Velké kruhy v předu dovnitř do upažení.
6. Malé kruhy v předu před rukama z e v n i t ě (páže jsou v upažení).
7. Velké kmihy v předu zevnitř do vzpažení.
8. Malé kmihy zevnitř, pravou v předu, levou v zadu (za hlavou) do vzpažení dovnitř, pr. páže přes levou — kůžele strmě vztyčené.

B.

Cvičení stejné jako v A, přidá se však:

1. Stoj výkročný v levo.
2. Podřep přednožmo v pravo.
- 3—4 Stoj zákročný v pravo.
5. Přisunem pravé nohy stoj spatný.
- 6—8 Stoj spatný.

V druhých osmi dobách opáčně.

Vysvětlení. Na první dobu pohybují se kůžele velkým kruhem dovnitř a sice před tělem — na 2. ze vzpažení skrčíme páže a v stejném směru kruhů předcházejících střední kruhy v zadu (za rameny) dovnitř konáme. Při dokončení kruhů středních páže jsou opět napjaté — na 3. ve stejném směru t. j. dovnitř velké kmihy v předu až do upažení provedeme — na 4. pokrčí se opět páže v upažení a střední kruhy dovnitř za rameny konáme. Při dokončení kruhů těch opět páže v upažení a napjaté jsou — na 5. v stejném směru velké kruhy dovnitř v předu a tudíž zase až do upažení se vykonají (pohyb kůželů počíná zde z upažení do vzpažení, t. j. vzhůru) — na 6. páže zůstanou v upažení a napjaté, při čemž malé kruhy zevnitř, t. j. ve směru opačném před rukama vykonáme — na 7. pohybují se kůžele velkým kmihem zevnitř, t. j. dolů (v předu) a až do vzpažení přijdou — na 8. vykonáme malé kmihy zevnitř a sice pr. kůželem v předu, levým kůželem v zadu. Kmihy tyto rovnají se as třem čtvrtinám malých kruhů zevnitř provedených, z nichž opět celou sestavu cvičení znovu provádíme, počínající kruhy velkými dovnitř. Celou sestavu provedeme čtyřikrát a hned bez zastávky v cvičení B přecházíme. V cvičení B stejný pořad kroužení se zachová jako v cvičení A II. oddílu, avšak na první dobu stoj výkročný v l. se přidá. Při stoj výkročném váha těla spočívá na noze výkročné, druhá pouze špičkou podlahy se dotýká — na 2. noha v zadu se nalézající, t. j. pravá do předu se šine a podřep přednožmo v pr. se vykoná (l. noha pokrčená, pr. špičkou podlahy se dotkne) — na 3. opět pravá noha do zadu se šine a ve stoj zákročný (váha těla stejně na obou nohou) přejdeme — na 4. ve stoj zákročném vydržíme — na 5. přisunem levé nohy k pravé ve stoj spatný přejdeme, v němž pak až do doby osmé setrváme. Druhých osm dob postoj v opačném pořádku provádíme.

ODDÍL III.

A.

Trčít do vzpažení, kůžele v pol. vztyčené.

1. Velké kruhy v předu na levo.
2. Velký kmih v předu na levo do předpažení na pravo (trup otočí se na pr. v příč, nohy však, t. j. chodidla, se nepohnou.)
3. Střední kruhy vně paží na pravo.
4. Střední kruhy vně paží na pravo.
5. Velký kmih v předu na pravo do upažení na levo (trup otočí se zpět čelem).
6. Velký vodorovný kmih spojený s malými vodorovnými kruhy nad rukama stejnosměrně, do upažení na pravo.
7. Velký kmih v předu na pr. do vzpažení.
8. Střední kruhy v zadu (za rameny) na pravo.

Druhých osm dob totéž opáčně.

B.

- 1—2 Stoj únož. v l.
- 3—4 Půl obrat. v pr., stoj zánož. v pr.
- 5—6 Půl obr. v l., stoj únož. v l.
- 7—8 Přisunem l. nohy stoj spatný.

Vysvětlení. Doby 1. a 2. vysvětlení nepotřebují, o těch psáno v odd. prvém. Na 3. nalézají se páže v upažení na pr., by však střední kruhy snáze provést se mohly, otočí se trup na pr. v příč (ne však chodidla), takže páže polohu předpaž. na pr. zaujmají. Kruhy střední na pr. počínají z polohy rovné a pohybem pudic dolů — na 4. tělo zůstane v stejném zpříčení a kruhy střední se opakují; — na 5. trup otočíme v dřívější čelný směr a velký kmih do upažení na levo (dolením obloukem) provedeme; — na 6. velkým vodorovným kmihem z upažení na levo do upažení na pr. přecházíme. S kmihem tímto konáme i malé vodorovné kruhy nad rukama (pudice počínaje pohybem vodor. do předu), a sice tak, že když páže prochází předpažení, pudice kůželů k tělu jsou obrácené; — na 7. opět velkým kmihem na pr. (obl. dolním) do vzpažení přejdeme — a na 8. střední kruhy ze vzpažení, v zadu (za rameny) vykonáme a sice na pr., takže z nich přejdeme hned do cvičení celé sestavy na druhou stranu v příštích osmi dobách. V cvičení B stejný pořad kruhů se zachovává. Přidány jsou opět pohyby nohou, a sice: na 1. stoj únož. v l.; — na 2. ve stoj únož. v l. vydržíme; — na 3. vykonáme půl obrat. v pr. a pr. nohu za l. postavíme: stoj zánož. v pr. Váha těla na l. noze, pr. špičkou podlahy se dotýká (následkem vykonaného obratu střední kruhy tuto bočně provádíme a sice na před dvakrát); — na 4. ve stoj zánož. vydržíme; — na 5. půl obrat v l. konáme a pr. nohu na původní její místo postavíme, zároveň váhu těla na ni přeneseme, l. noha pouze špičkou podlahy se dotýká: stoj únožný v l.; — na 6. ve stoj únož. v l. vydržíme; — na 7. přisunem l. nohy k pravé ve stoj spatný přejdeme; na 8. ve stoj spatném vydržíme. Druhých osm dob to samé opáčně.

ODDÍL IV.

A

Trčít do vzpažení, kůžele v poloze vztyčené.

1. Velké kruhy v předu zevnitř.
 2. Střední kruhy v zadu (za rameny) zevnitř.
 3. Velký kmih v předu zevnitř, do předpažení dovnitř, pr. nad. l.
 4. Velké vodorovné kmihy, spojené s malými vodorovnými kruhy zevnitř do rozpažení.
 5. Malé kruhy za pažema zevnitř (páže vydrží v upažení).
 6. Velké kmihy v předu zevnitř do vzpažení.
 7. Malé kruhy zevnitř, pr. v předu, l. v zadu.
 8. Malé kruhy zevnitř, pr. v zadu, l. v předu.
- Při posledních dvou dobách páže zůstanou slabě pokrčené.

B.

Cvičení s kůžely jako v A IV. odd., přidá se však na:

- 1—2 Stoj zákročný v l.
- 3—4 Poklek v pr. (pr. noha šine se do zadu a ihned v poklek přejdeme).
5. Vztyk (jsme pak ve stoj zánožném v pr.).
6. Stoj předkročný v pr.
- 7—8 Přisunem l. nohy stoj spatný.

Vysvětlení. Doby 1. a 2. jsou snadno pochopitelné. Na dobu 3. konáme velký kmih zevnitř do předpaž. dovnitř. Páže jsou lehce pokrčené v předpažení dovnitř, pravá ruka před levým, levá před pravým ramenem, kůžele v poloze rovné; — na 4. rozpažíme, zároveň však s kmihy velkými

spojíme malé kruhy vodorovně zevnitř; v upažení, kůžele a páže jednu přímkou tvoří. Na 5. vydržíme v upažení a malé kruhy za rukama zevnitř vykonáme. Pohyb kůželů počíná směrem dolů. Na 6. velké kmihy v předu zevnitř až do vzpažení vykonáme. Pohyb kmihu počíná z upažení směrem dolů, t. j. páže minou se v připažení — Na 7. vykonáme malé kruhy zevnitř ve vzpažení současně jedním kůželem v předu (před hlavou) a druhým v zadu (za hlavou). Páže jsou při tomto slabě pokrčené. — Na 8. provádíme ty samé kruhy, však zaměníme páže, t. j. která na 7. konala kruh v předu, koná na 8. kruh v zadu a opačně. V části B zachová se stejný pořad kruhu a opět pohyby nohou se připojí, a sice na 1. vykonáme stoj zákročný v l., na 2. ve stoju tom vydržíme. — Na 3. pravá noha šine se za levou a hned v poklek v pr. přejdeme. — Na 4. v pokleku setrváme. — Na 5. vykonáme vztyk, pr. noha zůstane však ve stoju zánožním, váha těla spočívá na noze levé. — Na 6. pravá šine se do předu před l. nohu a ve stoj předkročný přejdeme. Na 7. přisunem levé nohy k pravé ve stoj spatný přejdeme. Druhých osm dob to samé v opačném pořádku provedeme.

Kde jest našim pomocníkem láska k věci, vytvoříme vždy dílo mistrovské.

Úvahy nevěrce.

Pro "Sok. Amer." píše Jos. C. Stuchlik.

I.

Náboženské nic.

Dle bible a výpovědí mnohých zbožných duší nebylo před stvořením světa nic, pranic, a v tomto nekonečném, nezsměrném nic sedělo druhé nic, které však muselo býti ještě větší, starší a mocnější než nic čís. 1., protože stvořilo z něho náš svět.

Zní trochu paradoxně, ale je pravda, tvrdí církev. — Nebudeme se hádat; stopujme jen další rozvoj a kariéru našeho milého nic.

V šedém dávnověku, kdy člověk přestal žít život ojedineleho zvířete a spojil se s kmeny, začalo se uplatňovati též nic. V každém kmenu nalezala se osobnost vynikající nad ostatní vyšší inteligenci, řekněme moudrosti, lstivosti aneb jinými podobnými vlastnostmi, které jí postavili do popředí a soustředily v ní úřad vůdce a kněze. Zvali ho pak patriarchou. K němu chodili méně vtipní na poradu a dotazovali se po původu zjevu, vzbuzujících strach, hrůzu aneb zvědavost.

Patriarcha nevěděl sice také nic, ale z toho nic učinil obratem ruky větu víry, dle níž povstalo vše právě a opět nic a řízeno je všemocným bohem — nic.

Aby zvětšil a upevnil vliv svůj na okolí, hleděl přesvědčiti vrstevníky své o intimním styku s touto nicotnou bytostí a chlubil se její zvláštní protekcí, což mnohdy — náhodnou souhrou okolností — potvrzeno se býti zdálo. Tak patriarcha Noe, který asi zabýval se i rybářstvím a měl vlastní loď, unikl s rodinou a hospodářským dobytčím "potopě světa", a připsal zachránění své extra přízni zmíněného nic. Nic učinilo z něho poloboha, a byv, abychom tak dělí "selmademan", octl se náhodou v popředí, ač sám a sám a pak když umřel děditi slávu jeho, na onom nic spočívající a tedy z něho synové Jem, Cham a Jáfet. Z pramene toho čerpali pak dále Abraham, Izák, Jakob a všichni ti ostatní velcí mužové v pozadí dějin až na Mojžíše.

Mojžíš, největší mezi velkými těmi nic umělci, uspořádal si své nic soustavně a utvořil si nic — vědu i položil základ

tak k její autoritě, kterou vybudoval později Ježíš. Táž po něm zosobňovala se v papežích, potentátech, vladařích, šlechtě atd.

Nic, z něhož nadsmyslně něco skonstruováno jest, vzalo na se různá jména: majestát veličenstvo, svatost, výsost, eminence, excellence, důstojnost atd., pro něž v životě skutečném nenalezneme vlastního předmětu jako příkladně pro návy: člověk, zvíře, rostlina, práce, jídlo a bylo příčinou nejpitomnější důměny, jež v lidském mozku se kdy vylihla, a dle níž jest jeden člověk něco lepšího, většího, vznešenějšího nežli druhý.

Kdo jednou vychován byl v této lži; tomu sotva podaří se v ostatním životě cele roztržiti otročké okovy její.

Nikoliv, ponížení jednoho člověka k nic, nýbrž vyvýšení druhého k vůli takovému nic jest příčinou panující nerovnosti a bezpráví; ponížený opět se vzpřímí, ví-li, že jest svému ponižovateli roven, však ozařuje-li tohoto nadpřirozená gloriola svatosti a nedotknutelnosti, ztrácí odvalu.

Příklad objasní věc jasněji:

Dá-li poddaný jinému poddanému políček, obdrží jej přesně zpět, příjemce nesmí býti ovšem zbábělcem a hačkou — dostane-li ale facku od jeho Veličenstva skloní koleno a poděkuje za ní jistě zkroušeně, neboť přišel tento ječný pokyn od monarchy "z boží milosti."

Odvozování všeho z nic a z něho plynoucí strach před takovým a podobným, je podstatou moci, kterouž lidstvo ovládáno jest.

Ježíš sám může nám sloužiti za nejlepšího toho doklad.

O skutečné jeho existenci nelze říci nic, byl synem tří otců — boha otce, boha ducha svatého nevinného (na otcovství) tesaře Josefa — tudíž tři nic; za matku měl neposkvrněnou pannu — zase nic. (Při tvrzení některých důstojných "otců", že Marie počala uchem, (sic)! jest nám na nic).

Království jeho nebylo z tohoto světa, nýbrž z onoho lepšího nic; žil 40 dní v poušti nemáje ničeho, nasýtil pět tisíc lidí skoro ničím, křísil mrtvé a uzdravoval mrzáky používaje k tomu nic, kázal lásku, která vyzněla v nic, zemřel na kříži pro nic, vložen do hrobu po jehož otevření nenalezeno nic, vstoupil na nebesa, do pekla, očistce, končin nikdež nestávajících a žije nyní dále v nesmrtelném nic. Místo jeho zastává a zde na zemi obsadil papež v Římě — viditelná nicka neviditelného nic. Z ničeho nic vyrostla armáda pomazaných panáčků, nejsoucích zde pro nic a nestojících za nic, odírajících lidstvo vně i zevně právem, které jim dalo nic.

Krátce řečeno: náboženství divů, náboženství lásky, náboženství svatého nic připravilo člověka nejen o rozum, ale vzalo mu i všecka práva, neboť láska k bližnímu bez uznání jeho práv jest prázdne nic.

Větším nahromaděním nicotností než jaké nalézáme v křesťanství, nemohou se vykázati žádné jiné dějiny. Umění z ničeho nic vytvořiti dosáhlo v křesťanství nejlepšího stupně dokonalosti — vrchol humbuku.

A jak jest to možné, ptáme se, že pyramida nesmyslů, zvaná křesťanství dovedla si podmaniti svět?

Odpověď jest snadná:

Právě velikostí svých lží, které nedají se tak lehce prohlédnouti jako lze malé, neobratné, nesoucí hned v zápětí pravdu. Vyhliďka na lepší záhrobní svět, spojená s neskonanou slastí dívat se věčně věkův do tváře hospodina, poslouchati rajske zvuky harf andělů a míti do nekonečna účast na nebeských rozkoších, stála za dobu jednoho lidského života prožitou v bezpříkladném utrpení, útisků a protiventství. —

Křesťanské pokory využítkovali v plné míře vládcové ku svému prospěchu, a aby zisk z náboženství jim plynoucí se nezmenšil, sloučily se vlády nerozlučně s církvemi. Alliance

bajonetu s kropáčem. Bože chraň cara a car bude chrániti tebe. Ale co dále? Poroste církevní humbuk do ještě větší, závrtnější výše? — Závísí jen od každého z nás zamezití mu vzrůst a nechati jej ztrouchnivěti.

V žaludku člověka usídlila se tasemnice a žila tam z hojného a vydatného pokrmu život blažených.

Slábnoucí člověk se toho dopátral.

"I ty bestie, ty šelmo, aby ses' utopila v nejedovatějším vitriolu, aby tě čert po kouskách vzal, ty lotrase, žroute —!" — láteřil.

Tohle dopálilo a urazilo milou tasemnici.

"Nechápu tě človče, přec nic jiného nedělám nežli ziju a žeru, a to je moje svatá povinnost, pro kterou jsem zde na světě! Mohu za to, že jsem tasemnicí?"

Však člověk klel dále. —

Bud' rozumným človče, kletby ti nepomohou; posti se několik dní, ostaň doma, vezmi prášek a vyžeň mrchu zadními dvířkami ven, jen — prosím tě, nezlehčuj jí stále, o n a z e s v ě h o s t a n o v í s k a m á ú p l n ě p r a v d u!

Myslíme, že tato bájka jest stejně poučná, jako kterákoliv z Aesopových.

Nám svobodomyšlníkům vyrostl spasitel, usilující zbavití nás v první řadě: spasitele křesťanského. Jmenuje se Rozum, ale nerad se tak podepisuje, poněvadž jména toho používají také mnozí zeloti. — Matkou měl skepticism a po činnosti své zove se atheism, nevěra.

Víra, kterou hlásá, jest evangeliem rozumu a pravdy, neodvozuje vše stávající z nic, n ý b ř z v š e c h n o z e v š e h o. —

Osnova cvičebních večerů pro ženy.

R Ů Z N O S T I.

Pro Sokol Americký upravil K. L. Jadrniček.

Cviky paží.

- Páže složit za zády: zvolna zvedání paží do vzpažení
 - bez dopomoci,
 - s dopomocí.
- Páže vzpažit skrčmo: lokte tisknouti k sobě do předpažení skrčmo
 - bez dopomoci,
 - s dopomocí.
- Páže složit v předpažení dole: zvolna vzpažovat o pažích napjatých
 - bez dopomoci,
 - s dopomocí.
- Páže složit v předpaž. dole v poloze dlaní; vzpažováním zvolna, ruce obracet do polohy dlaní.
- Ruce spojit za hlavou: svírat lokte na před a rozpínat na zad
 - bez dopomoci,
 - s dopomocí.

Cviky paží a trupu.

- V lehu v zadu (na zádech) z upažení skrčmo (ruce u hlavy): 1. předpažit, 2. upažit, 3. upažit skrčmo (zvolna opakově).
- Z podporu ležmo za rukama: klik — vzpor.
- Totéž z podporu ležmo před rukama.
- Z podp. ležmo pobok v pr. (l. ruka v bok): klik—vzpor.
- Totéž na opačnou stranu.
- Z podporu ležmo za rukama, pr. přes l.: klik—vzpor.
- Totéž z podporu ležmo před rukama.
- Z podporu ležmo za rukama: průvlek na před do podp. ležmo před rukama

- se změnami ve výdržích v kliku,
- se sestavami výskoků do podp. lež. pr. ruky přes l. a opáčně.

- V lehu v zadu: vztýčením trupu sed (nohy napjaté)
 - při pažích vzpažených,
 - při pažích předpažených,
 - při rukou spojených za hlavou.
- V lehu v zadu, páže vzpažit tak že dlaně na zemi se dotýkají: Zvednutí trupu, pouze ruce a nohy země se dotýkají (tak zvaný most).
- Totéž cvičení z kleku.
- Dvě cvičenky v pokleku proti sobě, jedna na l., druhá na pr. noze, uchopí se za ruce. Třetí postaví se zády před jich ruce, vzpaží a vykoná záklon přes napjaté ruce klečících cvičenek.

Cvičení trupu (s přiřazením pohybů nohou).

Časomíra 1, 2, 3, 4. — Cvičenky stojí v řadě, v rozstupu na tři kroky od sebe.

- Ve stojí spatném: 1. Vzpažit, 2. Předklon s křížem prohnutým, 3. Výdrž v předklonu — upažit, 4. Vzpřím a připážit.
1. Vzpažit, 2. Předklon trupem vysazeným při dotyku rukou země, hlava rovnoběžně s rukama, 3. Předklon trupem prohnutým — upažit, 4. Vzpřím a připážit.
1. Upažit, 2. Unožit v levo — úklon na pravo v dotyku pr. ruky země, 3. Vzpřím a vzpažit, 4. Stoj spatný a připáž., upažmo. 1—4 Totéž na opačnou stranu.
1. Upažit, 2. Zanožit v pr. — předklon s prohnutým křížem, 3. Stoj zákročný v pr. — záklon — vzpažit upažmo, 4. Stoj spatný a připáž., upažmo. 1—4 Totéž levou nohou.
1. Zapažit, 2. Přednož., v pr. — záklon, 3. Přednož v pr. — záklon, 4. Stoj předkročný v pr. — předklon a předpažit, 4. Vzpřím, stoj spatný a připážit. 1—4 Totéž levou nohou.

Cvičení trupu na nářadí

Žebřík kolmý.

- Čelem k žebříku: Ve stojí spatném 1 krok od žebříku — dohmat obouručně na stěřiny ve výši dosažné — ručkování do předklonu.
- Zády k žebříku: Ve stojí spatném 1 krok od žebříku — vzpažit — předklon s dotykem země — vzpřím a dohmatem na stěřiny ručkování do záklonu.
- Zády k žebříku: Dřep — zapažit s dosahem na nejnižší příčel — ručkování do vztyku.
- Pravým bokem k žebříku: Těsně při žebříku — vzpažit v pr. — l. v bok — ručkování pravou do úklonu na l.
- Levým bokem k žebříku: Totéž opáčně.
- Čelem k žebříku: Ve stojí levonož, pr. noha spočívá na třetím příčelí — ve vzpažení dohmat na stěřiny — ručkování do předklonu — vzpřím a vzpažit — závěs o pr. nártu na třetím příčelí a záklon.

7. Čelem k žebříku: Totéž druhou nohou.
8. Zády k žebříku: Pr. noha v zanožení závěsem v nártu na třetím příčlí — vzpažit — předklon s prohnutým křížem — vzpřím — ve vzpažení dohmat na štěrny a ručkování do záklonu.
9. Zády k žebříku: Totéž druhou nohou.

Cviky horních částí nohou.

Cvičení v zástupu. Rozstup na tři kroky do hloubky.
Časomíra 1—3, 4—6.

1. Ze stoje spatného: 1. Unožit v pr. (noha jest napjatá) — upažit v pr.
 2. Pravá ruka uchopí pr. nohu v zanártí.
 3. Stoj spatný a připažit.
 - 4, 5, 6 — Totéž opácnou stranou
2. “ “ “ 1. Zanožit v pr. — zapažit v pr. — záklon.
 2. Pr. ruka uchopí pr. nohu v zanártí.
 - 4, 5, 6, Totéž opácně.
3. “ “ “ 1. Přednožit v pr. dovnitř — předpažit v l.
 2. Levá ruka uchopí pr. nohu v zanártí.
 3. Stoj spatný, připažit.
 - 4, 5, 6, Totéž opácně.
4. “ “ “ 1. Zanožit v pr. dovnitř—zapažit v l.
 2. Levá ruka uchopí pr. nohu v zanártí.
 3. Stoj spatný, připažit.
 - 4, 5, 6, Totéž opácně.

(Pokračování.)

Naším ženám.

Napsal J. Štíbr.

Zajisté každý člověk si přeje, aby byl zdravý a silný, avšak víme dobře, že nejsou všichni lidé zdraví.

Ze dvojího pohlíží více žen jest vždy náchylny k nemocem a potřebují vždy více lékařské pomoci nežli mužové.

Zde jest důkaz, že žena není zdráva a silná jako muž a přece jest žena povolána k velkým úkolům, jako matka našich potomků. Každý otec a matka zajisté si přeje, aby měli zdravé a silné děti, a zdali ono jejich přání má být splněno, musí býti rodičové zdraví a silní. Jen zdravý a silný strom nese dobré ovoce, a větší podíl tu dojísta náleží matce, rodičce. A právě proto záleží na našich rodičích, aby hleděli hned v mládí, aby jejich děti, obzvláště děvčata, dostaly základ ku svému tělesnému vývinu řádným pohybem ve volné přírodě a všude uznávaným soustavným tělocvikem. Tak jako dobrý zahradník pěstuje stromek, květinu, aneb bylinu, aby vzrostla, tak také rodičové musí z mládí své děti opatrovati a dáti jim základ k dobrému působení na dráze životní. Staré přísloví dí, že snáze ohnete malý stromek, nežli starý dub.

Zdali naše pokolení lidské má býti tělesně a duševně na lepším stupni, vychování spočívá nejvíce na matkách. Ony mají důležité poslání, které v rodině lidstva zaujímá první místo. Jak bláznovské slýcháme nápad, jak mužských tak ženských, již volají po boji za právo žen! Žena má přírodou vykázané právo, které jí nikdo nedá a také nikdo nevezme! Jenom nevědomec by si přál, abychom neměli ženy vzdělané a bažící po pokroku lidstva, avšak oni lidé nesmějí zapominat a šlapat po onom nejdůležitějším poslání ženy jako matky a vychovatelky lidstva.

Jest bolestno pomyslet na ženu, která se honí za přeludem a při tom šlape na vlastní posvátnost ženy. Jak široké pole se otvírá před námi ženě, jako vychovatelce!

Co nahradí ženě štěstí rodinné? Pomíjející sláva a bohatství nenahradí spokojenost kruhu domácího a vědomí, že ona se starala, aby její poslání bylo vyplněno a ona světu vychovala zdárné a zdravé potomstvo, jest úkol nejkrásší!

Sem ženy obraťte svůj zřetel a pak nebudeme mít ani mužských, ani ženských otroků.

Možná, že najde se hodně těch, kteří souhlasiti budou s těmito několika řádky, avšak mnoho-li jest těch, kteří pracují, aby se tak splnilo? Hrozně málo. Jak dříve řečeno, základ člověka jest mládí a může se přirovnati k seménku v ruce hospodáře, již má zasaditi, a dobrý hospodář bude zajisté hleděti vyhledati půdu dobrou, aby seménko se ujmul a vzrostlo v pěknou sazeňku. Tu tedy položí hospodář základ, aby z onoho malého seménka vzrostl statný strom, který svou mohutností, svým vzrůstem, květinami a pak ovocem vzbuzoval by obdiv okolí.

Zdali vše to má se státi, jak velká práce spočívá na onom hospodáři, jeho práce nebyla vykonána tím, že nalezl dobrou půdu pro ono seménko, a že měl štěstí, že příroda pomohla, aby se ujmul a vzešlo. (Ačkoli byla to hlavní zásluha hospodáře, neboť příroda by nepomohla, kdyby byl ono seménko položil na kámen a ne do dobré půdy.) Na tom záleží pak, aby seménko vzešlo v malý stromek, bylo i dále chráněno před větry, aby stromek neohmuly aneb nezlomily, před mrazy, aby jeho kořínky nespálily, aby zalíván byl, by neuschl, okopáván, aby jeho kořínky snáze mohly do země zapustiti, pohnojen, aby jeho tělo sílilo, rovnán, aby hrdě se pnul do výše, roubován, aby nesl dobré ovoce, atd., atd.

Hled'me, jak velká práce a zodpovědnost tu spočívá na bedrách dobrého hospodáře, avšak, kdo pak nahradí jeho radost, když jeho snaha byla korunována úspěchem, co by jste mu museli dáti, ba spíše nemůžete mu ničeho dáti, co by mu nahradilo pohled na onen krásný strom a jeho zlatonosné ovoce v jeho zahradě.

A zdali se raduje onen hospodář z onoho úspěchu a pohlíží hrdě na vypěstovaný strom, jak hrdým musí býti hospodář, matka na její strom, dítě, které ona vychovala a opatrovala, všechnu lásku jemu věnujíc, až vyrostlo v onen mohutný strom vzbuzující obdiv a nesoucí rovněž zlatonosné ovoce.

Jistě uzná každý, že onen hospodář i ona matka museli býti rozumní a vzdělání, probudili a uschnopnění, aby ony stromky připravili k jejich úkolům.

A nyní vstupme do zahrádky rodinné s jejím hospodářem, naší ženou, jaká velká práce a zodpovědnost na ní spočívá, aby ve své školce vychovala pěkné sazeňky, které má přesaditi posléz v zahradu světovou. Jest snad to úkol nepatrný? Jest někdo, aneb něco, co by nahraditi mohlo jakýkoliv zdar ženy, matky? Jest hrdější, jest důležitější poslání ženy nad toto?

Jak dříve bychom se dostali k pochopení lidskosti, kdybychom trochu přemýšleli o poslání našem na tento svět, nežli rozličným pachtěním po jmění a slávě, nehledě ani k tomu, že tím naším hmožděním někdy třeba ubližujeme svým bratřím a sestřím, kteří tak jako my byli se stejným právem vsazeni do zahrady lidstva.

A nyní vraťme se k počátku našeho rozjímání a pohled'me, zdali tělocvik, čili vzdělání tělesné, hraje nějakou roli ve směru působení označeném. Hlavnější úlohou dojísta tu vzdělání tělesné ženy, jelikož, jak jsme viděli, spočívá na ní větší úkol přírodou jí vykázaný nežli mužovi. A dbá se toho u nás vůbec? Nikoliv, co naše, jak se říká "nová žena" snaží se po vzdělání a rovnosti s mužem málo jest těch, které baží po tom, aby se rovnaly v ráznosti a síle mužům.

Hle, co slyším? Že prý jsou slabé a jemnější sestavy nežli my. Tak tady jest ten háček! Ano, to jest pravda a proto si o tom trochu porozprávíme, zkoušejíce rozluštití tu rovnoprávnost ženy. Jest starý hřích páchaný od věku na ženě, že činili ji slabší muže a hříšné na místo ženy co vzoru síly a krásy, dělali z ní jemnoučkou loutku, o kterou slunce neb větrové nesmí zaváditi. Pryč s tím bezprávím páchaným na ženě, ano mějme ženu novou, ale mějme také úctu k jejímu poslání, neboť na něm spočívá blaho lidstva i máme-li se dostat k našim cílům, musíme míti ženu v plné důstojnosti její. Velmi však málo se podniká k nápravě tímto směrem, vždyť hned, jak tato sazeňka ženského pohlaví sklíčí, na místo co bychom ji měli zdárně opatrovati, abychom z ní vypěstovali silný stromek, který by vzdoroval bouřím života, činíme ji jemnoučkou, chráníme ji, aby ani trošku otráso se jí nedotknulo, vždyť prý jest to taková chudinka malá, za to však ditko mužského pohlaví, třeba jeho konstrukce slabší děvčete byla, již učíme jej více zvykati a větší pohyb si s ním dovolíme, neboť jest to přece kluk! A tu to máme. Zde jsou ty chyby základní, tu děláme ženy slabé sami a muže silnější.

Nuže, změníme to a uhlídáme, že příroda dala ženě stejnou sílu, avšak my co na jedné straně hledíme, aby se mohla rozvinouti, hned na druhé straně stavíme se v cestu jejímu rozvinu a tak již od narození, až po hrob, dělá svět ze ženy pápěrku na místo ženy opravdové. Pochybená to výchova.

Uvedeme malý příklad: Novomanželům se narodí první děcko. Jaká tu očekávání, co to asi bude (zde hned již jako by žena nebyla ani vítána), a když přijde ta šťastná chvíle, kdy nový obyvatel přijde na tento svět, první otázka z úst rodičů jest, zdali to holka aneb kluk. Toť kámen úrazu! Jaká to radost, když se mohou rodiče pochlubiti, že mají kluka. Hle, již při počátcích se staví žena pod roveň muže a zde počíná onen hřích, dále na ženě páchaný, bezpráví, jemuž matka ráda se podvoluje, aneb nerada.

Druhý příklad tam, kde rodičové mají dvě dítky: hoch a děvče. Kde chlapece vychovávají a veškerou příležitost mu dají, aby byl z něho junák silný a statečný, dostane veškerou volnost v pohybu, ano jest ještě pobádán, zdali jeho letora jest jemná, aby se měl, jak se říká k světu, je to přece hoch. Holka, to jest něco jiného, ta se musí vychovat v jemnoučkou, něžnou panenku, protože by se neslušelo, aby byla bujará, silná (totiž zdráva). Každý jen trochu rychlejší pohyb se jí vyčítá, za neslušnost považuje, neboť prý jest ženského pohlaví. To nešťastně vychování ženy! Tu právě třeba nápravy těmi, kdož chtějí postaviti ženu na roveň muži. Ovšem našim ženám, matkám otevírá se tak hlavní práce, ku velkému dílu na prospěch veškerého lidstva. . .

Poznámky k našemu názvosloví.

(Pokračování.)

Srovnejme na příklad cvičení následující:

1. Při sestavě (ze vzporu vzadu): "přešvih přednožmo v levo vně s půlobratem v levo napřed + přednožka v levo dovnitř", ve sbírce "kolo přednožmo snožmo v levo popředu" jmenované, počíná prvý přešvih obratem v levo napřed (točivě půlobratem-napřed výšvih a sešvih s dalším půlobratem napřed), druhý přešvih půlobratem nazad.

2. V sestavě (ze vzporu vpředu): "přešvih únožmo pravou vně s obratem v levo nazad + seskok únožmo pravou s půlobratem v levo napřed", ve sbírce "kolo únožmo pravou popředu nad hřbetem do stoje na zemi (levý bok u koně)" jmenované (viz str. 79. cv. 5.) prvý výšvih koná se bez obratu, sešvih jeho a další výšvih pak obratem nazad.

3. Ve cvičení (vzpor vpředu na madlech): "přešvih odbočmo v levo napřed — přednožka popředu v pr. přes krk" (str. 28., cv. 7.) provádí se půlobrat napřed při sešvihu prvého přešvihu.

Užití názvu "popředu" nezáleží tedy ani na původní poloze (při cv. 1. vycházíme z polohy v zadu, při ostatních dvou z polohy vpředu), ani na míře obratu (při cvičení 1. je $1\frac{1}{2}$ obrat, při 2. též $1\frac{1}{2}$, ač možno podobný cvik, též "popředu" zvaný, provéstí pouhým $1/1$ obratem; při 3. cvičení je $\frac{1}{2}$ obrat), ani na způsobu obratu (při cv. 1. a 3. prvý obrat koná se napřed, při cv. 2. nazad, může však též souřuč proveden býti jako je ve sbírce na str. 27. při cv. 3.), aniž na tom, kdy obrat se koná, zda při prvém výšvihu (jako při cvičení 1.), nebo až po něm (při cvičení 2.).

Z toho vyplývá, že způsob ve sbírce užívaný úplně se uchyluje od podstaty staré soustavy.

Nepřihlížejme zatím ku cvičením sbírky, ve kterých není názvů "popředu — pozpátku" užito, srovnáme jen tvary, kde jsou názvy ty. Jsou to (z levého sloupce otiskovaných výše sestav) tyto tvary: přešvih, kolo a v některých případech též přeskok přednožmo po předu (snožmo, přešvih však jednoož), dále výšvih a přešvih únožmo pozpátku, pak výsed a kolo únožmo popředu.

Hledejme, mají-li nějaký společný znak.

Mají vesměs obrat, a to v takovémto spojení s metem:

Prochází-li při obratu osa délky přesně středem těla, tu jedna polovina těla (při obratu v levo pravá) pohybuje se ku předu, polovina druhá do zadu; unožuje-li (přednožuje-li, zanožuje-li) při tom jedna noha, pohybuje se spolu (současně) buď ku předu — met únožmo (přednožmo, zanožmo) popředu — nebo do zadu (met únožmo — přednožmo, zanožmo — pozpátku). Význačnější je pohyb ten tím více, čím dále ze středu osa podélná je posunuta od nohy metající, což zejména bývá při metech odbočmo nebo přednožmo obouož nejpatrnější.

Společný znak je, ten však mají též mnohé jiné sestavy ve sbírce a nejsou nazvány "popředu" ani "pozpátku" (viz na př. na str. 21. cv. 7., na str. 28. cv. 5., 2. a 10.; na str. 70. cv. 1. a 2.), což dokazuje oprávněnost tvrzení že počínáno si libovolně.9) Neuvádím tu ani podobné tvary na bradlech, které už nejsou nazývány ani "popředu" ani "pozpátku".

Vytčením společného znaku toho a přesným zachováním se dle něho jednalo by se tedy o soustavu podstatně novou.

Vzdor tomu, že nyní užívaný způsob neřídí se přesně názorem Klenkovým, lze snad nazvati tuto novou soustavu soustavou Klenkovou, neboť on prvý pokusil se odstraniti nynější nesrovnalosti vzniklé z nesprávného užívání názvu "s obratem" při kolech; učinil tak nejprve ve Sborníku Sokolském na r. 1895 (str. 84.). Zde ještě celkově zachovává způsob v té době obvyklý a podstatu názvů "popředu" — "pozpátku" i "s obratem" vykládá dle staré soustavy, třeba ne úplně přesně. Brzy na to však nabyt jiného názoru, který již v dubnu téhož roku (1895) počíná uveřejňovati v "Sokole". Ve sborníku ještě radí rozeznávati kola a kruhy, ve článku v "Sokole" od toho upouští, a určiv pojmem "popředu — pozpátku" význam jiný, než dosud měly, řeší otázku opravy názvosloví takto (viz "Sokol" z r. 1895, str. 182.):

"Při metání můžeme ještě jeden pohyb celým tělem konati, a to je obrat; proto dle toho rozlišujeme také všechny mety na mety bez obratů a na mety s obraty.

Mety obratné a bezobratné poprvé u nás rozlišoval Dr.

9) Nebýtí cvičení 7. na str. 21. a cv. 5. na str. 28. mohlo by se předpokládati, že kola pokládána jsou za prvky, a že názvu "s obratem" (půlobratem a pod.) jen při sešvihu posledním každého prvku se užívati má, jinak že obrat naznačuje se názvy "popředu — pozpátku".

Aug. Krejčí, nemýlím-li se v "Příruční knize pro učitele tělocviku, cvičitele a přátele tělocviku vůbec". 1885.

"Obraty při metách konáme buď poznenáhlu, soudobně s pohybem nohou tak, že vlastně pohyb celým tělem provádíme a nohy ve výdrži nad nářadím se pohybují, anebo náhle, v jednom okamžiku a tedy nesoudobně s pohybem nohou.

Náhlé obraty konáme na konci a prostřed metů a tedy obyčejně, když jsou nohy nad nářadím anebo vedle nářadí, na př. při výsedu, při přešvihů a hlavně při přeskoků a pod. Mety takto provedené nazýváme mety s obraty ($1/2-1/1-2/1$). Obraty, konané při začátku metů, buď mění směr metání (viz způsob "pobok" a "pokos"), nebo jsou to obraty vzad při náskoku do podporu (viz odstavec "Skok smíšený").

Mety se soudobnými nenáhlými obraty provedené označujeme dle směrů obrátů, jimiž prováděny bývají, a proto nejprve rozlišíme si obraty a dle nich pojmenujeme pak mety.

Obraty jsou pohyby kolem podélné osy těla. Tuto osu myslíme si nejčastěji středem těla procházející (obraty soupažné a poskokem), někdy však prochází osa jednou nohou (obraty na jedné noze), nebo jednou paží (obraty střídopažné). Směr pohybu při obrazech určujeme dle toho, kam pohybuje se část těla od osy nejvzdálenější, tedy druhá noha nebo druhá paže, zdali směrem obličeje nebo směrem nazad.

Prvý pohyb směrem obličeje nazýváme "popředu" a druhý "pozpátku".

Oba pohyby nejlépe na určitých příkladech vyniknou: ve stoji rozkročeném vykonati můžeme obrat kolem levé nohy na levo a při tom pohybuje se pravá noha směrem, kam obrácen je obličej, napřed čili "popředu", anebo kolem levé nohy obrátiti se můžeme na pravo, při čemž pravá noha směrem nazad se pohybuje, t. j. "pozpátku"; podobně ve svisu obracíme se kolem levé paže (ruky) na levo, "popředu" (pravá paže pohybuje se napřed, kam obličej je obrácen), a na pravo, "pozpátku" (pravá paže pohybuje se nazad). Totéž jeví se při obrazech v podporu". 10)

"Mety odbočmo popředu dají se provésti obounož i jednož, a poněvadž každý z těchto metů začíná přešvihem odbočmo obounož na druhou stranu nářadí, k němuž pak výšvih, nebo výskok nebo přešvih atd. připojíme, zdá se, jako by cviky ty byly sestavami přešvihů s ostatními mety odbočmo s druhé strany napřed provedenými, zejména zdá se tak při metání jednou nohou. 11) Avšak při metání odbočmo popředu obounož jest viděti patrně, že pohyby ty nejsou sestavami a že liší se od sestav těch, neboť je provádíme nepřetržitě jediným pohybem, a jak již na počátku praveno, jaksi s výdrží těla odbočmo, na př. provedeme-li

10) Znovu to opakují, že není příčiny obraty napřed nazývati "popředu" a obraty nazad "pozpátku"; v Klenkově soustavě tím méně, ježto je dle ní možný met popředu, při němž obrat nazad (tedy dle Klenky "pozpátku") se koná, což by jen k omylům vésti mohlo. Nejmenujeme tak ani obraty o osu šířky (kotoule, přemety, překoty, toče), neříkajíc jim "popředu" a "pozpátku", nýbrž "napřed" a "nazad". —

11) "Proto také pro praktickou potřebu užíváme pojmenování, jako by to byly sestavy, a opisující cviky ty, říkáme: Přešvihem odbočmo popředu (= s obratem) do podporu vpředu a připojíme k tomu další pojmenování cviků odbočmo napřed".

kolo odbočmo popředu ze stoje vpředu na můstku do stoje vzadu na můstek." 12)

Nebudu zde opakovati celý názor Klenkův, nýbrž jen místa, z kterých jeho podstata vyniká, a z kterých vysvítá rozdíl oproti soustavě staré. Proto stůj zde ještě poslední odstavec druhého sloupce na stránce 258 (ze "Sokola" r. 1895.)

(Pokračování.)

Společme se.

Pro "Sokol Americký" napsal Fr. Klepal.

Slovo tak významné, za kterým spějí celé vrstvy lidu našeho, není jen významné v životě sokolském. Pod tímto heslem shromažďují se celé vrstvy všech národů, kterým dokázala neunavná práce jejich, že jenom ve společném soustředění sil a přičinění docíliti mohou svého předsevzetí.

S takovýmto významným heslem vstoupil na pole působnosti náš neunavný pracovník Dr. Mir. Tyrš, když záhodným cílem jeho bylo soustředění všech sil duševních i tělesných v národě česko-slovanském. Heslo to bylo první, které skvělo se na štítech prvních bojovníků světových; před rekovným národem českým trásla se celá Evropa v století XV., neb věděl tenkrát svět, že společený národ slovanský, který zval se Táborem, přemůže všechny svoje odpůrce a protivníky, neb jeho nezdolnou záštitou byla bratrská láska, která činila je neohroženými, mocnými a i slavnými. Jejich svatým heslem bylo, ve společném přičinění zachovat vše, bojovat za drahou půdu české vlasti, za odcizená svoje práva. Slovo společme se, bylo uznáno za vyzývání k činnosti a povzbuzení, za kterýmž kráčely zástupy lidu uvědomělého, které nechtěly zhytnout v poutech otroctví. Však při zvuku tohoto slova zachmuřila se tvář bídніка, který až dosud žil jen z mozolů několika lidí, kteří dosud nevěděli, že stejná práva patří i jemu, že i pro něj vlaje prapor svobody. Nevěděl nic o svém významu člověk, který od mládí v pustinách svůj život trávil, nelámal nikdy pouta otrocká ten, který svobody slunce svítiti nespátřil, ale ten, který poznal, jak velký význam má společná práce a soustředění lidských sil. Z velikých vrstev lidu, neznajícího významnou moc hesla společení, sestavila doba armádu slepě věřících, která nyní těšiti by se mohla ze svých úspěchů, kdyby nemísila se jí do cesty moc osvěty.

Nemůžeme souhlasiti s člověkem, jehož zatmělost

12) Viz "Sokol", 1902 str. 172. ad 1. (sloupec druhý). Na náhledu tam proneseném trvám, a to tím spíše, že je mi známo, že Tyrš sám po jistý čas v té příčině byl nerozhodným, což v jeho odborných článcích na některých místech zřejmě se jeví. Ostatně, kdyby pouze to, že cvik provádíme jediným nepřetržitým pohybem rozhodovati mělo, mnoho, velice mnoho sestav za prvky bychom míti musili, na př. na hrazdě "výmyk předem z pokmihu — odbočka v pravo", nebo "vzepření kmihem — odbočka v pravo" a pod.; nebo na koni "kolo odnožmo pravou (nazad) — kolo únožmo pravou popředu (závit únožmo pravou)" též byl by prvek, podobně i "kolo odbočmo v levo (nazad) — kolo přednožmo snožmo v levo popředu (závit přednožmo v levo)". Podobných sestav, působících dojmem jediného nepřetržitého pohybu, je na koni mnoho, skoro veškerého metání. Vždyť je příkazem v naší soustavě konati sestavy co možno nerušeně, jakoby jediným pohybem! Ostatně myslím, že nebylo by o tom sporu jsou-li "kolo popředu" nebo "pozpátku" sestavy či prvky, kdyby se konaly skutečně ve výdrži (obraty — výdrže); přidáme-li k sestavě takové ještě spouštění a zvedání nohou, máme je pak za prvky míti?

káže mu věřiti v nějakého boha, tak planými a malichernými věcmi nemá se zabývat mysl uvědomělého Čecha, naopak jeho cílem budiž soustředění všech našich přátel pod prapor svobody a osvěty.

Společně se pod praporem lidské volnosti, budme si vědomi všech zásad uvědomělého člověka, a hledme, ať spojení naše má vždy pravého významu. Člověk, žijící odloučen od druhých, není ničím, ale jakmile soustředí se všichni v jeden šik, spojí se v jedno všichni ti, kteří dosud osamotě působili, vzrostou v nepřehledné, nezdolné šiky, kterým není možno upříti to, zač žádají.

Z toho všeho vysvítá že moc člověka objevuje se v spolčování, ve kterém všechny síly národa vyvinouti se mohou ve prospěch veškerého lidu.

Však na prvním místě lidského života vyvinuta musí býti síla tělesná, která ve své činnosti zahrnuje i vývin sil duševních, ku kterému cíli vede myšlenka sokolská. Veliký národ řecký přináší nám nemálo důkazů ze své minulosti, jak vyšinul se na stupeň vzdělanosti, kultury a slávy, čehož docílil jenom pěstováním sil tělesných. Největšími svátky řeckého národa byla veřejná cvičení a závody řeckých junáků, kteří slouží nám nyní za vzor vývinu lidského těla. Společná cvičení zaujímal první místa mezi Řeky, palma uznání zdobila hrud' vítězného reka mladistvého, a jména takových znamenána byla v historii národa. Za takovýmto heslem kráčí tisíce mužů slovanského národa, v sokolských jednotách bratrských kyne zdar našim pracím, a protož zasvěťme všichni své síly společně za jedním cílem, práci šlechetné, významné pro lid, která žádá činnost a ruch.

(Dokončení.)

Věda, umění a práce.

K upomínce na 25leté trvání Jednoty Českých Dam uspořádal Ústřední Výbor tohoto tělesa sbírku u jednotlivých sborů svých ve prospěch Matice Vyššího Vzdělání a sbírka ta setkala se se zdarem, neboť vynesla, jak sděluje se nám celkem \$333.65.

Těš' nás, kdykoliv se dozvíme, že ten, či onen čilý sbor náš pořádal poučnou přednášku pro širší vrstvy lidu, dokazuje tak, že pochopil své poslání. V neděli, dne 17. dubna mluvil obč. Praus jménem Svobodné Obce, pod ochranou T. J. Sokol v Sokolovně v New Yorku. Mluvil na předmět z dějin umění výtvarného." Řečník podal nejen krátký, o odborné znalosti svědčící náčrt dějin, ale zasáhl dovedně ve vlastní význam tohoto obsáhlého odboru umění, dovedl hlavně jak umění u všech národů působilo na sušečtění citu a lidského smýšlení společenského i rodinného. Litovati jest jen, že při přednášce mnohá posluchačka si raději se sousedkou sklípala, děti nahlas "šeptaly" a také mnohý mužský posluchač věnoval pozornost svou něčemu zcela jinému, tak že přednášejícího v zadu sotva prý bylo slyšeti. Inu, jsme my to někdy pašáci jen co je pravda. Pořádající výbor sboru se přičiní a lid — také . . .

Dr. Jiří Guth z Prahy, který jest členem mezinárodního pořadatelstva Olympických her, jež ve stadiu na světové výstavě pořádati se budou přijel již do St. Louis, Mo., jakž sděluje se nám. Jméno jeho v dotyčném programu úředním, vydaným odborem na tělocvik, jest z Čech jediné.

Mladistvý lékař, syn sok. V. Záleského v Cedar Rapids, Ia., Vilém, byl minule po odbyté zkoušce, jež trvala celých dvanácte dnů s hodností prvního poručíka přijat jako lékař a ranhojič k námořnictvu Spojených Států a jmenování jeho

potvrzeno presidentem. Dr. V. Záleský studoval na univerzitě v Ann Arbor, Mich., graduoval s úspěchem a dlel po delší dobu na klinice v New Yorku. Gratulujeme.

Rádi vždy zaznamenáme pokrok našince, jenž vlastní silou a pílí se vyšinuv, získal uznání povolání kruhů. A ještě více těší nás, když krajan to náš, z města našeho. Tak Jan Mokrejš, který nedávno za účelem zdokonalení odebral se do New Yorku byl jmenován principálem Virgilovy školy klavírní, kde sám studoval a učil a nyní v uznání vloh a pílě své také stihlo jej uznání. A dále: Poslední číslo periodického hudebního časopisu "The Musical Profession", v New Yorku vycházejícího, přináší velice lichotivou zmínku o téměř poměrně mladém českém pianistovi a komponistovi ze Cedar Rapids, Iowa. Posudek doprovázen jest podobiznou umělcovou. Pan Mokrejš v příští, třetí konvenci L. S. P. T. P. (Mezinárodní společnosti učitelů a hudebníků) která konati se bude 29. a 30. června v Association Halle v New Yorku, promluví o "Disciplině myšlenek."

Do mezinárodního sjezdu na zřizování a stavbu dobrých cest, kterýž konán bude v St. Louisu ve dnech od 16. do 21. t. m., ustanovil guvernér Mickey delegáty za stát Nebraska mezi jinými též dva Čechy a sice C. H. Slámu z Wahoo, okresního soudce Saunders okresu a Frantu Rozmarina z Clarkson.

Dr. Václav Podstata, superintendent okresního ústavu v Dunning, Ill., dával v poslední době večer co večer pro choromyslné představení s kinetoskopem a vyslovuje náhled, že představení ta mají na mysl choromyslných velmi dobrý a léčivý účinek.

Stráž Osvojených a patronát školy Klácelovy v Chicagu, Ill., oslavily 96 výročí narozenin prof. Ladimíra Klácela. — Návštěva byla četná. Slavnostním řečníkem byl redaktor a řečník Svobodné Obce p. F. B. Zdrůbek.

V New Yorku utvořil se spolek po způsobu pařížských uměleckých sdružení a nazval se "The New York Artist Association." Členy jsou vesměs umělci, nejznámější malíři a ilustratoři. Předsedou zvolen Čech Emanuel V. Nádherný, malíř a ilustrátor "N. Y. Herald."

Pí. Skalová z Magnolia ave. v St. Louis hodlá vystaviti na světové výstavě zvláštní umělé květiny. Před jedenácti lety zaslala nádhernou kyticí na výstavu v Chicagu. Nový vynález paní Skalové zajistí každého překvapí, neboť její květinu lze těžko rozeznati od samorostlé.

Tělocvičný svaz francouzský: "L'Union des sociétés gymnastique de France" uspořádá 30. slet svůj ve dnech 21., 22. a 23. května v Arrasu. Až do dneška přihlásilo se k závodům 275 sborů se 7,600 borci. Celkem očekává se účastenství as 10,000 členů, mimo členkyň, žactva a hostů. Z cizích jednot budou zastoupeny svazy z Belgie, Anglie, Holanďu, Švýcar, Luxemburku a Italie, mimo našich z vlasti staré České Obce Sokolské, jakž na jiném místě sdělujeme. President republiky francouzské Loubet bude závodům přítomen. Oficiální orgán jednoty "Le Gymnaste" má na rok 1905 rozpočet \$14,000.00.

Koncertní pianista a hudební skladatel Ant. L. Mareš z Clevelandu, O., jenž v hudebním světě získal si svými skladbami zvučného jména, nastoupil opět uměleckou cestu na dobu čtyř měsíců a odejel na Západ, aby tam pořádal ve větších městech koncerty.

Naši v Baltimore žádají, aby nová škola v české čtvrti pojmenována byla po velikém učiteli národů, Janu Amosu Komenském.

Známý cestovatel E. St. Vráz vrátil se do Chicaga z cest po Jižní Americe.

Pianista Rudolf Friml, jenž doprovázel Kubelika, podniká ve Spojených Státech samostatnou uměleckou cestu, byv zjednan firmou Steinway & Sons pro řadu koncertů.

Dle almanachu Daily News žije v Chicagu 109,224 Čechů, po Praze a Vídni nejvíce.

Za měsíc březen obdrželi patenty následující čeští vynálezci: E. M. Beneš (elektrický budíček); F. Novotný (dva patenty na zdokonalenou ručnici); A. V. Kouba (kvašení medu); E. Masik (zdokonalené kolejnice železniční); G. Kaburek (osový rám); F. J. Procháška (ventilátor); J. Sahulka (elektropneumatický způsob jízdy); J. Vilim a F. Hauser (jemné rytiny); R. Goldschmidt a J. Hašek (výroba škrobu); F. Pokorný (přístroj na zdvihání a ponořování lodí); G. L. Hrouda (spojené těžtko a znaménko do knihy); E. Novák (spojený "prsten" na kotníky a revolver); C. M. Pitel (elektrickou výstražnou lampu pro dráhy); P. P. Šrámek (látku na měření a zkoumání strojů).

Z našich kruhů.

— S těmihle pobratimi našimi Poláky jest potíž. Jsou vám Slovany do té chvíle, dokud nemluvíte o bratru Rusu a dovedou se nadehnouti pro jakoukoliv společnou akci slovanskou, ba hoří nadšením jako sláma do níž jiskra náhle zapadla, ale běda tomu slovanskému bratrství a té vzájemnosti hned jakmile jim povíte, že jste svobodomyšlní, že nevěříte a věřiti nemůžete v toho jejich boha, před jehož dřevěnou sochou se bratřerkové plazí, až hanba. A to ještě není vše. Jim k vůli tomuto a podobnému pámbičkování na nějaké té ostudě před tváří posuzující ciziny docela nezáleží, neb kdyby tomu tak nebylo nemohli by přece způsobiti si takovou ostudu a takový škandál jaký si navzájem způsobili v Clevelandu, O., k vůli pomníku hrdiny Kosciusi, který postaven býti měl po svolení městské rady clevelandské ve Wade parku. Kdyby je tak viděl sám hrdina a poctivý bojovník, jenž nasadiv život svůj a statky za neodvislost nové vlasti své, kdyby tak mohl ten by je sešlehal, ten by jim pověděl, že mu na tom kusu kameni ani zbla nezáleží, když památka jeho přece vryta v dějiny velikého národa amerického a v srdce vděčného lidu toho. Jedna frakce Poláků věřících nechce, aby Kosciuskovi pomník postaven byl ve veřejném parku clevelandském, poněvadž budují jej od církve odpadlí Poláci, kdežto tito opět tvrdí, že slavnost odhalení pomníku musela by býti rázu národního a nikoli církevního. A tu to vězí, proto ta ostuda, proto protest za protestem ku městské radě, jež ovšem právem bratřerkům se směje do hrstě. — Proti postavení sochy maďaru Košuthovi na squaru v témže městě protestovali své doby Slované, proti postavení pomníku vynikajícího Poláka vzepřeli se Poláci.

— Těl. Jed. Sokol Čechie v Chicagu otevřela tělocvičnou školu v místnostech české školy Karel Jonáš, na Wabansia ave., za Humboldt parkem. Přihlášivších se žáků a zákyň jest počet slušný. Cvičiti bude Sok. V. Kotek.

— Redaktor "Hlasu" p. Hynek Dostal, z č. 1210 Emmet st., St. Louis, Mo., poslal nám nyní také pozvání ku všeslovanskému sjezdu a sjezdu žurnalistů a tu po přání jeho vyjímáme z pozvání aspoň to nejdůležitější:

"V měsíci září, ve dnech 20., 21., 22. a po případě 23. po-

řádán bude v St. Louis první všeslovanský a žurnalistický sjezd v Americe. K tomuto sjezdu zve svolávací výbor všechny Slovany v Americe bydlící, jakož i všechny slovanské hosti, kteří na světovou výstavu St. Louiskou z Evropy zavítají. Opakujeme ještě jednou, že zveme upřímně všechny bratry slovanské, bez rozdílu přesvědčení náboženského nebo politického. Zveme zkrátka všechny slovanské muže a ženy, nadšené pro věc všeslovanskou v Americe, aby na první sjezd všeslovanský zavítali, a dle sil svých ku zdaru sjezdu přispěli. Žádáme snažně vynikající muže a ženy, jimž z vůle lidu nebo jednoty moc do rukou vložena byla, aby se jako referenti pro své záležitosti přihlásili a referáty svoje před sjezdem svolávacímu výboru zaslali. Kromě toho snažně prosíme, aby každá slovanská národnost prostřednictvím svých vynikajících vlastenců vypracovala svá memoranda t. j. vyličení snah, utrpení a veškeré práce ve prospěch toho kterého slovanského kmene zde i za mořem. Jsme nuceni v době přítomné připomenouti, že stejně vřele milujeme jak bratry Rusy, tak i nešťastné syny nešťastnější Polsky. Nevraží-li tyto kmény slovanské proti sobě, to nám nikterak nevádí. My je stejně upřímně milujeme. A naší snahou bude, abychom je sblížili. Národ ruský není vláda ruská!"

— Není pochyby, že liknavost, nekázeň a lehkovážné odbývání všeho důležitějšího v práci jednotlivých sborů mnohdy se na sboru, jako celku vymstily a k vůli tolika a tolika jednotlivcům mnohé následovaly nepřijemnosti. Máme tu na zřeteli práce přípravné k závodům zvláště a tu těší nás usnešení, jako na příklad toto ze sboru cvičitelského jednoty Tyrš Cedar Rapids Sokol, minule vydané: "Ve schůzi cvičitelského sboru dne 19. t. m. bylo usneseno aby každý cvičící člen byl písemně uvědoměn, že, zda-li bez patřičné omluvy vynechá třikrát cvičení, pozbude veškerých práv býti sborem vyslán k osmým hlavním závodům v St. Louis v srpnu pořádaným. Je nyní zvláště záhodno, by každý cvičenec podal ruky pomocné ku společné práci a pravidelně veškerá cvičení navštěvoval neboť jinak nikdy nebude možno, aby se jak veřejné cvičení dne 15. května pořádané tak i veškerá naše vystoupení setkala se zdarem. Dále usneseno, že, každý cvičenec musí si v čase co nejkratším poříditi úplný cvičící stejnokroj, který každému s radostí zaopatří br. Filip. Počítajce na to, že budeš jedním z prvních u něhož usnešení toto nalezne ohlasu, jsme" atd.

— T. J. Sokol Mladočech v Racine, Wis., odbývala dne 1. května slavnost odhalení praporu. Téměř veškeré české místní spolky se účastnily. Vlastní obřady se odbyly v Sokolně.

— Dne 3., 4. a 5. června t. r. bude hostiti česká Omaha borce sokolské, již opět sletí se ku závodům státním, závodům, jež v Nebrasce již několikrát po sobě dopadly lépe, nežli na příklad ony poslední Župy západní v městě našem pořádané. Takovéto zdařilé závody před vlastním sletem hlavním na "světové" a v den český v St. Louis, nejlépe nám objeví jak se hoši činili i rozruší to jinak klidné pole činnosti města, kde se pořádají. Jich účelem jest k uslechtilému sebevědomí povznésti mysle lidu a kruhů širších, mají mu ukázati kolik zdatnosti a síly bují v řadách našich, na kolik pak tato síla přispěti může ve svobodě smýšlení, ku svobodě ducha v našem budoucnu. Nikoliv okázalost marná, která se slavnostními dny zapadá, ale opravdová práce a ukázky její poctivé mají býti jádrem takovýchto sletů našich, ukázky tím zajímavější, že vedle borce žena jeho, dcera čilá a malá káně sokolské pochlubiti se má poprvé u veřejné areně tělocvičné co na těle i duchu dokázati lze soustavným cvikem. Proto již doufáme, že slet tento a závody vydají plody práce ceny trvalé, která zajistí nám větší přízeň lidu a kruhů nejširších i zůstaví stopy, po nichž naši kráče budou dále zdatně k metě vytčené. Však úplný zdar těchto závodů

nezáleží jedině od činitelů místních, alebrž od všech příznivců věci naší po celém státě Nebrasky.

Ve výboru, jenž uspořádání závodů a sletu na starosti má, jsou zvláště čilí a obětaví bratři a snaha jejich zaručuje zdar úplný. U železnic bylo již zakročeno v zájmu snížení jízdného, čímž dostane se krajanům z českých osad nebraských příležitost k levnému výletu do omažské metropole. Ježto počátkem června konány budou též velkolepé slavnosti, spojené s otevřením Auditoria, očekáváme v Omaze tou dobou velikou schůzku Čechů nebraských. Že pak se krajané omažští postarají, aby pobyt hostů co nejvíce zpříjemnili, o tom nepochybujeme. Závody budou posledními státními — nadále budou pouze závody župní — a proto měly by býti zvláště slavnostními.

— Východní Župa Děln. Am. Sokola odbývati bude župní závody, dne 4. září t. r. v Tvrdíkově Ravenswood parku v Long Island, New York. Pořad cvičební vykazuje sborová cvičení sokolů a sokolek, závody borců prvního, druhého a třetího stupně, hromadná prostá, sokolek tyčemi a sokolů činkami, vzorné cviky četové a cvičení žactva sboru newyorského.

— Sok. L. J. Palda, v Cedar Rapids, Ia., obdržel minule následující přípis od dcery ruského vyslance ve Washingtoně:

„Drahý pane! Pořádám právě veliký dobročinný bazar ve prospěch společnosti Červeného kříže a na úlevu raněným a nemocným vojínům v přítomné válce. Úspěch tohoto podniku leží mně přílišně na srdci a proto doufám, že mi laskavě poskytnete pomoc svou v této šlechetné a humanitní práci, zasláním nějakého příspěvku. Všecky dárky budou s největší vděčností přijaty a musí býti zaslány na mé jméno a adresu svrchu uvedenou. Hraběnka Marguerite Cassini.“

— V neděli, dne 17. dubna slavil pěvecký odbor T. J. Sokol v Omaze, Neb., své pětileté trvání a sice akademii s vhodným a hojným programem. Pět let písně u sboru sokolského něco znamená, zejména když se dbá výběru krásných písní českých a jich nastudování. V tom jsou právě zdravé meze pěveckých kroužků sokolských a cesty jich působnosti, meze, jež přispějí k vymitění všelikých odrhovaček cizích a otevrou nám oči ve svět náš, český a slovanský, svět sokolský čilý, jarý a veselý. U příležitosti této přednesl učitel zpěvu Pecl některé vlastní skladby, jež musejí býti opakovány a líbily se, jak se praví.

— Slovinci, o nichž i mnohý našinec kdys soudil jako o prostých jen drátařích, ukázali tak leckomu, že sympatie jejich s pobratimi Rusy v nynějším jich zápasu Japonci vnučeném, dovedou osvědčiti poněkud jinak, než-li z úst — do novin a resolucí. Vybrali totiž ti chuděrové a dělníci prostí, ale bodří již celých 1000 doll. ve prospěch ruského červeného kříže a ve sbírkách se pokračuje.

— Páté veřejné cvičení a závody župy Fugner-Tyršovy, odbývaly se v neděli, dne 24. dubna v Česko-Americké síni, v Chicagu. Závody počaly ráno, odpůldne byl průvod českou čtvrtí Plzni a po třetí hodině uspořádáno veřejné cvičení. První byla prostná sokolů, pak následovalo cvičení činkami, na náradí a cvičení Sokola Dělnického spolu s cvičením sokolek na náradí, kdežto u večer byl ovšem obligátní ples.

Písemnictví.

Kdo ví co znamená v novinářství, zvláště ale práci odborné, třinácté let práce, ten jen milě byl překvapen prvním číslem „Hospodáře“, jenž nedávno nastoupil čtrnáctiletou pouť po osadách českých této naší vlasti nové. Číslem tím redakce jen dokázala, co vše při trochu dobré vůli vykonati se dá, a byt' nebylo vše ještě úplné, vidíte hned, že laciná to

četba lidová na povznesení stavu českého rolnictva v Americe, že skýtá se tu poučení skutečného a dobrého, vedle ilustrací v textu co možná pochopitelného a opravdu odborného. „Hospodář“ vychází každou druhou středu a předplatné ročně pouze dol. 1. Adresa: „Hospodář“, Omaha, Neb.

„Vzdělání lidu“, populárního pokrokového 14denníku, vyšlo právě č. 9. s poučným obsahem. Vedle drobných zpráv školských, literárních, hospodářských, o nových vynálezech, přináší pokračování Toucova článku o anglickém filosofu Spencerovi, čl. Paukertův o umělecké výchově, Lunierův o alkoholickém moru; rubrika hospodářská obsahuje stať o důležitosti králikářství, kuchyňská podává pak oblíbené recepty umění kuchařského. V rubrice „Co nového?“ zachycuje se soustavný přehled událostí veřejného života, podepřený populárním výkladem o společné státní správě rak. říše. Číslo uzavírá „Černá hodinka“ s feuilletonem O. Pospíšila „Tvrdý život“. — Na „Vzdělání lidu“ předplácí se i K čtvrtletně v admin. ve Chvojenci p. Chvojno u Pardubic.

Dostali jsme „Malý zpěvník sokolský“, řada 1.: „Písně pochodové“, a sice z knihtiskárny Stiller a Erben, v Plzni. Cena se neudává, avšak obsah jest takový, že na prvý pohled se vám knížička o 16 stránkách zamlouvati bude, zejména jestli ve sboru vašem jsou hoši veselí, již rádi zpěvem, zpěvem pěkným, sokolským se pobaví-spíše, nežli nějakou jarmareční odrhovačkou. „Ku předu, ku předu, zpátky ni krok,“ jest pochod prvý vedle mnohých slovanských a jiných, pak tu „Lví silou“, „Táhne chasa sokolí“, atd. — „Ta Strahovská brána“ malou tu rádečku končí, pěkně končí. Dopíšte si pro pár výtisků, mnoho státi nemohou i potěšíte se. Ostatně, zpěvník se hodí každému našinci.

Sokolské časopisy.

Povážíme-li, jak to písemnictví sokolské a časopisectvo odborné v době poslední utěšeně roste v řadách sokolských, musíme k tomu přijíti závěrku, že pracuje se skutečně, že činnost jeví se nejen v sokolnách, ale i jinými prospěšnými směry vzdělávacími. Proto, aby čtenář náš učinil si mohl ponětí, kde a co vychází na prospěch věci sokolské, co máme čísti, poměry jen když trochu dovolí, co doporučovati a stopovati, dovolujeme si uveřejniti prozatím seznam sokolských časopisů, vybízejíce spolu k hojnému jich předplácení, zejména pro knihovny naše sokolské.

„S o k o l“. V prvé řadě jest tu ovšem nestor písemnictví sokolského „S o k o l“, který bratry naše v Čechách již na třicátý rok vede, abychom tak děli dobrým i zlým v nový, bujarý život. „Sokol“ ve štítu máje „Tužme se“ jest časopisem věnovaným zájmům tělocvičným vůbec a redakcí Dr. Jos. E. Scheinera tím pravým hlasatelem ideí a snah věci české, sokolské. Každá stránka listu jest látky vybrané, odborné a poučné a mnohé zajímavé a kdo čerpati chce potřebného názoru o činnosti a životě bratří našich v Čechách, předplat si „Sokola“ pražského. Ostatně jedenkazdý sbor, který chce míti nároků na pokrok, měl by mít aspoň jeden výtisk „Sokola“ v knihovně a nejen to, každý bratr a sestra měli by jej číst. Předplatné do Ameriky na rok dol. 1.10 ctů. Adresa: „Sokol“, Prague, Bohemia, Europe.

„Věstník Sokolský“. Také tento list doporučujeme vřele, neboť jest orgán to „Svazu československého Sokolstva“, který zaslouží si i naši podpory a jest k ní jaksi oprávněn, odkážeme-li vás na bohatý obsah všech minulých čísel, až po nynější ročník osmý a nezištnou práci, kterou koná. Redaktor Rudolf Bílek. Vychází 10. a 25. každého měsíce. Předplatné na rok 3 K. Redakce v Praze II.

Ferdinandova tř. "Šlikův palác". Administrace v tiskárně Dra. Edwarda Grégra, v Praze II. v Tůních 8.

B e s í d k a S o k o l s k á. Organ Dělňických Amerických Sokolů. Vychází 15. každého měsíce. Redaktor Jos. C. Stuchlík. Redakce a administrace: 446 E. 76 Str., New York City. List tento zahájil již ročník čtvrtý, jest pěkné úpravy a obsahu, jenž v mnohém se zamlouvá, ač N. J. S. organizace ona zrovna přízniva není a na nějakou shodu z té strany any pomyšlení. Však právě proto čtete ji, čtete a vylýšte strany obě. —

"B o r e c". Měsíčník česko-slovanské sokolské župy Fuegner Tyršovy. Ročník 7. Redaktor F. Martinek a Ed. Kasík. Vychází v Chicagu jednou měsíčně. Administrace: Jos. Šmaha a V. Rada, 510 W. 18th St. List tento jest úředním listem sborů majících kroj český, tedy sborů nalezajících se mimo naši N. J. S.

"V ě s t n í k s o k o l s k é ž u p y O r l i c k é." List pro zájmy vnitřní. Redaktor A. Šarm v Hradci Králové. Ročník IX. Vychází 12. každého měsíce. Předplatné ročně 1 K 20 h. Administrace v Hradci Králové u J. Valenty.

"V ě s t n í k s o k o l s k é ž u p y B u d e ě s k é." Redaktor Jar. Dvořák. Ročník III. Vychází 1. každého měsíce. Předplatné ročně 1 K 20 h. Redakce a administrace v sokolovně kladenské.

"V ě s t n í k s o k o l s k é ž u p y P o d b ě l o h o r s k é." Redaktor Karel Pokorný, Praha VII.-256. Ročník IV. Vychází jednou za měsíc.

"T y r š." Věstník sokolských žup na Moravě Hanácké a Komenského. Redaktor Emanuel Trasoň. Ročník III. Vychází 10. každého měsíce v Kroměříži. Předplatné ročně 2 K. Administrace v Kroměříži, Kolárova ulice.

"P r a p o r." Měsíční hlídka sokolská. Redaktor J. V. Prášek. Ročník III. Vychází v Kolíně 20. každého měsíce. Předplatné ročně 2 K 50 h. Administrace v Kolíně.

"S o k o l s k ý z p r a v o d a j n a č e s k é m z á p a d ě." List věnovaný zájmům sokolských jednot na českém západě. Jest rozhodně svobodomyšlný a snah vzdělávacích. — Redaktor Fr. Erben. Ročník III. Předplatné ročně 72 h. Vychází v Plzni 2. každého měsíce. Administrace v Plzni v knihtiskárně Stillera a Erbena.

"T y r š." List věnovaný věcem sokolským. Redaktor Jan F. Hejrovský. Vychází v Rokycanech jednou za měsíc. Předplatné 1 K. ročně. Administrace v Rokycanech, Kostelní ulice 46.

"V ý c h o v a t ě l e s n á." List věnovaný tělesným cvičením mládeže. Redaktor Jar. Karásek, Fr. Kraus a Jan Svozil. Vychází v Brně jednou za měsíc. Předplatné na rok 5.50. Nakl. A. Piša, knihkupec v Brně.

Polské časopisy sokolské vycházejí tyto:

"P r z e w o d n i k G i m n a s t y c z n y S o k ó l." Organ polských tělocvičných jednot v Rakousku. Ročník XXIV. Redaktor Antoni Durski. Vychází ve Lvově jednou za měsíc. Předplatné ročně 3 K. Administrace ve Lvově przy ulicy Akademiskiej, 1. 14.

"S o k ó l P." Organ polských tělocvičných jednot v Německu. Redaktor Karol Rzepecki v Poznani. Ročník III. Vychází 1. každého měsíce. Předplatné 1 K 60 h. Administrace v Poznani, Piekery 7.

"S o k ó l P." Organ polských jednot sokolských v Americe. Vychází v Chicagu, Ashland Ave.

Slovinci a Chorvaté mají listy následující:

"S l o v e n s k i S o k o l" redakci Dr. Viktora Murníka, vychází v Ljublani. Předplatné na rok obnáší 2 K 50 h. Administrace v Ljublani, Rimska cesta 9, III. redakce rovněž v Ljublani, Sv. Petra cesta 38, I.

"S o k o l." Časopis hrvatského a slovinského Sokolstva. Redaktor dr. Franjo Bučtr. Ročník II. Vychází v

Záhřebu 15. každého měsíce. Předplatné 3 K. Administrace v Záhřebu, Sveučilišni trg.

Bulharské listy jsou:

"Z d r a v e a s i l a." Organ bulharských tělocvičných jednot "Junák". Redaktor Christo Manasov. Ročník III Vychází jednou za měsíc ve Varně. Předplatné 1.50 lva Administrace ve Varně.

"G o r i č." Nezávislý věstník jednot. Redaktor Kiril Slavov. Ročník I. Vychází v Čirpanu 1., 10. a 20. každého měsíce. Předplatné 6 lvů. Administrace v Čirpanu.

Karakter.

Sepsal Dr. Josef Durdík.
(Pokračování.)

Zásad takových jest více, neboť jedna nevyhoví tolika rozmanitým potřebám skutečnosti. Netušené případy se vyskytují, brzo ta, brzo jiná zásada se osvědčuje. Někdy však v jediný případ hodí se zásady dvě. Ku příkladu: Horlivý vlastenec má zásadu působiti všemožně k tomu, aby o sirotky bylo lépe postaráno. Tu vzniká společnost za týmž účelem, jemu dostane se pozvání, aby též přistoupil — vidí však, že společnost vznikající také si obrala za účel, vychovávat sirotky směrem protinárodním. Tu stojí v něm dvě zásady proti sobě: blaho sirotkú a blaho vlasti, jedna druhé překáží, vzniká spor, a on sám musí jej rozhodnout. Rozhodnutí jest jen tím způsobem možno, že jedna zásada má více váhy než druhá. Člověk pak třeba s bolestí, přidrží se zásady vyšší. I přicházíme ku poznání, že zásady nesmějí jednoduše vedle sebe státi, nýbrž že musí v jistém pořádku srovnány býti: Mezi dvěma zásadami stojí jedna výše, druhá níže, ač mohou některé z nich v menších skupinách vedle sebe obstáti. Tato pod- a nadřaděnost jest provedena veskrze; vyšší a vyšší zásady se kladou nad sebe, až konečně všechny podřadí se jedné hlavní zásadě. Nyní jest v celé množství zásad přivedena jednota, — ona hlavní zásada jest jí výrazem. Tak v uvedeném případě co učiní vlastenec a lidumil? Učini nejdříve rozdíl mezi účelem společnosti, jaký by měl býti, a jaký vskutku jest, a rozhodne se, že nepřistoupí. On v tomto případě učinil vlast svou nejvyšší zásadou, již ostatní podřídil, a učiní budoucně vždy tak. Kdyby však tato zásada přišla opět ve spor s jinou, ku příkladu se zásadou, dostáti slovu, pak nastane nové rozhodování, a muž ten rozhodnutím svým ukáže, zdali mu jest výše jakýsi bezohledný plán v záležitosti vlasti, nebo mravní zásada. Ejhle, toť as onen zjev, jemuž díme charakter. Chceme-li všechno posud probrané shrnouti v jedinou větu, zpomeňme si, že jsme především pokládali musili svobodnou vůli lidskou, pak povstání umělých pravidel, kteréž jako v ladný obraz jednoduše sestaveny jsou, — i můžeme nyní vše říci sobě krátkým slovem:

Karakter jest soustava zásad energicky prováděných.

Jako se obraz skládá z jednotlivých čar, které jsou už samy v sobě krásné, spolu však tvoří opět ladné tvary, tak v povaze shledáváme pevné zásady sloučené v jeden úplný, dokonale celek.

Zde především povšimněme si rozdílů, kterak se slova "karakter" v mluvě užívá. Někdy hledíme jen k obsahu zásad, a neptáme se, jakou silou je člověk provádí. Zásady jeho nepříčí se zákonům mravnosti, jsou dobré, i říkáme: dobrý charakter, dobrá povaha; avšak v provedení zásad jest vrtkavý, slabý. Jindy opět hledíme jen k této věci, kterak se člověk zásad svých drží, a výrokem: "to je charakter" naznačujeme pevnost jeho, byť bychom i s obsahem zásad jeho nesouhlasili. Dobrota charakteru záleží na obsahu zásad, pevnost na tom, kterak se provádějí. Souhrn prvých můžeme též nazvat obsahem čili jádrem charakteru samého (bývá též naznačováno výrazem: smýšlení), druhý zřetel jeho formou.

Bud'těž zásady nejlepší, které nikdy zákona mravního

neurážejí, všechny v úplné shodě mezi sebou, velikou silou prováděny, — i domyslíme se dokonalého obrazu, jak charakter má býti. Toté pravzor, ideál, domyslný obraz, jež v jednotlivých případech lidé napodobí. Uvážíme nyní nej-
přednější vlastnosti charakteru, při čemž ihned příslušné vady vytkneme, vysvětlující takto přednost vadou a vadu předností, ješto protiva protivou jasněji vyniká.

II.

První podmínka charakteru jest: míti vůli, čili volným být. — Člověk chce něco, ustanovil sobě cíl a drží se ho; on jest pánem sám nad sebou, jest svůj, jako zletilý, jenž nepotřebuje kurately nad sebou. V tom záleží samospráva charakteru. Pravý opak toho jest poroba: člověk tu závisí na okamžitých popudech, na vášních a žádostech svých, ted' jest taký, a hned jinaký, není svůj, nýbrž náleží cizím mocnostem. V něm nevíteží jeho vůle, nýbrž něco jiného, ona tedy není samosprávná. Zříme takých lidí více než dosti v životě; to jsou oni na příklad, kteří nemohou ničemu odolati, podléhají žádostem svým, ale nemají vůli. O jakési sebevládě není u nich ani řeči, jen cizí mocnosti jimi vládnou, a přece bez této sebevlády není zdu, nemůže vzniknout ani povaha ani právě sebevědomí.

O, příteli, nechť duše tvá
Až k nebes hvězdám poletá,
Či osud na tvá bedra vkládá
Jen prosté práce znoj:
Věz, pouze moudrá sebevláda
Jest blaha zdroj!

Nejsou to lidé zlí, ale jsou nevolníky. Oni ani k tomu nedojdou, aby se v něčem důležitém rozhodli, k něčemu se odhodlali; žijí buď v tiché nevědomosti, aneb když to vzejde výše, činí si výčitky a kárají se ze své nevolnosti. Jsou roz-
zlobeni na svou nerozhodnost, a opět jsou nerozhodní, mají-li se v skutku zlobiti. To jsou nerozhodní hloubavci; ale četnější jest první druh, ony praobyčejné zjevy, lidé žijící den ke dni jako strojové. Neboť jakmile člověku vůle schází, podobá se pouhému stroji. Stroj také se pohybuje, ale cizím popudem, nemá žádné vlastní vůle. Avšak v ideál povahy náleží úplná svoboda, ona jest prvním průjevem osobnosti. Musíme různiti zde svobodu vnitřní čili mravní a svobodu zevnější čili fysickou. Ptáče v povětrí, pravíme, jest na svobodě, lítá volně kamkoli se mu zachce; přec nebudeme přikládati mu volnost onu, o které zde se mluví, svobodu mravní. Svobodu fysickou mohou ptáčeti i člověku odniti, mohou je zavřít do klece neb do žaláře. Tím jsem však člověku neodňal jeho volnost. Slychámeť, že i v žaláři zůstane muž své zásadě věren, tedy že jeho tělo spjato, ale on sám přece volným jest; neboť se rozhodl, že nepoddá se nátlaku a smýšlení své nezmění. — Toť ona svoboda, o níž mudrci a básníci nadšeně mluví:

O věčný duchu myslí bezpouté!
Ty nejvíc záříš v temnu žalárním —
Neb Svobodo! pak srdce sídlem tvým,
Jež poutat můž' jen láska k moci tvé!

Člověk, kterému tisíc otroků slouží, který bohatstvím oplývá a všechno bez prodlení míti může, nač těkává chuf jeho připadne, neumí-li sobě poručiti, jest bídňejším než poslední z jeho otroků, podléhá více pánům najednou. Tak vyslovil se už starý stoik, mudrc Epiktet, jenž jsa otrokem, přece byl svobodnějším než jeho rozmarilý pán. Tu přicházíme ku poznání, co jest pravá svoboda lidská, ono nezadatelné věno bytosti naší.

Ty's pán! — a není moci žádné,
By do mrzkých tě jala pout,
Ni ruky kdes tak velkopádné,
By ducha mohla obemknout.
Nechť nerv i klesá unavený,
Jho není tobě vnuceno,

A bolem, dráby obklopený,
Vždy svobodu máš za věno;
V tvém nitru ještě vůle bují,
Bys provolal: Já nesvoluji!

Ano, jsou to ideály! Co vidíme obyčejně, jest jich daleko. Vidíme porobenost, útlak a násilu, žalářování, bezpráví, ano hrubou moc, jež samo slovo svobody pronásleduje. A přece cítíme pravdu při prorockém, světlém výroce: Člověk volným jest, byť se byl v poutech narodil! Vidíme opět muže, který ani špetky svobody nemá, ve všem všudy závislý jest, podléhá větru i krvi, rozmarům i nápadům, a k žádnému rozhodnému kroku povznést se nemůže. Kde není svobody mravní, sebevědomé, nezlomné snahy, tam jest všechno chtění bez významu, jest nepatrné, bezduché a nemůže založiti povahy. Právě tato vada v povaze bývá hojně rozšířena, lidé nemohou povznést se k samostatnosti, k této první podmínce charakteru. Taký muž nesamostatný žije jako tvor mnohem nižší, než kterým se on sám býti domýšlí, jí, pije a tráví, veselí se, hraje a horlí, a zanedbává při tom své povinnosti; cítí v duši své, že to má býti jinak, ale podléhá chtíčům svým, své náruživosti, hře, přílišnému pití a jiným. I klesá hloub a hloub, — a když mu přítel vstoupí vstříc a počne mu ukazovat k jeho nesvobodě, když mu pokyne, aby se vzbudil a pouta zlých zvyků přerhal, odvěti: "E, však co je na tom světě! Přijde smrt, ani se člověk nenaděje, — a co by z toho všeho měl!" Toto odvolávání se na smrt jest už plané mudrantsví. Nechť by nebylo "na tom světě nic", jest zde přece povinnost. Ostatně se v těchto případech ani o smrt nejedná, — život to jest, tento život, jemuž dostačiti máme.

Takových mužů zastaneme pohřchu v každém stavu, mezi dělníky, úředníky i učenci. Mnozí z oněch umějí dlouhé věci vykládati o svobodě, rozumějí politické a občanské, staví se nadšenými za rovnost a bratrství, ale sami největšími jsou otroky svého chtíce, právě vzory nesvobody; nemohou pochopiti, že svoboda politická předpokládá volnost u jednotlivcův a že svobodná obec skládá se ze svobodných samostatných občanův. Těmi se musí počítati, — sice všechna politická svoboda jest pouhý přelud. Nemají tolik samostatnosti, aby rozhodným usnesením svůj život jinak zřídili. Neznají spořivosti a chtějí zbohatnouti; mnohý z nich probije svůj výdělek týdně neb aspoň velkou část jeho za jednu noc, a musí pak trpěti nedostatkem, někdy snad i s rodinou. Je-li vzdělanější, totiž pochopil-li ze čtení časopisů a z rozmluv některé droby o "socialních poměrech", dovede pak rozkládati o nauce Lassallově: "stát se má starati o dělníka", — i s druhé strany o svobodě, samostatnosti a samosprávě — a tak dále pohybuje se v samých odporech. Zde by se mělo mnoho změnit, a osobní reforma v smýšlení a v náhledech by prospěla více než hlučná účast v apoštolování za nemožnými přeludy.

(Pokračování.)

Tiché vody.

Román od Bohumila Havlasy. (Pokračování.)

V církevním lexikonu uměleckém jest jeho jméno vyznačeno velmi zřejmě, zpracoval tedy zbožné předměty, byl tedy zbožným umělcem". Amata-Valerie vyřkla poslední větu s přízvukem; baronka porozuměla, že jeptišce tane na myslí aforismus doktorův na okraji listu.

"Nepracoval výhradně zbožné předměty, ale byl skutečně takovým, jakéhož nazývají zbožným; byl ještě více, Levý byl bigotistou."

"Opravdu?"

"Milostivá slečno, mluvívám obyčejně pravdu."

"Odpusťte, ale tento relief — Hus?"

"Jest to přátelská vzpomínka. Zaslal mi kdysi dvě cenné práce. Dopis, jež přiložil, zněl pouze: Malý vděk za Prahu, příteli. Mluvil jsem vám z duše? Učinil jsem si

poněkud násili k vůli vám, ale nelituji toho. S bohem, přáteli!" Krásné, velké oko lékařovo se ku podivu ozářilo; byl to lesk, jenž okouzloval, a jenž se vyskytoval v tomto klidném očním jezeru jako blesk na obloze. Dvě slova mohla se o tomto pohledu říci: překvapující a mizející. "Slechetné to srdce genia!" pravil a na místo zmizivšího lesku nastoupil klidný výraz jeho tváře s jemným úsměvem: "Nelituji toho, napsal; jeho srdce zvítězilo nad vírou, již se upřímně podržoval, a nadšen vytvořil dva vznešené tragické momenty, jichž úmyslná podobnost praví k diváku: he, dva bratrští trpitelé, dva příbuzní trpitelé lidstva! Učinil to k vůli mně, napsal, ale já jsem přesvědčen, že myšlenka k těmto výtvořům vyplynula nikým neroznícena z jeho ryzího srdce". Lékař to mluvil skoro k sobě a proto se vyrušil náhle pravě: "Odpusťte, milostivá slečno!"

Amata-Valerie porozuměla jeho slovům i jeho formální prosbě, ale marně se snažila dáti na jeho svou nelibost. Činila tedy, jako by si byla nepovšimna jeho slov, ale neodvázala se již otázky.

"Seznámíte nás někdy s historií českého umění, pane Vl. . ." pravila baronka.

"Milostivá paní, seznámil jsem vás již s historií českého života?"

"Vy to víte, vždyť přejí tragice. — Nepřemýšlel jste o tom, doktore, proč asi tragika převládá v životě?"

"Bojím se přemýšlet, milostpaní, neboť musím pak za konkluzi přijmouti realistické: boj o život. A heslo to vylučuje prozřetelnost".

Baronka povšimnuvši si Amaty, kousla se do rtů, pohlédla na hodinky. "Jest již čas k návratu, půjdeme, drahá duše. Doktore, doprovodíte nás k vozu". Doktor dámy nezdržoval. "Kde jste meškal před svým příchodem, pane Vl. . .?" tázala se Valga z Königsberku cestou.

"U nemocného. Zajímavý to muž. — Slečno, díváte se, že jsem vám nepředstavil svou choť, dítky. Promiňte, všichni jsou v poli, rozprchli se, opustili mne". A uspokojen pokynem její vypravoval dále provázeje dámy ze vrat: "Jest to osoba, paní baronko, jež náleží v řadu těch, kdo mne v životě nejvíce bavili svým charakterem. Jiný na mém místě by nazval jeho povahu, jež imponuje svou hrdostí, aristokratickou. Muž ten byl přes dvacet roků kancelistou na knížecím velkostatku, byl nejoblíbenějším úředníkem panství, ale jednoho dne po jisté události vzdal se služby, povýšení i všech výhod, a po šest let prochází trpkou školu bídy. Jest mu nyní již osmdesát let. Několik rádek by bylo v celé té době stačilo, aby byl obdržel slušnou výslužbu a získal tím pohodlné stáří; však ne, muž ten žije od skromného výdělků a od darů svých přátel, a ještě dnes zvolal na mé vyzvání, aby žádal za výslužbu: 'Myslíš, že zahynu? bídou, hladem, nemocí? Dobře, mladý příteli — říká mi mladý, jsa sám již osmdesátník — zahynu, ale nepožádám za milost.'"

"Toť stařecká svěhlost."

"Snad, však možno též, že něco lepšího". Doktor se poklonil pomáhaje baronce do kočáru.

"Máte to interessantní nemocné!" pravila ona usedajíc. Amata nedovolila, aby jí muž pomáhal vstoupiti. "Navštívíte nás ještě dnes? Odešlu povoz."

"Díky, paní baronko; víte, že ho nepotřebuji. Dovolím si navštívit D. . . až zítra."

"Jak milostiv jste se svými návštěvami. — Můžeme jeti, Jene! Dobře, očekávám vás. S bohem, doktore! Lasku — no?" Baronka pohlédla psa lizajícího její ruku. Amata pokýnula lékaři, kočár zahrčel. Baronka se vrhla do kouta a zavřela oči.

"Ma tante, tys nevzpomněla na jeho rodinu."

"Zapomněla jsem", zněla skoro nevrlá odpověď.

Mladá jeptiška si povšimla této nevrlosti. "Ma tante, překáží ti prach?"

"Ano". Valga z Königsberku stáhla přes oči závoj. Asi v polovici cesty otázala se zamyšlené dívky: "Co soudíš o zámeckém lékaři, Amato?"

"Nenávidím reformatorství", pravila mrzutě mladá jeptiška.

"Všimla's si obrazu visícího nad reliefy?"

"Důkladně, a co značí u onoho muže, jenž má pro všecko svůj zvláštní výklad?"

"Řekl mi kdysi na podobnou otázku: 'Vždy, kdy zapomínám léče nemocného, že celé své umění musím soustřediti, celou svou sílu vynaložit, abych jej vrátil životu, vždy pohlédnu na onu rodinnou scénu, a duše má mi praví: Bud' větším než chceš býti, bud' mocnějším než smrt! zachraň! A já nedbaje na čas, namáhání, tím méně na velkost odměny, stávám se lékařem, jemuž bohem, svědomím jest lid-skost! Vše to ke mně mluví ten obraz.'"

"Nepochopuji toho muže!" pravila zamyšleně dívka.

IV.

"Milosti, má se jeti přímo k zámku?" tázal se lokaj.

"Ne, tetinko", prosila dívka, "nezaváděj mne hned zase do těsných zdí, toužím po zelém loubí lesa".

"Slyšel's, co pravila slečna!" zvolala baronka; "dvě hodiny zbývají ještě úplně nám, dřív nesmíš přijeti domů. K lesu!"

Za deset minut ujížděl kočár šerým loubím stinného boru. Dívka sklonila hlavu na rámě své tety. "Jak tráví strýc ranní dobu?" tázala se.

"Střilivá do terče, loví nebo vyjíždí koňmo do okolí; jeho zábava závisí na noční době."

"Nedala jsem mu ani dobrého jitra".

"Byl již časně z rána odešel".

"A můj sestřenec, setník de Binelli?"

"Nemá stálý program".

"Setník je velmi zkušený muž, vid', tetinko?"

(Pokračování.)

Listárna redakce.

A. F. Chicago, Ill.: Záležitost ta jest urovnána i skoncovali jsme ji číslem minulým. Nám prospěch celku nade vše.

Přítel, New York, N. Y.: Neuverejníme nikdy listů nepodepsaných, třeba měl jste u věci té pravdu docela. Víme, že se tak děje, že to reklama zrna nejhrubšího, víme lépe vás, jsme abychom tak děli u zřídla. Vykáte, nejste tedy sokol a pak sokol by se podepsal, ten učí se hledí otevřenému.

Š.: Jak vidíš je v čísle tomto. Pro nával látky nelze vždy uveřejniti po přání těch kterých bratří přispívatelů v čísle jak udají. Na "Památníku N. J. S." se pilně pracuje, kam pošleš obrazy sdělíme poštou a v čas.

J. V. Netopil: Předplatné jak víš obnáší na list náš 75 ctů. ročně. Pokud se týče přístrojů na výrobu tekutého vzduchu piš si jen o podrobnosti na: Prof. Metz, Tulane College, Louisiana, a řci mu, žeš' četl o něm v listu našem v dotyčném článku.

Také Sokol: Nečti rozhodně takových a podobných nesmyslů, jsou vesměs vypočítány na kapsy těch, kdož se dají obalamutiti. Jdi k rozumnému lékaři a jsme jisti, že odporučí Ti operaci, jediná to pomoc v Tvém případě. — Cheeš-li znáti podrobnosti pošli známku na odpověď.

Sokol K. V. M., Chicago: Záležitost "Zobáků" pokládáme za ukončenou — aspoň s naší strany — a proto uznali jsme za vhodné list Tvůj neuveřejniti. Líbí-li se některým sokolům snad "z trucu" jednati dále na úkor dobrého jména sokolského — tím nejlépe dokazují, jak málo jim na Sokolstvu záleží a uznáme-li toho potřebu, vrátíme se k nim někdy sami. Napiš raději něco potěšitelnějšího — neb sporům popřejeme v "Sokole" místa jenom tenkrát, když není vyhnutí a prospěch celku toho vyžaduje.

Všem Sokol. Jednotám a sborům Sokolek.

Bratří a sestry!

Doba všesokolského sletu se blíží a všude se konají přípravy k zastoupení při závodech.

Výbor společný pro slet koná též pilné přípravy, aby v době světové výstavy v St. Louis mohl každému rádně a spolehlivě vyhovět, hlavně co ubytování se týká. Proto je každý sbor žádán, aby hleděl co nejdříve určit počet závodníků, po případě i jich jména a oznámil výboru pro slet všesokolský, který by mohl předem o vše se postarati. Totéž se týká sokolek, soudců a hostů sokolských, aby nejdéle do polovice července t. r. se věděl určitý počet a jména sokolů, kteří zavítají do St. Louis, Mo.

Závody sokolů a sokolek jsou určeny na 4. a 5. srpna t. r. Veřejné cvičení 6. srpna na světové výstavě o českém dnu. Neděle 7. srpna je určena pro sokolskou národní slavnost. Soudcové a závodníci musí být již dne 3. srpna přítomni poradní schůzi a závodníci při zkouškách prostných cvičení pro závody určených.

Veškeré dotazy ochotně zodpovídá tajemník výboru pro slet, br. Vác. K. Tríska, 1911 Geyer Ave., St. Louis, Mo. Na zdar!

Za Těl. Jed. Sokol: Fr. Burián, Vác. K. Tríska, Cyr. Sádlo, V. J. Šedivec, Jos. Jiříček, Jos. Nový, Ant. Pešout.

Za Sokol Mt. Pleasant: Petr Pitha, Karel Vaněk, Ant. Duba.

Za sokolky: Jos. Becková, Mar. Šedivcova.

DO P I S Y

Philadelphia, Pa., 4. dubna 1904.

Podepsaní přinuceni byli vystoupiti ze "Sok. Jed. Philadelphia" a sice z následujících důvodů:

Dne 9. března, kdy bylo cvičení přišel do České Národní Budovy Sokol Kubec a byl tam napaden pokladníkem Nár. Budovy B. Exlerem proto, že týž mu zcela oprávněně ve schůzi Sok. Jedn. vytknul, že jeho jednání nemůže se nazývat sokolským, poněvadž nedostál danému slovu.

B. Exler zaručil se v Patronátě České Sv. Školy za jistého Fr. Čecha dvaceti pěti dollary a nešťastnou náhodou Čech jemu s penězi svěřenými utekl.

Povinností B. Exlera jako čestného muže bylo dostáti svému slovu. On však nejen, že slovu danému před celým patronátem vymlouvaje se, že se na nic nepodepsal, nedostál, nýbrž ještě napadl sprostě každého, kdo odvážil se ve schůzi spolkové jednání jeho kritisovati.

Jedním z těch kdož požadovali, aby Exler dostal svému slovu, byl Sokol Kubec, kterého Exler za to pak počastoval dne 9. března doslovně následovně: "Ty kluku, já jsem americkým občanem, mám ve Filadelfii tři domy a ty trhane žebrácká jsi sem přivandroval a chceš tady moje jednání teď kritisovati?"

Sokol Kubec zůstal nad takovýmto způsobem vyřizování spolkových záležitostí jako opařen a podotkl, že mu po tom pranic není, má-li někdo domy, nebo je-li americkým občanem, že on se jim také může státi.

Nyní se však ukázal pravý charakter Sokola B. Exlera, zástupce spolku "Vlastimil" v "Místním výboru České Národní Budovy" a pokladníka téže, když na námitku Kubce hrozil témuž: "Ty anarchisto se chceš stát občanem americkým. To já nikdy nepřipustím. Já tě udám na policii, že

jsi anarchista, a žádný anarchista se teď nesmí stát občanem. To sem přišlo poslední dobou takových pár trhanů žebráckých a chtějí nám, americkým občanům a majetníkům poroučet."

Celému tomuto výstupu přítomen byl předseda Jednoty br. Hora a několik sokolů.

Od doby té uplynul celý měsíc a člověk, který zneužil svého úřadu jako člen Místního výboru České Nár. Bud. a napadnul tam členy způsobem, pro nějž se ve slušné společnosti nenajde ani výrazu pohybuje se v Nár. Budově dále stejně sprostě a celá česká veřejnost chování jeho snáší.

Jelikož nám, jako dělníkům a mužům není možno pohybovati se ve společnosti, která smeká před sprostou, nevyváženou hubou, drzým čelem, silnou rváčskou pěstí a hromadou cihel jsme nuceni vystoupiti ze "Sok. Jednoty".

Neutikáme před hrubostí a sprostotou B. Exlera, poněvač člověk, vyhrožující při každé příležitosti udavačstvím nejničemnějšího druhu nás a vůbec nikoho uraziti nemůže, ale zaráží nás přímo, že i lidé, již jsme až dosud považovali za muže zásadní, chovají se — až na několik jednotlivců — k takové hnusné záležitosti buďto zcela netečně, aneb dokonce jednáni také přímo schvalují.

Ve společnosti takovéto jest ovšem velice těžko pracovati.

Josef Novák, bývalý účetní "Sok. Jed. Philadelphia."

Frank Kubec, bývalý zástupce Jednoty v Patronátu.

Josef Tuma a Anton Sládek.

Chicago, 24. dubna 1904.

Dne 17. dubna pořádal náš sbor Sokol Chicago veřejné cvičení svého zactva a členstva, které se vydařilo dobře. Hlavní zásluhu o zdar věci má Sok. Jiroušek, který jako cvičitel s veškerou pilí hledí úkolu svému dostáti. Návštěva zvláště u večer byla veliká a nebyti snad koncertu páně Krylova téhož večera, nebyla by naše síň s to veškeré ty příznivce pojmouti. Program započal hned odpoledne a jelikož jsem přítomen býti nemohl, obmezím se tedy na pořad večerní, který byl zajímavější a až na cvičení prostná, která provedli Sokolové (cvičení to určená pro hlavní příští závody) byla ostatní čísla lepší druhého. Perlou celého programu byla ovšem cvičení s tyčemi a pak kroužky, provedené sokolkami. Nadšení v obecenstvu bylo veliké a cvičiteli mimo květín se dostalo i jiných drahocených cen, důkaz to lásky, jaké se u svých svěřenců těší. Řekli jsme, že cvičení prostná tak jak provedená byla, se nám nelíbila. Nebudeme daleko od pravdy, když řeknem, že hůře ani provedena býti nemohla! Zvláště v oddílu III. propuklo obecenstvo často v hlučný smích, vidouc sokoly tak nemotorně si počínati. Vina toho spočívá na nás samých, neboť nepříkládáme prostným té důležitosti, jaká v nich spočívá. Bez elegance pohybů nelze pěkného cvičení předvésti a proto by cvičitelové hlavně k tomu měli bráti zřetel, tak aby vystoupení naše na příště bylo dokonalé.

Jak mnohdy člověk pro pár dobře míněných slov dostane hrubě vynadáno, ukázalo se při cvičení, které tuto popisujeme. U nás dobrým sokolem je ten, který se umí přetvářet, je dolízavým a při tom umí-li pořádně lhát! Takovýto člen má z toho nemalou radost, když může někomu práci strpčovat, aneb dobrý ten celek kazit. Jak pak možno z takového materiálu nějaké sokolství vytvořit?

Článek nadepsaný "Naše síň" v minulém čísle t. l. je zvláště pro naše české Chicago jako ušitý. Náš sbor se sborem Plzeňského Sokola mohly by udělat dobrý počátek. Kdyby oba dva ty sbory hleděly prodat svoje síně, mohly by pak lehko zbudovat tělocvičný stánek, jakým se honosí Američané. K tomu pak by zajisté přispěl každý člen ještě peněžitou částkou, jen když by nemusel být obtěžován různými

nými výbory, v kterých mnohý vidí něco, čeho není. Namlouváme-li si stále jakými jsme sokoly, hledme to dokázat skutky a pracujme k uskutečnění věci tak dobré a potřebné. Na zdar!

Aug. Raisler.

Milligan, Neb., 26. dubna 1904.

Po krátkém odpočinutí, dovoluji si s vámi sdělití výsledky našich bratrů, o nichž minule jsem psal. Ve schůzi slibují, ale pak ničeho nečiní, ano musí býti hnáni do cvičení pokutami! Naposledy budou hnáni tam docela i karabáčem, jak se to dělo za časů roboty. Před dvěma měsíci přijmuli jsme domácí pravidla, dle nichž každý člen jest nucen navštěvovati cvičení. V případě, že by se nedostavil — a neomluvil s důstatek, podléhá pokutě ioc za každé cvičení. A myslíte, že nyní pokračujeme, a že jdeme ku předu? Na opak; spíše zpět. Jest nás členstva skorem plná stovka, ale posud nenavštívila cvičení ani jedna dvacetina, vzdor tomu, že máme ty pokuty. Myslíte si, že bude alespoň náš bratr pokladník bohatší. Co na tom, jen když bude pokladna plná! Ale ani to se nestane, neboť bratři po jednom se budou vzdalovati, nežli by tu pokutu platili a cvičení navštěvovali. Žádná láska mezi námi nepanuje, peníze dělají vše! U nás jich přibývá jenom k vůli jménu, že je "sokol" a to je vše, a že mu až natáhne, vypraví pohřeb; pakli že se pohřeb nějaký odbývá, tak horem pádem ze 92 členů se dostaví celých 5 až 6.

Abych nepíchal do hnízda, tu raději přestanu.

Bratr Havelka z Omahy k nám zavítá příští pátek, aby povznes u nás poněkud zájem o věc sokolskou a přiměl bratry ku cvičení. Budu rád viděti, co dokáže.

Na zdar!

Kamil Ondrák.

St. Louis, M., 27. dubna 1904.

V posledním dopise jsem sdělil o závodech členů a veřejném cvičení, které pořádáno bylo v neděli dne 3. t. m.

Závody členstva pořádány byly v neděli odpoledne; závoděno bylo na hrazdě, bradlech, koni na šíř, na dél, pak skoky do výšky — dálky, o tyči dle pravidel; pořádek byl zachován přesně. Závodilo se o 5 družstvech, všech členů bylo 35. Co se mého úsudku týče, uznávám, že učiněn pěkný pokrok u vyspělosti členstva, zvláště mladších sokolů. Bylo pozorováno, s jakým zápalem se přičiňovali, aby cvičení prováděna byla pečlivě a co možná správně. Večer oznámen náčelníkem sboru výsledek, který mnohého překvapil, zvláště ty, kteří odměnění byli.

I. družstvo: Mat. Ryska 1. cenu, Vác. Triska, ml. 2. cenu, zlatý sokolský odznak. II. družstvo, zvané druhé: 1. cenu C. Sádlo, 2. Otta Srnka. III. družstvo: 1. cenu E. Šedivec, 2. cenu Fr. Volf. V III. družstvu 1. cenu L. Lefelman, 2. cenu Vác. Zavadil. IV. družstvo: 1. cenu Aug. Triska, 2. cenu M. Januš; všichni dostali vkusné sokolské odznaky.

Veřejné cvičení odbýváno u večer a mohu směle tvrdit, že bylo jedno z nejlepších doby poslední. Nejen, že cvičení bylo pěkné, ale i účast obecnstva byla značná.

Po osmé hodině seřadil cvičitel všechny cvičící od těch nejmenších stáří 7 roků až po ty nejstarší stáří 47 roků, počtem as 300, a tu předstoupil sokol Karel Milčic, který úchvatnou řečí promluvil k obecnstvu, vysvětlil poslání a účel Sokolstva, pak promluvil k cvičícím sokolům i sokolkám vůbec. Řeč sok. Milčice přímo uvedla přítomné v pravé nadšení, načež zapěli cvičící píseň: "Nadšení v duši".

Přistoupilo se ku cvičení malých a větších žáků třemi, pak následovaly malé žákyně kroužky a větší činkami. Obě tato cvičení vyvolala pravou bouři pochvaly. Čekanci cvičili kůzely, dále cvičeno skupinové cvičení, sokolky a velké žákyně s oblouky a sokolové prostná. Cvičení toto bylo

pěkně sestaveno a tvořilo pěkné změny ve skupinách. Ku konci cvičilo 5 družstev na nářadí s jedním střídáním, kteréhožto cvičení se účastnila též četa bratrské jednoty Mt. Pleasant.

Členů cvičení se účastnilo 40 cvičících. Není mým zvykem chválit naše hochy, jen tak abych chválil, ale musím říci, že tentokrát chvály zasluhují; hlavní zásluhu o zdar a provedení má náš milý cvičitel Aug. Tesař. — Hudbu řídil sok. Jar. Vrána.

V poslední schůzi naši jednoty jednáno bylo hlavně o sletu a cvičení na výstavišti, neboť až dosud částečně spoléhali jsme na společný výbor pro české zastoupení. Tam však dle mého měli na vše času dost. Proto se věci chopil nyní sbor a prostřednictvím výboru ustanovil se na místě tak zvaném "Plaza", kde cvičiti se bude na výstavišti. Místo toto jest poblíž hudební síně, v listě našem v březnu uveřejněné a zobrazené, jest velkých rozměrů a upraveno pro cvičení vojska a jiná pochodová cvičení. Nyní se vyjednává, zdali správa výstavy nechá tam upevnit hrazdy. Dále jest tu tělocvična (obraz její doufám, že dostanete), táž je ale malých rozměrů, co zatím větší místo určené je pro veškerá cvičení a Olympické hry v Aréně značné rozsáhlosti, jakž z uveřejněného plánu vysvítá. Ta ovšem byla by nejlepší, neboť je opatřena vším, čeho třeba ku cvičení, je ale více jak jednu a půl míle vzdálena od síně hudební, kde bude pořádný koncert český. Je naděje, že vše bude v pořádku; sbor náš nenese toho vinu, že dříve neučinily se kroky náležitě o našem vystoupení na světové, čekalí na zprávu od V. V., dosud ale zpráv žádných nedošlo a čas spěchá, proto bude záhodno, aby nyní se pracovalo u nás tím pravým směrem a s opravdovým nadšením a půjde vše hravě.

Na zdar!

Vác. K. Triska.

New York, 28. dubna.

Dne 17. února zemřel v East Islip náš záslužný člen br. Václ. Hocker. Byl členem jednoty plných 29 roků. Desetičlenný výbor v kroji účastnil se pohřbu a na rakev zaslán věnec. Neuplynul ani měsíc od pohřbu br. Hockera a opět jeden z těch nejstarších sokolů, jeden z těch, kteří pamatují, kdy celá jednota naše odbývali mohla své schůze na bradlech, opustil řady naše. Bratra Jana Seidla, bývalého podnáčelníka a cvičitele není více! Br. Seidel byl členem od roku 1871, byl sokolem horlivým a upřímným, což dokázal již tím, že věrně při praporu a v řadách sokolských setrval a i dítky své v duchu sokolském vychovával. — Do třetice mávla chladná a tajemná ruka smrti v řady naše a pojala v náručí svou také záslužného člena, který 25 roků k jednotě naší náležel, br. Ant. Tyrdíka, jenž zemřel po krátké nemoci ve stáří 53 roků. Nechť po mnohá leta všech těchto bratrů v upřímné a bratrské chováme vzpomínce. Co však se nemile dotklo členů přítomných pohřbu br. Seidla jest, že mimo br. Knedlhause ani jeden člen cvičitelského sboru se pohřbu nesúčastnil, ba ani br. náčelník! Jinak se již zachovali záslužní členové, kteří nelitovali toho půl dne a přišli vzdáti poslední poctu bývalému podnáčelníku a cvičiteli. —

Veřejné cvičení žactva v neděli, dne 27. března bylo nejen velkým překvapením pro obecnstvo, ale i pro nás. Dětská těl. škola dnes čítá skoro 500 dítek a při veřejném cvičení rozděleny byly na menší a větší žáky a žákyně. Provedením různých cvičení vzbuzovali žáci, zvláště však žačky podiv, ano přímo nadšení v obecnstvu. Litovati dlužno, že tak krásné cvičení při tak ohromné návštěvě není prováděno pod širým nebem, někde v parku. Při takovém nepohodlí a při takové mačkanici to jistě není tuze zdravé. Poněvač v loni měl cvič. sbor zvláštního zpravodaje při veřejném cvičení, tedy zajisté i letos týž bližší podrobnosti o dětském veřejném cvičení podá.

Dramatický sbor po ukončení sezony provedl volbu Výb. Výboru pro příští období a zvolení: br. Jos. Kraupner, Fr. Beneš I. a Ant. Trojan. Tito 3 bratři mají dosti dobré vůle ve prospěch dram. sboru, mají i dosti energie, záleží však na tom, aby i ostatní členové dram. sboru měli aspoň také vůli prospěti v onom odboru, jako tito nově zvolení bratři. Nebuďte-li dobrá vůle všude, pak může být ve výk. výb. dram. sboru třeba Šmaha, Mošna aneb Sajfert, přece to za nic stát nebude. Starý výk. výb. podal ve schůzi jednoty podrobnou zprávu za minulé období, z které vysvitá, že odvedl asi \$900. Jest to méně, nežli před tím, ale na nynější poměry zajisté dosti slušné a výkonný výbor dram. sboru si zaslouží úplné uznání jednoty a veškerého členstva vůbec. Ještě slovíčko výk. dram. výb. pro příští období! Onen nešvar dávání zpátečních lístků po představení měl by býti zastaven, a sice proto pouze, že k večerní zábavě se dostaví hromada kloučků, kteří každou slušnější společnost křikem, hvízdáním a kouřením cigaret z místnosti vypudí, sami nic neutratí a jest z nich více škody nežli užítku. Kdo si povšimnul mnohdy houfu blatošlapů před sokolovnou čekajících, až jim někdo dá zpáteční lístek, jež někdy za pěták se prodávají, ten zajisté se mnou bude souhlasiti.

Odbývali jsme tento měsíc dvě mimořádné, obeslané schůze, přijímali jsme opravy ke stanovám, tedy schůze důležité, to účastenství členů v těchto schůzích však tomu nenavšedčovalo, že by ty schůze tak důležité byly, vzdor tomu stanovy jsou přijaty, a ti, kteří potom budou hubovat, ať dávají vinu pouze sobě. Stanovy vejdou v platnost dne 1. června t. r. Dle nových stanov má starosta ve schůzi před schůzi nominační jmenovati 5 členný nominační výbor, který se postará o dobré a schopné kandidáty pro různé úřady a výbory, ve schůzi nominační předloží jména sokolů, kteří jsou ochotni nominaci přijmouti a k těm pak jednotka koná jmenování další, tak že se odpomůže tomu, že při nominačních schůzích jsme nemohli ani dosti čekanců pro různé výbory sehnati, a tak se stávalo dosti zhusta, že do výboru často byl zvolen člen liknavý a často i neschopný. Tomu tedy má odpomoci tento nominační výbor. Každá nepřítomnost v nominační schůzi bude na příště pokutována 25 centy. Pěvecký odbor dle nových stanov vždy, když někde účinkuje a vystoupí co Pěv. Odbor T. J. Sokol, musí vystoupiti na veřejnost vstojně. Tím odpadne to výtávání, kdo že to zpíval, "to prej jsou až z Hoboken" atd. Mám za to, že nestává žádné příčiny, abychom se za náš kraj styděli. Dle nových stanov připadá prohlídka stejnokroje na den, kdy odbývá se výroční výlet s průvodem, tentokrát to bude v den věnění hrobů, tedy ve svátek; nedostavení se ku prohlídce stejnokroje jest pokutováno a mimo to člen, který se stejnokrojem nevykáže, nemá práva na podporu. Nejdůležitější oprava se stala ale tím, že kdo se po 1. červnu k Sokolu přihlásí, musí, chce-li býti členem činným, a tudíž také k podporám oprávněným, prodělati ne méně 40 cvičení. Jinde, jako v pěv. odboru a v dram. sboru může býti činným též po provedení onoho počtu 40 cvičení. Tím se odpomůže zase tomu, že sokol, jenž se chlubí, že jest sokolem, bude aspoň umět pojmenovat nářadí tělocvičné, když nic jiného. A pak snad také odpadne to dávání se k Sokolu k vůli "biznisu". Kdo přece chce k sokolu, ten má však cestu otevřenou jako člen přispívající, ten může zpívat, hrát divadlo i cvičit, ale nemá práva na podporu, nemusí míti stejnokroj, nemusí na funusy, nemusí do pořadových, nemusí do schůzí. Nuže, kdo nechce podporu, může dělat co chce, ten má volnost, a proto nemůže býti ani řeči o tom tak zvaném donucování k něčemu. Na zdar!

Alois Bohdanecký.

Chicago, 28. dubna.

K našemu sbratření! Celá příroda pokryta jest pláštěm líbeznoti a krásy, každé srdce člověka plesá v nitru svém a raduje se, že zase nová doba nastala, kdy i ten zemdlený stařec opět pookřívá. Stříbrojasné slunko ozařuje nám půdu pod nohama, na venkově pučí a rozkvétá kvítí, a v nitru věrných bratří vzniká touha po sbratření, láska k životu společnému, který má býti údělem. V této tedy vhodné době, kdy příroda nás krásou ověňuje, v okamžiku tak milém, jdeme zase bratr k bratru, abychom ku združení našemu pravice si podali a v té upřímné lásce utvrdili naše bratrství. Budiž nám drahý tento okamžik vespolek, kdy bratrské si pravice opět a opět tiskneme, a cíli vznešenému své práce zasvěcujeme, majíce na zřeteli tu vznešenou ideu Sokolstva veškerého. Jsme přesvědčeni, že tělo bez duše žiti nemůže a sokolským sborům že prospěti může jedině společný cíl a napnutí sil veškerých, kterým snáze bude překonati mnohé nesnáze a marnivosti. Až doposud kráčeli jsme vždy směrem Sokolstvu určeným, a tak činíme i zase teď, ve chvíli rozhodné, chceme dokázati vám, milení bratři, že dosud z nitra našeho nevymizel ten pocit a ta upřímnost bratrská, která již v kolébku vložena byla sboru našemu. Přicházíme v řady vaše, jako přítel ku příteli, které kdysi osud od sebe rozloučil, tiskneme pravice vaše na znamení našeho obrození, našeho znovu sloučení, a žádáme toliko za upřímné, čisté bratrství, které i my vstříc přinášíme vám! Jsme přesvědčeni, milení bratři, o vašem působení, víme i my všichni, že častokrát jednání naše jest hodno napomenutí, a proto zavrhneme společně všechno to, co mezi našimi řadami nesvár působilo, a uvolme se, že jenom jednání šlechtné, Sokolstvu prospěšné podporovati chceme. Nuž, bratři milení, zaplašte chmurné myšlenky ze srdcí svých a dokažte skutkem, jak vám drahé jest i naše bratrství, neboť na výčitky a odsuzování není nyní času, ale přichází chvíle, kdy činnost veškerá ukázati má všech nás přičinění. Jsme vám povděční, bratři, za obětavé vaše snahy pro naše spojení, které došlo u nás společného ohlasu, a tak nezbyvá nám nic, než žádati za místo bratrství upřímného v řadách vašich, abychom za jedním cílem kráčeti mohli společně ve svornosti, stále ku předu, jak káže nám naše povinnost a zásady pravého sokolství. Nechť nadšení tohoto okamžiku činí nás zdatnými v činech našich, nechť i na dále vznáší se nad námi to vznešené, avšak i plněné heslo: "Svornost, volnost a bratrství!" s kterýmžto přáním slavíme naše spojení. Na zdar!

Za sbor "Sokol Slovanská Lipa"

Fr. Klepal.

New York, dne 29. dubna 1904.

S radostí jsem čtla dopis sestry Kalikové, uveřejněný v minulém čísle, v němž tak pěkně líčí výhody cvičení pro nás zvláště. Kéž by tak smýšlely všechny sokolky, pak zajisté bychom stály na docela jiném stupni, nežli na jakém jsme dnes. Také náš sbor čítá přes 200 údkyň a cvičí nás jenom 50. Asi polovina sester jest provdaných, které vůbec cvičení nenavštěvují. Jest velmi těžko nutiti sestry ty k návštěvě cvičení, když mnohé z nich při nynějším zápase dělníka o ten kus chleba jsou nuceny vpomáhati mužovi a starati se o své mnohdy dosti četné rodiny. Ovšem máme též sestry, které jakmile se provdají, ve cvičení se ani neokážou, těm vdaným prý cvičení nesluší!

Minulý měsíc jsme uspořádaly zkoušku, již se účastnilo celkem 38 členkyň, a z těch bylo vybráno 12 na závody do St. Louis. Zkouška odbývala se jen ze skoků, následkem čehož některé dobré cvičenky odpadly. Jest nemožno na tom co měniti, jelikož závody pro dívky jsou hlavně ve skoku a my nemůžeme vyslati sestry takové, které jsou dlouholetým soustavným tělocvikem vycvičeny, které však nevynikají ve skočích. Sestry závodnice se též cvičí prostným,

které sestavil cvičitel náš, br. Martyny. Následující sestry byly vybrány: Kozlíkova Kar., Ježkova M., Žákova Zdenka, Semerádova Ant., Svobodova Lot., Vokálova Růž., Vokálova Mař., Kuchařova Jar., Křepelova B., Kutilkova Růž., Horáčková A., Bártova M. Též sestra A. Veselá, naše starostka, byla zvolena účastnítkou seletu, kterému přeji srdečně mnoho zdaru!

Nesmím též zapomenouti zmíniti se o našem usnesení ohledně sdružení Nár. Jed. Sok. Některé sestry neuznávají potřebu přistoupení k Nár. Jed. Sok., že prý jsme po 22 roků pracovaly s prospěchem samy! Myslím, že sestry ty asi změni své náhledy, když promyslí, že po 22 roků jsme se vždy řídily dle názorů "Sok. Amer.", že jsme si volily dopisovatelky, že naše činovnice i ty, které jsou proti sdružení, čerpaly vědomosti své ve věci sokolské z orgánu N. J. S., navštěvovaly jsme přednášky společného cvičitele, vydržované N. J. S., a teď, kdy bychom měly přispěti hřivnou k zmohutnění a povznesení N. J. S., tak odbydeme to slovy, že jsme pracovaly 22 roků samy? Bylo by to smutné, nikoliv však takové, aby napraviti se nedalo. Doufám, že sestry ty, které jsou takové neúnavné činovnice a stojí v popředí našeho sboru, jako ty pravé sokolky, že změni své náhledy a budou čile pracovati ve prospěch sdružení a ve prospěch věci sokolské — ve prospěch velikého celku.

Na zdar!

Marie Šimunkova.

St. Louis, Mo., v den otevření světové výstavy.

Minulý můj dopis z T. J. Sokol Mt. Pleasant velmi povážlivě rozčeřil jinak flegmatickou hladinu našeho života sborového. S účelem žádoucím a miněnou upřímností však rozhodně se nepotkal, za to ale docílil aspoň toho, že byl tentokrát pilně čten, ba hledán. Žel však, že, třeba bychom všichni se byli čisti naučili, že zároveň tak čtenému nerozumíme. Pročez i dnes jest radou mou: čti a rozuměj. Za odměnu již se mi dostalo, děkuji, i tu spolknou, pouze nyní si přeji podotknouti: nevědomost hříchu nečiní a komu není s hůry dáno atd. —; konečně slibuji slavně, že tento jest mým posledním dopisem co dopisovatele do milého mi orgánu našeho, s čímž doufám, že bude i ten nejhorlivější samozvanec potěšen a uspokojen: s náhubkem ani mně není možno, aniž se lze komu pokusiti, pracovati, ať ve směru jakémkoliv, na tož sokolu!

Sbor náš objednal pro své členstvo 15 Památníků a nadějí se, že jich bude objednáno více. S potěšením četl jsem v min. orgánu, že naše br. jednota jich objednala sto. Dle jiných objednávek soudě, trvám, že podnik ten důležitý potká se se zdarem.

V tělocvičně naší mnoho se nezměnilo, ni nezlepšilo; stará, lohná historie; pouze změněny hodiny žactva následovně: hoši v pondělí a středu 7—8.30 h. večer, děvčata před členy v úterý a pátek v týž čas. Těchto cvičí průměrem 18, oněch 20 za cvičitele br. náč. J. Janči. Jak shledal jsem posledně, bylo chování se žáček vzorné, což již u nás něco značí a nad míru potěší. Ne tak lze však tvrditi o té trošce čekanců, již společně se členy cvičí se. Že nás členů však tak málo jest, asi čtyři, tu musíme (?) si to dáti líbiti, by jen se aspoň v jedné četě cvičiti mohlo. Rodiče měli by náčelníku resp. cvičiteli v tom směru býti nápomocní a i tělocvik navštívit, by samí viděli, jak ta nezřízenost jich potomkům sluší v době, kdy snažíme se, by z nich někdy byli řádní borci a dobří sokolci; snad by pomohlo; zkusme toho.

Vůli sboru, v min. schůzi konečně projevenou, jest, zašlati jednu četnu na hlavní závody srpnové, leč tu četnu teprve napřed musíme mít. Vězte bratři, že sbor Vám ztrátu času na požádání Vaše nahradí, nuže k dílu a činu, neb již čas nejvyšší! Bude to ctí Vaší, i to potěšné vědomí,

že cestně dle sil svých sbor svůj zastoupíte, bude Vás povždy blažiti.

Na pořadové v dubnu nedostavil se nikdo; bylo málo oznámeno a určitý den ustanoven proň není. Nuže, vynahrad' me vše na příště. Cvičení toto nejen že jest stanovami povinné, ale i vskutku každému bez rozdílu stáří možné.

Naše Č. S. Škola "J. A. Komenský", sběhem okolností, o nichž nechci se šířeji zmiňovati, přeložena byla z neděle na sobotu o 4. hod. odpolední. Nechť každé české dítě jest škole té získáno, chceme-li dosíci těch výsledků, jichž si od ní slibujeme a očekáváme. Brzká doba musí ukázati nám, že nezaložil sbor náš školu onu jen tak pro jméno, aneb pro "národní parádu", jak se obyčejně říká, ale aby závčas založil budoucnosti své základ nerozborný. I dnes více péče se strany povolaných o školu naši bylo by zcela na místě. Nebudeme toho, věřte, litovati, neboť štěpnice bedli é pěstěná přinese trojnásobně i radost i užitek. Mohu zcela určitě říci že příštím obdobím získáme jiného učitele, ne-li dříve, a pak doufejme, bratři milení že škola naše v brzku v ničem sobě nezadá s oněmi staršími a většimi. Ovšem že i tu velký díl součinnosti spadá na rodiče, kořen to veškeré výchovy, v tom aspoň doufám, že se se mnou bratři, přiti nebudete.

Výstava sboru našeho odložena na první týden v červenci! Příčiny toho mi známy nejsou.

V min. schůzi usnesl se sbor náš pořadati občasně schůze rozhovorů zábavných: Jakých výsledků docílíme, ukáže budoucnost.

"Slavie" jest jméno dam. odb. sboru našeho, jenž od 7. t. m. trvá. Členek dnes čítá as 25. Zítř odp. a več. oslaví své založení. Odpoledne má býti program a večer věneček. Kým jen chopily by se činnosti tělocvičné; mladých cvičenek mohly by postaviti statnou četnu. Nuž, ať na Vás národ patří! —

Doufám, že nalezne se u nás dopisovatel, jenž "každému vyhoví", k čemuž jemu i sboru blahopřeji. Ne nabažen, však roztrpčen skládám činnost tuto. S pozdravem bratřím sokolům i sestrám.

Na zdar!

Fr. Široký.

St. Louis, Mo., dne 30. dubna 1904.

Počátkem tohoto roku dosáhl náš sbor sokolek "Vlasta" toho potěšení státi se samostatným, a náleží nyní ku Nár. Jed. Sokolské. Sláva!

Pro tento rok zvoleny byly následující činovnice: starostka sok. M. Tockstein, nám. B. Pelikán, taj. J. Beck, účet. M. Tesař, pokl. A. Kubík, stráž I. Adámek, náčelnice M. Tesař a dopisování uloženo mně.

Jelikož po delší dobu tělocvik nenavštěvuji — proč vysvětluji doleji — nemohu se mnoho o něm rozepsati, tolik však musím říci, že se naše sokolky dosti tuží a z 75 členkyň, které ku sboru náleží, cvičí jich přes 40. Při veřejném cvičení sokolky tvořily krásný obraz. Však mezi cvičicemi sokolkami nenalézá se ani jedna vdaná, není to snad u nás v modě, aby vdané sokolky navštěvovaly tělocvik! Je tomu něco přes rok, co se usneslo několik nadšenějších, ale vdaných, že se k vůli cviku vlastnímu i dobrému účelu vůbec současní cvičení. Mělo nás nastoupit asi 16, ale jaké bylo zklamání když místo 16 se objevily — dvě. Chodily jsme tedy prozatím jenom dvě a těšily jsme se, že ty ostatní, znajíce povinnosti svých vůči sboru, se k nám v brzku přidruží. Byly jsme opět zklamány, a k tomu s několika stran nemile posouzeny. Nebyly jsme snad dosti "graciosní" při cvičení, aneb nám cvičící "kostým" neslušel, nevím. Vzdor tomu, že nás milý cvičitel náš sok. Tesař těšil a těšil, nám se čím dál tím více znechutilo navštěvovat tělocvik a my přestaly, ač nerady. O těch předsudcích, toho nerozumu,

jako bychom my vdané zdraví svému také neměly přispěti! Škoda, ale stalo se. Nechce mi to z pera, ale již tomu tak.

Pomyslete, milé sestry, že kdyby mělo býti pěstování tělocviků, zpěvu, divadla jen pro samé nevdané, jaké by to bylo neštěstí co by si pak počali naši švarní sokolici? Kde by našli tak roztomilé ženušky? A z našich sokolek by se konečně stal a nevyhnutelně státi musel celý pluk starých panen. O, jaká hrůza, až husí kůže obíhá!

Žel že není tělocvik ženami lépe uznáván a porozuměn vůbec, že tužení těla tvoří záložnu skvostnou, ano mnohoccennou, že vytříbí mysl a upevní povahu ušlechtilou, které jsou pak trvalé zbraně proti všem nesnázím očekávajícím nás v zápasu o bytí na poli celého lidstva. A dále, tělocvična, zpěv a jeviště nejsou proto, abychom svěfovaly jim jen stav, krásu a leta. Tělocvična nemá býti střediskem, odkud bychom se vystřídaly a se ukazovaly, ale jest rozhodně pro tužení těla, a to platí pro všechny stejně, pro vdané i svobodné, pro tlusté i hubené, pro rozsáhlé štěbetalky i pro vážné, pro štíhlé a jinak krásně stvořené Venuše mající aneb hledající své Adonise v sokolovně. Dobře píše v posledním čísle sokolka Marie Kalíková o tělocviků žen, souhlasím s ní úplně a schvaluji její šlechtné smýšlení. Těch zábavných schůzí u nás též postrádáme. Také my měly bychom se míti více rády a pak více důvěřovati a jedna druhé odpouštěti. Bylo by to jen sestersky.

Není již dlouho do sokolského sletu, "Českého dne" na výstavě světové, dne 6. srpna, a "sokolského dne" v Lemps parku dne 7. srpna, proto vás, drahé sestry sokolky všechny srdečně zveme sem mezi nás, vždyť bude první slet sokolek. Těšilo by nás velice, kdyby každý sbor co nejčtetěji zastoupen byl, tak aby vedle mužných paží i naše paže klestilo dráhu práci naší soustavně.

V neděli, dne 1. května slaví zde nový sbor sokolek "Slavie", odbor T. J. S. Mt. Pleasant své založení. My přejeme našim družkám mnohý pokrok, a z činností jejich aby vykvetla práce ku dobru a prospěchu celku.

S pozdravem všem a sokolkám zvlášť: Na zdar!

Amalie Janisch.

DÍKŮVZDÁNÍ.

Philadelphia, 28. dubna 1904.

Cténé Národní Jednotě Sokolské, S. J. Philadelphia a všem zástupcům na sjezdu sokolském v St. Louis, Mo., roku 1903 v září odbývaném, vzdávám povinné díky za udělení záslužného diplomu, jako uznání za sedmileté vyučování dítek ve škole svobodomyšlné ve Philadelphii, Pa. Práci tuto nekonala jsem nikdy pro zisk a slávu, ale z lásky ku drahé mi vlasti české, rodnému jazyku našemu a snah našich, nedbajíc žádných překážek a odporu od zarytých nepřátel školy naší. Slibuji vám, velectění, před tímto krásně provedeným diplomem, že pokračovat budu i na dále ve vyučování dítek českých dle svých sil a tímže směrem, jako posud, totiž dle stanov sokolských. Pamětliva budu vždy památky a zásad našich sokolských velikánů, Fügnera a Tyrše! Ještě jednou tisícere díky! Na zdar!

Františka Coufalova, učitelka čes. svob. školy,
925 N. 3rd St., Philadelphia, Pa.

Ze Župy Severo-Východní.

Zápisky o schůzích Ústředního Výboru Župy Sev.-Východ., založené roku 1904.

Cleveland, O., 26. dubna 1904.

První schůze Župy Sev.-Východní odbývána dne 24. ledna 1904 v síni Sok. Čech sestávajíc z devítičlenného výboru, a sice: A. Pánka, Em. Šlapák, M. Krejzl od Sok. Cleveland,

Jos. Štibr, V. Štibr, Jos. Auřada od Sok. Čech; Jan Chábek, Jos. Rozhoň, Fr. Cais od Sok. Česko-Zábavného. — Výbor ten zvolil pak sobě následující činovníky: Starosta Jos. Štibr, tajemník Fr. Cais, pokladník A. Pánka, náčelník Jan Fryš od Sok. Budivoj v Detroit, Mich., 1. podnáčelník Jos. Štibr, 2. podnáčelník A. Pánka. — Tříčlenný výbor zvolen pro sestavení stanov V. Štibr, J. Chábek a Em. Šlapák; a má návrh týchž předložiti výboru župnímu příští schůzi. Tajemníku a pokladníku dovoleno zakoupiti si knihy potřebné. Schůze usneseno odbývati 1. neděli v měsíci listopadu ve 2 hodiny v síni Sokola Čech.

7. února 1904. — Schůzi zahájil starosta Jos. Štibr, ze zástupců nepřítomni: Jos. Auřada a Jos. Rozhoň. Zápis minulé schůze čten a přijat. Výbor předložil stanovy župní, kteréž opraveny a odevzdány tajemníku, aby zaslal je ku schválení Výkonnému Výboru N. J. S. — Na žádost členů schůze změněna z 1. neděle na 4. Usneseno, aby při každé schůzi byl čten seznam členů, členové, nemohoucí se do schůze dostaviti, mají předem tak oznámiti, aby výbor v pravý čas schůzi zahájit mohl. Člen nedostavivší se zkrátka do schůze bez omluvy postačitelne, budiž sboru svému oznámen a sbor požádán o zástupce nového. Tajemníku povoleno, by objednal si 500 obálek a papíru s ohlavením.

28. února 1904. — Schůzi zahájil starosta Jos. Štibr. Zápis minulé schůze čten a přijat. Jos. Auřada a Jos. Rozhoň podali omluvu, přijata. Nepřítomen Mat. Krejzl. Dopis od náčelníka J. Friše přijat; týž děkuje za čestný úřad mu svěřený a žádá o papíry, vyhověno a tajemník má objednat 500 obálek a papírů s ohlavením a zaslat je. Členové výboru oznámí maji datum, kdy jejich sbor vylet odbývá, aby doba ku společnému veřejnému cvičení určena býti mohla.

13. března 1904. — Schůzi zahájil starosta Jos. Štibr. Zápis minulé schůze čten a přijat. Jan Chábek a Vác. Štibr omluvěni. Schůze tato mimořádná odbývána k vůli soukromé zábavě na oslavu založení Župy Sev.-Východní. Usneseno, by všichni členové dostavili se v stejnokroji. Tříčlenný výbor zvolen, jenž postarati se má o veškeré potřeby, a sice: A. Pánka, Jos. Auřada, Fr. Cais. Tajemník má pozvánky zaslat na sbory, by každému členu odevzdány byly. Zábava určena na 23. dubna večer v Sokolovně Čech.

27. března. — Schůzi zahájil starosta Jos. Štibr. Zápis minulé schůze čten a přijat. Nepřítomni členové A. Pánka, Em. Šlapák, Mat. Krejzl omluvěni. Výk. Výb. N. J. S. zaslal zpět stanovy Župy Sev. Východní schválené s malou opravou, kteréž poukázány k tisku, a sice jeden tisíc kusů. Usneseno, aby bylo dopsáno na české spolky v bližších městech, aby zakládaly tělocvičné školy a sokolské sbory. Všichni členové Župy Sev. Vých. dají se fotografovat a fotografie pak zaslána bude do "Památníku". Tajemník žádá o župní razítko. Žádosti vyhověno. Má mít v středu monogram Sokola a nadpis "Župa Severo-Východní, Cleveland, Ohio. 1904." Místo člena Ústřed. Výboru Em. Šlapáka jest zvolen V. Bernrajter. Dne 25. března odbývalo se veřejné společné cvičení v Sokolovně Sok. Čech. Fr. Cais, taj.

Zápis o schůzi výkonného výboru N. J. S.

New York, dne 2. května 1904.

Starosta F. Martyny zahájil schůzi. Ze členů scházeli K. E. Hrbek. Zápis minulé schůze přijat.

Účet, zasláný p. Kňákalem za vypracování 6 diplomů v obnosu \$9 odkázán k vyplacení. Účet od p. Kopeckého za vypracování diplomu pro pí. Coufalovou z Philadelphia povolený sjezdem v obnosu \$5, poukázán k vyplacení.

Jednatel oznamuje, že zaslal rozličné tiskopisy do Prahy. T. J. Žižka, Bruno, žádá 10 členských knížek.

Účet Národní Tiskárny za měsíc duben v obnosu \$170.57 přijat a k vyplacení poukázán.

Br. A. Tesař zasilá dopis, v kterém žádá V. V., aby mu byla zaslána jakási pověřující listina, aby mohl vyjednávat s výstavním výborem stran povolení nám dne na výstavním rejdišti. Žádosti vyhověno a zapisovateli uloženo záležitost tuto vyřídit.

T. J. S. Praha zasilá stanovy, odevzdané výboru ku prozkoumání.

Br. J. R. Jičínský, vrchní pořadatel S. A. zasilá dopis, v kterém žádá V. V., aby rozhodl stran formátu Památníku, usneseno, aby Památník byl dle formátu všesokolského sletu v Čechách, té samé velikosti bez vazby. Zapisovatel má toto usnesení br. Jičínskému oznámiti.

Plzenský Sokol v Chicagu oznamuje, že odebere 200 Památníků.

Účet za 5 rytin v obnosu \$3 k vyplacení poukázán.

Účet od B. Letovského za tiskovou práci pro redakci S. A. v obnosu \$9 k vyplacení poukázán.

T. J. S. Manitowoc žádá V. V., aby jim byla povolena kniha Základy Tělocviku, žádosti vyhověno.

Dopis od vrchního náčelníka, br. A. Hallera, odkázán výboru na tělocvik.

T. J. S. Cleveland žádá rozličné tiskopisy, jednatel má vyřídit. T. J. S. Prague to samé.

T. J. S. Lorain zasilá stanovy, odevzdané výboru ku prozkoumání.

T. J. S. Blesk žádá o 250 členských knížek.

Těl. Sbor Horymír z Curtis Bay, Md., žádá v počtu 17 členů o přijetí do svazku N. J. S. a zároveň zasilá patřičný poplatek. Žádost přijata a shora uvedený sbor byl dnešním dnem co člen N. J. S. prohlášen.

Účet za rytiny v obnosu \$1.95 k vyplacení odkázán.

T. J. S. Schuyler žádá rozličné tiskopisy, to samé žádá T. J. S. Fügner, jednatel má vyřídit.

Účet za cestovné br. V. Zvoníkovi v obnosu \$1.04 k vyplacení odkázán.

Usneseno, aby se dopsalo vrchnímu náčelníku, br. A. Hallerovi, aby vybral nějakou hudební skladbu, která by měla být při hlavních závodech v městě St. Louis užívána; zároveň má dát skladbu onu otisknout a sice pro piano a rozslat všem jednotám, zapisovatel má to br. Hallerovi oznámiti. Dále usneseno, aby zapisovatel dopsal Ústřednímu Výboru všech Žup a je upomenul, aby neodkladně zaslali jména kandidátů, které doporučují co soudce ku hlavním závodům; zároveň má dopsat všem jednotám, aby zaslali jména a počet závodníků, které miní zaslat ku hlavním závodům v St. Louis.

Usneseno, aby činky, které budou užívány při hlavních závodech, byly objednány V. V.

Uloženo br. jednateli, aby dopsal br. A. Hallerovi, vrchnímu náčelníku, a jej upozornil, že V. V. doporučuje, aby se užívali 1½ liberní kůže barvy černé při hlavních závodech.

Usneseno, aby bylo vyhrazeno místo v S. A. pro zvláštní věstník závodní.

Finanční výbor podává zprávu, že prozkoumal a porovnal knihy jednatele a pokladníka a našel v úplném pořádku.

Hotovost z minulého čtvrtletí \$2,366.79

Příjem toto čtvrtletí — — — 1,117.41

Úhrnem — \$3,484.20

Vydání toto čtvrtletí — — — 1,043.09

Zbývá na hotovosti — — — \$2,441.11

Zpráva přijata. — Následující Jednoty zaslaly zprávy a poplatek:

T. J. S. Omaha \$20.60; T. J. S. Podlipný 50c; T. Sbor Horymír vkladné \$10; T. Sbor Milligan \$26.70; Sbor Sokolek v Baltimore \$4.10; Sbor Sokolek v Plattsmouth \$3.15; T. J. S. Crete \$21.00; T. J. S. Plattsmouth \$14.20, 10c popl. do fondu na sjezd \$4.20; T. J. S. Wilber \$18.30; Plz. Sokol \$90.40, 10c popl. do fondu na sjezd \$29.30; Sok. Chicago \$46.40; Sbor Sokolek Vlasta, St. Louis, \$7.85; Sok. Čech v Clev. \$57.80; T. J. S. Bruno \$6.60; T. J. S. New York \$151.10; 10c popl. do fondu na sjezd \$49.20; T. J. S. Mt. Pleasant \$22.60; Č. A. S. Manitowoc \$13.60; T. J. S. Budivoj \$21.90; T. J. S. Jonáš, Wilson \$17.65; T. J. S. Brooklyn \$3.30.

Vráceno za lístek od soudce z posledních závodů \$9.00. Na to schůze skončena. M. Grabenstein, zapis.

Ráno nám ukazuje, jaký bude den — děcko nám ukazuje, jakým bude mužem. Milton.

Nedůvěra sama v sebe jest tím největším zrádcem každého člověka.

Příjem a vydání N. J. S. za měsíc duben '04.

Příjem.

2.	T. J. Blesk, Baltimore, Md. za I. 1904	\$53.70
2.	T. J. Blesk 10c popl. na sjezd 1904	18.90
6.	T. J. Fügner, L. I., N. Y., za I. 1904	21.70
6.	Svornost, N. Y., za I. 1904	8.10
6.	Svornost přisp. na přisp. z těl. školy 1903	10.00
8.	Předplatné na Sok. Amer.	1.50
8.	Za 100 plat. čl. knížek od TJS So. Omaha	1.00
8.	TJS So. Omaha, Neb., za I. 1904	20.60
13.	TJS Podlipný, Detroit, Mich	—,50
13.	T. S. Kl. Horymír, Curtis Bay, Md., za vstupné ..	10.00
13.	TJS Milligan, Neb., za I. 1904	26.70
13.	Sbor Sokolek, Baltimore, Md., za I. 1904	4.10
13.	Sbor Sokolek, Plattsmouth, Neb. za I. 1904	3.15
13.	Za těl. knihy	1.36
13.	Předplatné na Sok. Amer.	—,75
14.	T. J. S. Crete, Neb., za I. 1904	21.00
16.	T. J. S. Plattsmouth, Neb., za I. 1904	14.20
	10c popl. pro sjezd za r. 1904	4.20
16.	T. J. S. Wilber, Neb., za I. 1904	18.30
18.	Za ohlášku v Sok. Amer.	8.00
18.	Předplatné na Sok. Amer.	2.10
19.	Plzenský Sokol v Chicagu za I. 1904	90.40
	10c poplatek pro sjezd za r. 1904	29.30
23.	Předplatné na Sok. Amer.	—,61
23.	Sokol Chicago v Chicagu na I. 1904	46.40
23.	Sbor Sokolek Vlasta, St. Louis, Mo., za I. 1904 ..	7.85
	za 100 plat. člen. knížek ..	1.00
23.	Sokol Čech, Clev., O., na I. 1904	57.80
22.	Za tělocvičné knihy ..	3.32
22.	Předplatné na Sok. Amer.	—,75
27.	T. J. S. Žižka, Bruno, Neb., za I. 1904	6.60
T. J. S. New York, N. Y., za I. 1904	151.10	
	10c poplatek pro sjezd za r. 1904	49.20
28.	Předplatné na Sokola Amer.	2.85
29.	T. J. S. Mt. Pleasant, St. Louis, za IV. 1903 a	
	na I. 1904 ..	22.60
29.	Č. A. S., Manitowoc, Wis. za I. 1904	13.66
29.	T. F. J. Budivoj, Detroit, Mich., za I. 1904	21.90

\$ 755.14

Hotovost z minulého měsíce

Úhrnem

2,109.74

\$2,864.88

Vydání

6. Náhrada za cesty do schůze V. V., V. Kačerovský	\$1.82
6. Za obálky, papír a poštovní listky pro vrchního náčelníka	7.50
6. Za 3.713 výtisků S. A. s výpravou a poštov. pro březem Národní Tiskárně	161.06
6. Obálky, papír pro redakci S. A., 200 výt. cvič. s činkami ku závodům	9.50
6. Náhrada za vydržování těl. školy za II. 1903 T. J. S. Svornost, N. Y.	10.00
27. Za 1000 list. oznám. vylouč., 1000 list. ozn. navržen., 1000 náčel. zpráv pro jednoty, br. Lierovi	17.00
27. Za express. zasl. stanov Slov. Lípě a stará čísla S. A. do C. R.	2.10
27. Náhrada za vydržov. těl. školy za r. 1903 T. J. S. New York	35.00
27. Vrchní pořad. S. A. za duben, J. R. Jičínský	30.00
27. Výp. pořad. S. A. za duben, Ant. Haller	10.00
27. Výp. pořad. S. A. za duben, Jos. Čermák	10.00
30. Za těl. knihy objednané z Čech, br. F. Lier	46.61
30. Za vyplnění 5 diplomů pro sbory Sokolek, p. V. Kňákalovi	7.50
30. Za vypracování diplomu pro paní Coufalovou, učitel. svob. školy ve Philadelphii, br. J. Kopecký	5.00
30. Služné za I. čtvrt. taj. V. V. M. Grabensteinovi	8.75
30. Služné za I. čtvrt. pokl. V. V. Fr. Lierovi	5.00
30. Služné za I. čtvrt. jednat. V. V. J. Černému	45.00
30. Jednateli za první čtvrtletí za poštovné dovoz a podobné	11.33

Úhrnem\$423.77

Příjem\$2.864.88

Vydání 423.77

Hotovost\$2.441.11

A sice fond pro př. běh. cvič.	\$ 42.85
Fond pro příští sjezd v Detroit r. 1908	306.77
Na U. S. Saving Banku	400.00
Na Germania Saving Banku	300.00
Na Dry Dock Saving Banku	300.00
Hotovost skutečná	1091.49

\$2.441.11

Tímto upozorňuji br. účetní jednot, aby nedělaly zmatky jako to již několik účetních učinilo od čtyřech jednot. Příspěvky k Nár. Jed. Sok. jsou dle stanov N. J. S. 30c čtvrtletně, takže každý člen má odvádět účetnímu jednoty každý měsíc roč. co poplatek Nár. Jed. Sokolské. Až dosud odvedlo to jednot poplatek do fondu pro sjezd za r. 1904, upozorňuji ostatní jednoty, aby nezapoměly.

Na zdar!

Jan Černý, jednatel.

Finanční zpráva Nár. Jed. Sokolské za první čtvrtletí 1904 počínaje 1. února, končí 30. dubna.

Příjem

Za vstupné a příspěvky	\$ 914.35
Sokol Americký	64.36
Výcvik a vzdělání ve sborech	11.60
Do fondu pro příští sjezd	124.60
Tiskopisy a ruz. tisk	2.50

\$1,117.41

Hotovost z minulého čtvrtletí 2,366.79

Úhrnem\$3,484.20

Vydání

Sokol Americký	\$ 817.29
Tiskopisy a různý tisk	42.25
Různé	15.76
Závody a slavnosti	4.00
Denní těl. školy	45.00
Výcvik a vzdělání ve sborech	47.28
Poštovné, dovozní a pod.	12.76
Služné tajemníku, pokladníku a jednateli V. V.	58.75

Úhrnem\$1,043.09

Příjem\$3,484.20

Vydání 1,043.09

Hotovost\$2,441.11

JAN ČERNÝ, jednatel.

Členové noví a vyloučení.

Sok. Jed. Philadelphia. Odstoupili: Antonín Kolář, Josef Kubek, Fr. Krebs. Noví členové: Jan Humlhanz, ml., Jan Kořoň, Jaroslav Šourek. Rudolf Vávra jest členem nadále.

— Plzeňský Sokol. Přistoupili: J. P. Ocásek, Karel Čermák, John Němec, Chas. Linke, E. J. Denmark, Rud. Harmak, F. J. Kolář, Jos. Šiška. — Odstoupil Jind. Svatoš. — Zemřeli Fr. Solivar, Jos. Klíma.

— T. J. S. Tábor. Přijat Jos. Švarc.

— Sokol Čes. Zábavný, Cleveland. Přijati: Stan Koutský, Jan Tockstein, Karel Koudelka, Kar. Bosák, Kar. Kvarda, Jan Fišer.

— Těl. J. S. Jonáš. Přijati: Fr. Tomšů, Jan Straka, Alois Honomichl, Amos Veverka, Frank Branda, Vit Hanzlíček, Frank Hoch. S předstupní listinou odstoupil Jan Smešený. Odstupní listinu obdržel Václav Somer.

— T. J. S. v Newarku. Odstoupili Anton Chalupa a Jan Švanda.

— Sokol Cleveland. Vyloučen Viktor Vondrášek.

— T. J. S. So. Omaha. Přijat Jan Zadina. Odstoupil Ant. Urbanec. Vyloučení pro neplacení Fr. Laitner a Jan Šlepička.

— Sokol Čech. Přijati Fr. R. Friček, Chas. Kolář. Vyloučení pro neplacení V. Vosika, Jos. Vyčichl, Ad. Sláma, Jos. Záhořík, E. Hablestreiter, K. Lukáš, Fr. Procházka, Jos. Bezděk, Jos. Šulc.

— T. Jed. Sokol, Omaha. Přijati Anton Duda a Frant. Dvořák.

— T. J. S. Čech, Cleveland. Přijati: V. E. Hof a Louis Melichar.

T. J. Sokol, Milligan. Vystoupili Josef Eret, Fr. Hamouz a Fr. Blatný.

T. J. Sokol, New York. Přijati: Zelený Ant., Karel Novotný II., Pulec Frant., Langer Frant. a Hlaváček Jan II. Vystoupil Krácenský Rudolf. Zemřeli: Seidel Jan a Tvrdík Ant.

— T. J. Sokol, Prague. Přijat Fr. P. Bartoš a s odstupní listinou vystoupil Dr. J. P. Pecival.

— T. J. Sokol, Plattsmouth. Přijati Jos. Kaňka a Vác. Ptáček.

— T. J. Sokol Žižka, Bruno, Neb. — Noví členové: Karel Štáva, Václav Polívka, Václav B. Proškovec.

— T. J. Sokol Tyrš, Cedar Rapids. Noví členové: Jos. Mrázek, Jan Zlatohlávek, Jan Zrutzký, Karel M. Holetz, Fr. Jedlinský.

Nikdo není tak šťastným, ani tak nešťastným, jak se domýšlí.